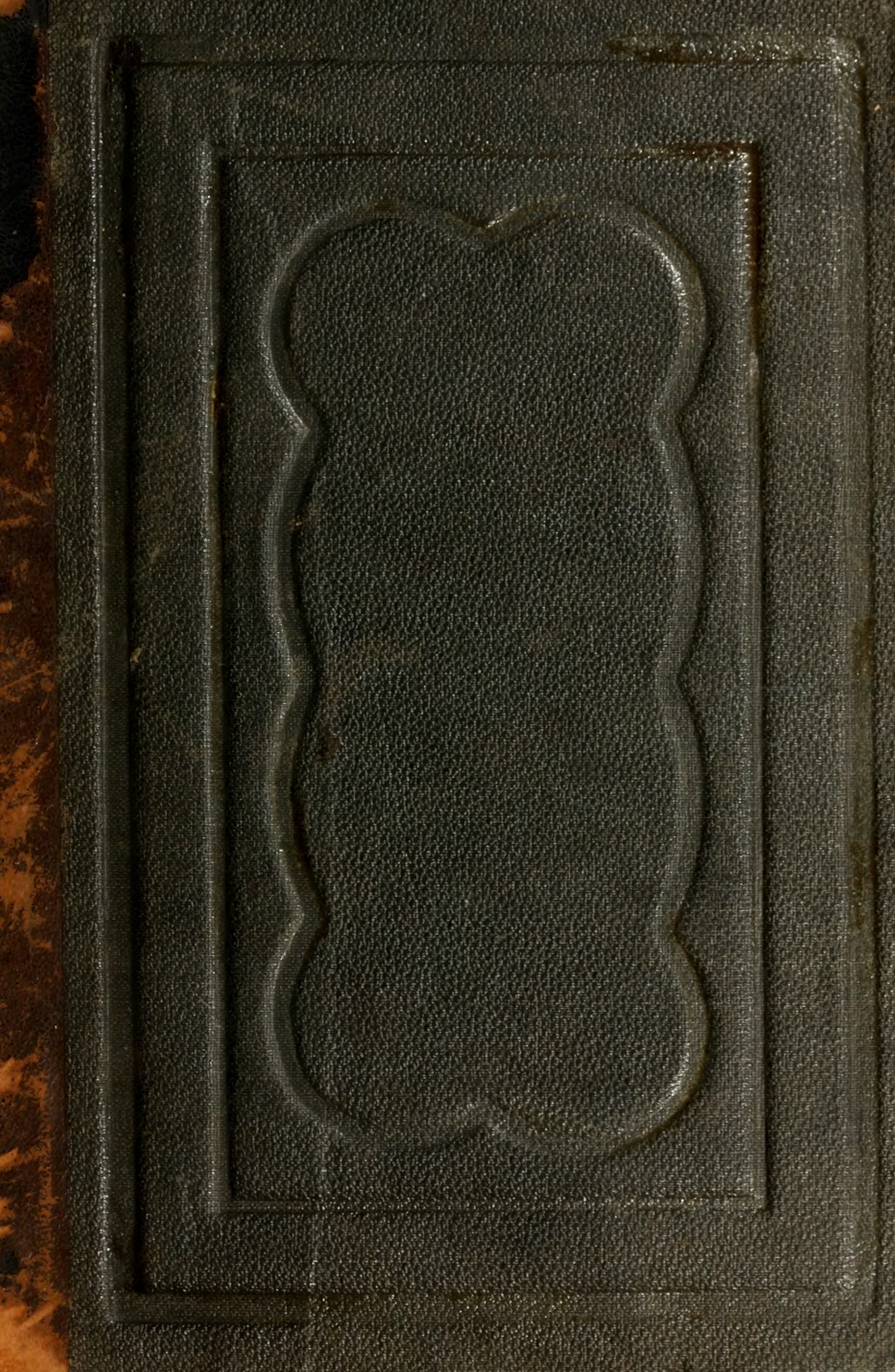
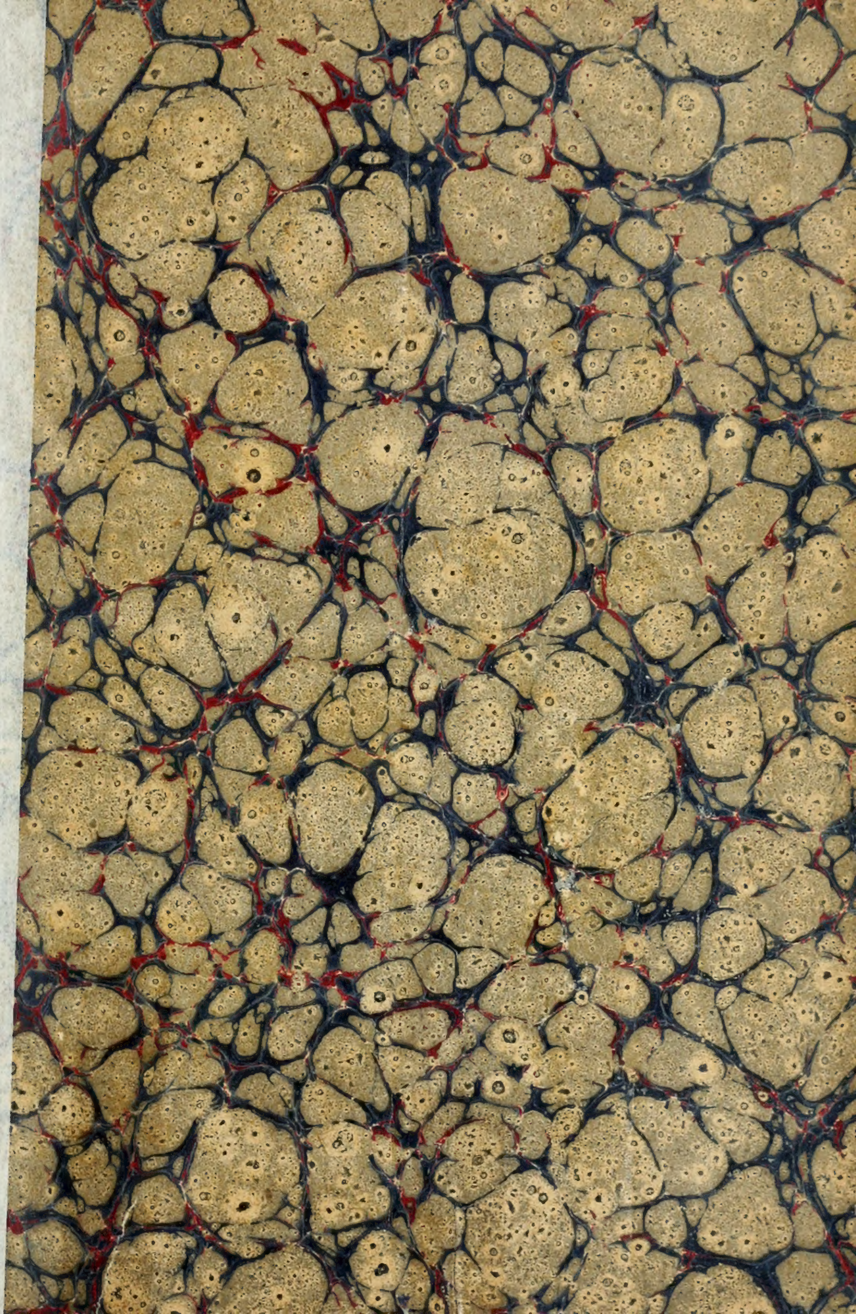

خزينۀ لطائف

محرری

محمد توفیق

صاحبی و ناشری

کتابجی آراکل

معارف نظارت جلیله‌سنك رخصتیله طبع اولنمشدر

استانبول

۱۳۰۲

مطبعۀ ابو الضیا

مطبعة أبو الضيا

مقدمه

مجموعه‌می بو یولده ترتیب ونشر ایدیشمك سببی وار . سببده عربلرك، آوروپالیلرك یازدقلری كبی فقرات ادبیه‌یی فصول وابوابه تقسیم ویا سلسلهٔ تاریخه ربط ایدرك یازمق برچوق اقتداره موقوف واو اقتدارك قسم جزئیسی اولسون بنده مفقود اولمسیدر .

اما مجموعه‌ده ابن كمال ویا شمس احمد پاشایه منسوب برفقرهٔ ادبیه‌نك یانند‌ه عزت منلایه ویا فرانسه جنراللرندن برینه متعلق سوزده بولنه‌رق ذات و زمانجه بر بیوك طاغینقلق كوریله‌جكمش .

ضرریوق . « لطائف » ادبیه‌یه دائر طاغنیق طاغنیق مجموعه‌لرك عددی چوغالدقجه ایلروده آنلردن طوپلی بر محاضرات تركیه وجوده كتیرمك قولایلشور .

بو آدم اسمنده ترتیب ایتدیكم مجموعه‌یی آلتی جزءده

برجلده ربط ایتدم . فقط بومجموعه‌نك قاچ جزء اوله‌جغنی
بنده بیله‌مم . اوراسنی ذوق آشنای لطائفك لطف
رغبتلری بیلور .   محمد توفیق

برایکی سوزدها

بومثللو مجموعه‌لری لزومسز و فائده‌سز آثارمدونه‌دن
عد ایله اهمیتدن دوشورنلرده بولنور . فقط ایش اویله
دکلدر . اوچ سطرلق برفقره کوریلورکه ضمننده یا بر
بیوك مسئلهٔ حکمت ویا الك مؤثر برمثال عبرت مندمجدر .

ازجمله « خواجه نصرالدین » و امثالی فطرة حکیم
یرادلمش ذواته منسوب سوزلرده اولدیغی کبی :

خواجه مرحومه منسوب بویولده فقره‌لردن بریده
شودر .

خواجه‌دن دنیانك اورطه‌سنی صورمشلر . آیاغمی

باصدیغم یر! دیمش . طوغری اولدیغنی نه‌دن بیله‌لم دیمشلر .
ایناعمز ایسه‌کز اولچیکز دیمش .

شمدی بز بوفقره‌یی ایشیدنجه خواجه مرحوم دنیایی
اولچیورمك اوزمانجه پك قولای اولان شیلردن اولمدیغنی
بیلدیکیچون سائلی لطیفه یوللو بر سفسطه ایله دفع ایتمش
دیه‌جکمزه بوسوزله دنیانك یووارلاق اولدیغنی بیان ایلمش
دیسه‌ك بزی کیم تجهیل ایده‌جك ؟ هیچ !

وقتیله اوروپا حکمدارلرندن برینك حضورنده برجنرال
حصمی علیهنده سوز سویلرکن ـ افندم اویله برقوناق
یاپدیریورکه سرای حشمتمآبکز آیاغی آلتنده قالیور ـ دینجه
حکمدار مشارالیه ـ جنرال حصمنی مغلوب ایتمیورسك
بنی تحقیر ایدیورسك ـ دیمشدر .

حکمدارك شوجوابی « آداب مجلس » حقنده بر بیوك
تنبیهی جامعدر .

مولانا ابن کماله بری علیهنده سوز سویلرلر ایکن شرابی

بسمله ايله ايچيـور ديدكلرنده بونك صرف افترا اولديغنى آكلايوب ـ بنم بيـلديكم احمق ايسـه صو ايچركن بسمله خاطرينه كلمز! نرده قالدى‌كه شراب ـ ديمشدر .

ايشته مولانا مرحوم شو برقاچ سوزله هم بر افترايى رد ايتمش هم‌ده بيوك بر ظرافت كوسترمشدر .

خزينهٔ لطائف

مجموعه‌مى تحريره ـ عمرك نو بهارى . حياتك زمان فيض
و سرورى ـ اولديغيچون پك زياده سوديكمدن طولايى چوجقلق
عالمنه دائر حكايه و فقره‌لرله باشلدم . بو آدميده بو يولده يازمشدم.
شوقدركه اونده‌كى فقره‌لر بشقه ! بونده كيلرينه بشقه ؛

كويلى برچوجق

وقتيله كويلينك برى استانبولده پك چوق سنه‌لر قالدقدن
صكره لاجل الصله كوينه كيدر . كويليلر باشنه طوپلانوب
استانبولك اك كوزل شيئى نه‌در ؟ ديرلر . كويلى دايى بدستانيله
حماملرى جوابنى ويرر .

بركويلى چوجق بونى خاطرنده طوتار . وقتا كه بوچوجقده
برايش ايچون استانبوله كلير . كلديكى كيجه مسافر اولديغى
خانه‌ده يمك ينوركن صوفره‌يه محلبى قونور . چوجق محلبى‌يى پك
زياده بكنوب استانبولك اك كوزل شيئى بو درديجه سن بونك
نه اولديغنى بيلورميسك كه استانبولك اك كوزل شيئى‌در ديورسك
ديملرى اوزرينه نه‌دن بيليه‌جكم وقتيله برهمشهرمدن ايشيتمشدم
يابدستان ! يا حمام ! دير .

عاقل برچوجق

برعاقل چوجغی برکون پدری یاننه دعوت ایدوب اوغلم کرك بن وکرك والده‌ك قرنداشکله سکا مشترکا برشی ویررسه‌ك قرنداشنه چیقاره‌جغك حصه‌یی کندی حصه‌کدن زیاده چیقار تاکه کریم اولدیغك بیلنسون دینجه چوجق تشکر ایدرم فقط بونصیحتی کوچك قرنداشمه ایدرسه‌کز حقمده دها خیرلی اولور دیمشدر.

برلوقانطه‌ده مشتری ایله خدمتجی

مشتری — یمکلرك فیئاتی قاچ غروش ؟
خدمتجی — فیئات ایکیدر . بری بش فرانق دیکری ایکی بچق فرانق .
مشتری — سبب ؟ یمکلرك نفاستیمی ؟
خدمتجی — خیر افندم . طباقلرك نظافتی ! چتال بچاقلرك قیمتی !
مشتری — بن نه تمیز طباق نه‌ده قیمتلی چتال بچاق یرم ! سن ایکی بچق فرانقلقدن کتیر .

براختیار مادام

بومادام کنجلکنده کوزلدی . اختیارلغنده دخی اوکوزللکك کندوسنده بقاسنه قائل اوله‌رق برکیجه مدعو بولندیغی بالویه بالولره مخصوص اولان کوکسی آچیق غایت سوسلی اوربه ایله کیتمشیدی.

كندوسنى بوقيافتده كورنلر اختيارك حالنه تعجب ايدرلردى .
برآدم ارقداشنه ديدى‌كه شومادامك كوكسى نه‌يه بكزيور ؟
ارقداشى ـ قاريغينتيسنه ـ !

برحكيم ايله برخانم

حكيمك برينى كيجه ياريسى خسته‌يه دعوت ايدرلر . حكيم عجله كينوب خانه‌سندن چيقارسه‌ده شايد يولده تسلط ايدن بولنورسه دفع ايچون خانه‌سنه دونوب رووولورينى آلور . آنلچون براز وقت كچر . خسته‌نك خانه‌سنه كچ كلور

خسته‌نك حرمى — موسيو دقتور كچ كلديكز ؟

حكيم — حقكز وار . رووولوريمى المغى اونوتمشدم . يولدن دونوب آلدم . آنكچون براز كچ قالدم . عفو ايديكز .

خسته‌نك حرمى — (كمال حيرتله) علاجله اولديره‌مزسه‌كز رو ولوريكزله اولديرمك ايچون ! اويله‌مى ؟

برخدمتجى

مادامك قوجه‌سى وفات ايدر. دفننده بولنمق اوزره مادامده جنازه ايله فرى كوينه كيدر . اوآرالق برى مادامك خانه‌سنه كلوب مادامه تعزيه ايتمك ايسترسه‌ده مادامى بوله‌مينجه خدمتجيسنه ديركه :

— مادام نرده ؟

— معلوم آ جنازه ایله فری کوینه کیتمشدی . حالا کلدی .
— لکن !!! بووقتـه قدر کللی ایدی . جنازه دفنی بوقدر اوزارمی ؟
— برازده اکلنجه لازم آ !!!

خسته چوجق

برچوجق حالت نزعه قریب بردرجه‌یه کلمشدی . والده‌سی یتاغنـك باش اوجنده بولنـدیغی حالده برلسـان رقت وشفقتـله دیدی‌که :

— اوغلم نه ایسترسه‌ك سویله یاپایم .
— والده‌جکم سـندن بررجام وار . بشقه برشی ایستمم . بن‌اولورسم قوقه‌لریمه سیاه البسه کیدر .

ایکی آووقات

برآووقات دیکرینه .
— آدم براق اوحریفی . بن بیلورم اوطولاندریجیدر .
— سن‌نه‌دن بیلیورسك ؟
— درت کره کندوسنی او بلادن قورتاردم . الڭصکره بنیده طولاندیردی !

برفقیرڭ خولیاسی

برفقیرڭ خانه‌سـنده ییه‌جکه دائر هیچ برشی یوقمش . زوالی

آدمجکز اوك بوحالنی دوشو نورکن شـویله برخولیا طوتدیرمش .
بش اوقه اتم اولسـه برقزغانه قویسم برازده اودونم اولسـه آنیده
قزغانك آلتنه قویسم یاقوب اتی کوزلجه قایناتسم سوکوش یاپسم .
صوینی آلوب برچوربه بر پلاو پیشـورسم دیرکن قپـو چالینور بر
چوجق النـده کاسـه اولدیغی حالده سزده ات صویی وارمش
دینجه حریف وای کدی آخر زمان چوجقلری وای خولیـادن
بیله قوقو الیورلر دیمش .

برخانمله بر دیلنجی

دیلنجینك بری اقشام اوزری براوك قپوسنی چالوب برازا کمك‌له
صو ایستر .
خانم ـــ وای ینه‌می‌کلدك ؟ صباحلین سکا اکمك‌صوویرمشدم!
دیلنجی ـــ حقکز وار !! نچاره‌که کونده ایکی دفعه آجیقوب
صوصامقده‌یم .

پیانقو نومروسی صاتان برفقیر

فقیرك بری النـده برقاچ پیـانقو بیلیتی صاتار وخلقی تشویق
ایچون ـــ هرکیم بو بیلیتدن الور ایسه یارم ملیون غروش قزانه‌جق
ـــ دیه باغیررمش . اوآرالق زنکین برآدم کچرکن فقیرك حالنـه
باقوب اوغلم بو بیلیتلری آلورم فقط فقـیر برآدم اولدیغنی حالندن
اکلایورم رزقنـه مانع اولمق ایستمم بونلر سـنده قالسونده شو یارم
ملیون فرانقی سن قزان دیمشدر .

آمريقا غزته‌لرينك برنده براعلان

(نافع واداره‌لی برايجاد) اونه‌در دينورسه مركبسز يازی يازمق . پوسته اجرتی مطبعه‌يه عائد اولمق اوزره هركيم بردولار كوندرر ايسه بومعرفت كندوسنه بيلديريله‌جكدر .
بعضيلر درعقب كوستريلان محله دولاری كوندررلر و پوسته‌نك عودتنده مركبسز يازی يازمق ايچون برعدد قورشون قلمی كلديكنی كوروب حدت ايدرلرسه‌ده چه فائده دولار الدن كيتمش بولنور .

برزنكين مادامله برموسيو

موسو فقرا ايچون اغنيادن اعانه طوپلارمش . غايت زنكين برمادامه كيدوب بويله برخيرده بولنمسنی رجا ايتدكده مادام ثروتنه نسبتله هيچ حكمنده دينه‌جك درجه‌ده يكرمی فرانق ويرمش .
موسيو بويكرمی فرانقی الديغی كبی كيدوب يكرمی فرانقلق برچيچك دمتی تنظيم ايتديروب (يكرمی فرانق احسان ايتديككز فقرا طرفندن سزه برهديه) مآلنی شامل برمكتوب ايله مادامه تقديم ايلمشدر .

برضيافتده حكيملر

برضيافتده برچوق حكيم بولنور . ضيافت پك اكلنجه‌لی كيتديكندن حكيمك بری صوفره‌ده اياغه قالقوب تشكر اولنوركه – حكيملرك تزايد ايتدكجه اونسبتده كولمك چوغاليور ديمسی

اوزرينه ضيافتده بولنانلردن برى بالمقابله ـ اوت حقكز وار فقط حكيملر آز الدقجه ياشامقده اونسبتده چوغاليور ديمشدر .

برحرسز

حرسزك برى خانه‌نك برندن چالار ساعتى آشـوروب كيدركن يقايى اله ويرر . حرسزى محكمه‌يه كتوررلر .

مستنطق — بوساعتى خانه‌نك بشنجى قاتنـدن ايندرن سن دكلميسك ؟

حرسز — اوت بنم ! لكن ينه چيقارمق اوزره ايندرمشدم .

تحف برمأموريت ايستمك

حريفك برى كبرادن برينـك يانه كيـدوب شويولده برمأموريت ايستر .

حريف — فقرمه مرحمة ووقتيله سزه ايتمش اولديغم بيوك برايلكه مكافاة بندكزه برمأموريت احسان ايدرميسكز .

— فقريكزه مرحمت كوزل لكن وقتيله ايتـديكك بيـوك ايلك خاطريمه كليور . اويله برشى اولماملى !

— امان افنـدم تحت نكاحمده بولنان حرممى وقتيـله عجله ايدوب بن آلميه ايدمده سز آلمش اولايديكز !!! سزى بويله بيوك بربلادن قورتارشم . آز ايلكمى !

برحاضر حواب

حاضر جواب آدملردن برينه — اولنديكك زمان قاچياشنده

ایدك — دیمشلر. درحال یاشمی بیلم چونکه او وقت عقلم باشمده دکل ایدی دیمش .

بر یان کسیجی

یان کسیجی اومینبوس عربه‌سنده النی برینك جیبنه صوقوب پاره‌سنی چالارکن حریف دویوب یان کسیجی‌یی محکمه‌یه کتورر .

رئیس محکمه — (مدعی‌یه) دعوا کزی سویلیك .

مدعی — افندم بوحریف یان کسیجیدر . او مینبوسده النی جیبمه صوقوب ادبسزجه پاره‌می چاله‌جق ایدی .

یان کسیجی — (رئیسه خطاباً) عفو ایدرسکز . دعواسی هرنه ایسه اونی سویله‌سون ناموسمه طوقونه‌جق تعبیر استعماله قطعاً صلاحیتی یوقدر .

بر چنکانه

چنکانه‌نك برینی آصمغه کتوررلرکن جلادلره دیمشکه امان آغالر بك قورقوتمیك ایلك آصیلیشمدر .

بر مستدعی

حریفك بری بیوك برذاته برعرضحال تقدیم ایدر .

بیوك ذات — نه ایستیورسك ؟.

حریف — معلوم آ. آچیقده‌یم برمأموریت .

بیوك ذات — کوزل اما شمدیلك برایش یوق .

حريف — ضرر يوق افنـدم . مأموريت اولسونده ايش ايستر اولسون ايستر اولمسون .

بر اختيار آدم

براختياره ديمشلركه صاچك نه‌دن آغردى ؟
— نزله‌دن !
— بلك نه‌دن ايكى قات اولدى ؟
— كزمه‌دن !
— ديزلرك نه‌دن تتره‌يور ؟
— چيرمه‌دن ! ديمش .

بر قهوه‌جى

قهوه‌جى‌يه مشتريلر ايى صو آلوب صاتمه‌سنى تكليف ايتمشلر. قهوه‌جى كيدوب آلتى غروشه برصوفوچيسى آلوب ايچنـه ياغمور صويى طولديرر . مشتريلر بوصو ايى صويه بكزه‌ميـور ديدكلرنده والله فوچيسنى آلتى غروشه آلدم ديرمش .

ايكى آناطوليلى

آناطولى اهاليسندن برى كوينه كيدركن يولده برهمشهريسنه راست كلور بزم اودن نه خبر دير. سن صاغ اول اوياندى دينجه ايواه ديسه آ اوجاغمه اينجير ديكلدى ديدكده خير اوجاغكزه

اینجیر دیکلمدی کویلی انبار یاپدی باجه‌سندن بغدای طولدیریور دیمشدر .

بر پاپاس

پاپاسك بری استانبوله یکی کلمش . هیچ ترکجه بیلمزمش . مکر اوزمان استانبولده کیجه‌لری پاروله اصولی جاری اولوب هرکیم پاروله‌یی بیلمزسه سوقاغه چیقه‌مزمش . پاپاسك بوندن خبری اولمدیغندن برکیجه ساعت ایکی راده‌لرنده بك اوغلندن قالقوب قایقله فناره کچمش . یکیچریلر کندوسنی چویروب قره‌غوله کتورمشلر . پاپاس ترکجه بیلمدیکندن بردرلو حالنی آکلاده‌مزمش . مکر بعض حالی وقتلرده اوینامق ایچون پاپاسك یاننده بردسته اسقامبیل کاغدی وارمش. پاپاس دوشنوب طاشنمش کندوسنك پاپاس اولدیغنی بیلدیرمك ایچون همان جیبندن اسقامبیل کاغدی دسته‌سنی چقاروب ـ بو بن ـ دیه دسته‌نك اوزرنده آچیق اوله‌رق باغلی اولان پاپاس رسمنی کوسترمش . حالبوکه استانبولده اسقامبیل کاغدینی کیم بیله‌جك ! یکیچری نفرلری رسمه باقوب آندنده برشی آکلامامرله کاغدی قوللق ضابطنه کوستردکلرنده ضابط حریفلر بونی بیلیه‌جك نه وار ایشته پسابورطلی صالیویرك کیتسون دیمش .

ایکی سفیه کنج

— برادر بوکیجه بر اکلنجه یاپسه‌ق . لکن نصل اکلنجه .
— بیلم .

— هایدی بوکیجه‌ده (غلوبه) کیدر اسقامبیل اوینارز .
— ایشته بن او اویونی بیلم .
— نه !!!!
— نه تعجب ایدیورسك ! قصورسز قول اولورمی .

زوج ایله زوجه

حریفك بری تأهل ایدر ایسه‌ده اسکی هوائیلکندن کچه‌میوب سفاهت آرقه‌سنده طولاشورمش . برکون زوجه‌سیله اوطوررکن قادینك قارنی بیومش کورنجه .

— خانم بونه ؟
— نه‌اوله‌جق . شمدیمی کوریورسك . آلتی آیلق کبه‌یم .
— وای بن اولی ایمشم ها !

بر شیشمان ایله قزچوجق

برشیشمان آدم احباسندن برینك خانه‌سنه کیدر . خانه صاحبی اوده بولنمدیغندن براز صالونده بکلمسنی رجا ایدرلر . شیشمان حریف صالونده اوطوررکن صالونه کوچك برقز کیرر .

حریف — کلی قزم سنی قوجاغمه اوطورده‌یم .

کوچك قز — نره‌سنه . سزك قوجاغکزه قارنکز اوطورمش !

لوغانطه خدمتجیسیله مشتری

مشتری — غارسون بالق تازه‌میدر ؟

خدمتجی — واللهی بیلم افندم . بن بولوقانطه‌یه کله‌لی دها اون بش کون اولدی . شوقدر بیلورمکه بونلری بوراده بولدم .

بریلانجی

وقتیله بریلانجی وارمش . سویلدیکی یلانلر پك آچیق وتأویل قبول ایتمز درجه‌ده ایسه‌ده کندوسی خوش صحبت برذات اولوب بونك ایچون احباسی کوجندیرمك ایستمدکلرندن سویلدیکی یلانلری یوزینه اورمزلر . صحیح کبی دیکلرلرمش .

شو بزم یلانجی ینه برکیجه جمعیت احباده شویله بریلان سویلر . یلانجی — افندم وقتیله برمحاربه‌ده بولندم . ایاغمه برکله پارچه‌سی طوقوندیغی کبی ایاغمی کسوب آلدی کتوردی . اردو جراحی ایسه بالتصادف یانمده بولنوب همان کسیلان ایاغمی بولدیردی . یوز سنه‌لك زیتون یاغیله یرینه یاپشدیردی . ایشته بو یاغك تأثیریله ایاغم یرینه اویله برصورتده یاپشدی‌که شمدی کیمسه فرق ایده‌میور .

یلان تکمیل اولنجه اهل مجلسدن بری مقام تصدیقده پك طوغریدر . بوحال برمحاربه‌ده بنمده باشمه کلدی . نجاره‌که ایاغمی کتورن آدم مکر یاکلش اوله‌رق عجله ایله بربلغار ایاغی کتورمش . جراحده دقت ایتمیه‌رك یاپشدیرمش . نه‌زمان قولاغمه غایدا

صداسی کاسه ایاغم حرکته باشلایور . بردرلو ضبط ایدلمك ممکن اوله‌میور ــ دینجه اهل مجلس قهقهه‌یی صالیویرمشلردر .

راغب پاشا ایله فطنت

فطنت راغب پاشایه (بو) ردیفنده برغزل کوندروب مقام تحکمده تنظیرینی طلب ایدر .
راغب پاشا ایسه ردیفلرك اولنه برر (آ حرفی علاوه‌سیله (آبو) یاپه‌رق ایشته نظره‌سی دیه غزلی اعاده ایلر .

حکیم ایله خسته

خسته‌تك بری تداوی ایچون حکیمه مراجعت ایدر . مکر اوکون حکیمك برچوق ویزیته‌لری وارمش . نوبت اوطه‌سنده براز بکلمسنی رجا ایدرلر . خسته برساعت بکلیوب کندیسنی چاغران اولمینجه برحدت چانی چالار . ایچرویه حکیمك اوشاغی کیروب نه ایسترسکز؟ دینجه وار افندکه سویله بش دقیقه دها بنی چاغرمزسه ایی اوله‌جغم صکره کندی بیلور دیمشدر .

برمادامله فیلسوف

اوروپا مخافل ادبیه‌سنك برنده غایت کوزل برمادامه برفیلسوفه درکه .
مادام ــ دنیاده اك عاقل ، اك بیوك فیلسوف کیمدر ؟ »

فيلسوف — عفو ايدرسكز مادام اك بيوك عاقل مادامـلره الدانميـان ، اك بيـوك فيلسوف ماداملرك هرسوزينـه اهميت ويرمياندر . »

دیوژن

آتنه حكومتى بركون براغاجه ايكى قادين صلب ايتديرمشدى . بالتصـادف ديوژن كوروب « هراغاج بوميوه دن ويرسـيدى قادينلرك بورنى قيريله‌رق ايجه آدمه بكزرلردى » ديمشدر . »

ينه ديوژن

ديوژن قيرده كزركن دليقـانليلرك اوق آتدقـلرينى واوقلرك هربرى برطرفه كيدوب هيچ برينك هدفه اصابت ايتمديكنى كورنجه « نفسنى قورومق ايچـون بوندن اعـلا مأمن اوله‌مز » ديوب نشانكاهه اوطورمشدر . »

ينه ديوژن

ينـه بركون ديوژن هيكللردن پاره ايسـترمش . كورنلر نه‌ياپيورسك ؟ ديدكلرنده « جواب ردالمغه اليشيورم » دير . »

برحكيم

حكمادن برى قطعا نظـافته اعتنا ايتمز لاابالى مشرب برذات ايمش . معاصرى اولان حكمادن برقاچ ذات ايله « علم مواليد »

دن بحث ایدرکن بحث فاره‌نك تولدی ویا تعفنی اولدیغنه انتقال ایتمش. بزم حکیم فاره‌نك تعفنی اولدیغی ادعاسنی درمیان ایتمش ایسه‌ده بردیکری تولدی اولمسنده اصرار ایتمش. دلیلك نه‌دیر دیدکلرنده تعفنی اولدیغنی ادعا ایدن ذاتدر. اکر آنك دیدیکی کبی اولیدی هرکون کندوسنك قوینوندن قولتوغندن برقاچ فاره وجوده کلیردی دیمشدر. »

برزنکین ایله بربر

اغنیادن برذات بربر دکاننه کیرر. مقصدی ایسه براز دیکلنمك وبووسیله ایله فقیر واختیار اولان بربره برشی احسان ایتمك ایمش. براز تنفس ایتدکدن صکره بربره نصل کچندیکنی صورار. بربر « افندم تراش ایدرم. قان آلیرم. سلوك طوتارم. دیش چکرم. ایی صو لیموناتا وپورتقالاتا ودها برچوق شروب یاپار صاتارم. وقیش موسمی چای قهوه‌ده بولنور. اوده چولق چوجقده بوش طورمزلر. انلرده دیکش دستکاه نقش یمنی اویا کبی شیلرله مشغول اولورلر. باغچه‌مده طاوقلرم وار ارباب مراقه تازه‌یمورطه یتشدیریرم نه‌یاپه‌لم فانی‌دنیا » دینجه « اوزمان فانی اولدیغی حالده فاملیاجه بوقدر چالیشیورسکز. اکر باقی اولیدی نه یاپه‌جقدیکز » دیمشدر.

اوروپاده موده

اوروپالی برذاته موده نه‌دیر دیدکلرنده « قادینلرك موده‌سی

هرآن تغير ايدر برجنتدر. لكن اركگلركگى قادينلرك بوجنتنه لايتغير براطاعتدر » ديمشدر . »

ظلمه‌دن بريله نديمى

وقتله ظلمه‌دن برى برچوق خانه‌لر ييقمش‌ايمش. تنظيم ايتديكى باغچه‌سنك مناسبتسز يرنده اسكيدن قالمه برانجير اغاجى اولوب كور دكجه حريفك كوزينــه باتارمش . بركون بو اغاجى ســوكديروب آتديرمش . براز صكره نديمى اولان ذات كه غايت ظرفادن ايمش زيارتنه كلدكده قوناق صاحبى انجير اغاجنى كســديروب اتديردبغنى سويلينجه نديمى اشــورى تأسف ايتمش . صاحب خانه نه ايشــه يارادى‌كه بوقدر تأســفنى موجب اولدى دينجــه نديم « پك يازق اولمش برينك اوجاغنه ديكر ديكر » ديمشدر .

وزرادن بريله نديمى

وقتيله وزرادن برينه برقاچ پارچه نفيس قيصرى باصديرمه‌سى هديه كلمش . اوذات بونلرى كيم كوندرمش ديه كتخداســندن صورار . كتخدا قيصرى‌يه نفى ايديلان فلاندن دينجه امان يارين عقله كتــير زواللى‌يى عفو ايتــديره‌لم ديمســيله نديمى اولان ذات « باصديرمه ايله طوتلديغنى بيليردم قورتلديغنى بيلمزدم » ديمش .

ايكى خرسز

عقد شركت ايدوب چالدقلرى مالى مشــتركاً تقســيم ايدرك

انکله کچینورلرمش . برکون بری برشی سرقت ایدوب دیکرینه « هایدی شونی بیت پازارنده صات نه‌ایدرسه تقسیم ایده‌لم » دیوب شیٔ مسروقی ویرمش . ارقداشی آلوب بیت بازارنده صاتارکن هر نصلسه دیکر برحرسزه چالدیرمش . ملول ومحزون ارقداشنڭ یاننه کلمش . ارقداشی قاچه صاتدیغنی سؤال ایدنجه « نه‌یاپه‌یم اورطه‌لق پك کساد اولدیغندن سرمایه‌سنه ویردم کلدم » دیمش

برقیدسز آدم

قیدسز حریفك برینه هیچ یوزینی ییقادیغك یوق . بویله شی اولورمی دیمشلر . جوارنده انسانك اصلی طوپراقدر انك ایچون صو ایله اوینامغه کلمز دیمش .

بر اسرارکش

اسرارکشلردن بری برکون اسراری زیاده‌جه چکمش . اوکیف ایله قاریسنك اثوابنی کیوب باشنه برخوطوس قوروب سوقاغه چیقمش . بر بربر دکانی اوکنه کلدکده مکر بر بر حریفك احباسندن ایمش . حالنه آجیوب همان آیینه‌یی قاپدیغی کبی حریفك قارشوسنه طوتمش . حریف کوزینی آچوب کندوسنی آیینه‌ده قاری قیافتنده کورنجه ایواه قوجه‌مدن اذنسز سوقاغه چیقمیشم حریف طویارسه بنی بوشار دیه برقوشی اوینه کیتمش .

كباردن برى

برقوربان بيرامى اوشاغنه « سكا بخشش ويرمك ايسترم لكن هانكى جيبمدن ويرمكلكه راضيسك» ديدكده قويون جيبكزدن احسان ايدك دينجه افنديك خوشنه كيدوب برچوق احسان ويرمشدر .

ينه كباردن برى

كباردن برى هرصباح قالقار حرمده فقط قوناق قپوسنه ناظر براوطه‌ده صباح كيفنى يتشديررمش . قوناقده ايسه ايكى آيواز وارمش بونلر چالدقلرى زيتون ياغنى بر طولومه قور طولوم طولديغى كبى كوتوروب بقاله صاتارلرمش . برصباح طولو طولومى يقاليوب اوصول اوصول قپودن چيقاره‌رق بقاله كوتوردكلرينى افندى كوررسه‌ده هيچ سسنى چيقارمز . آره‌سى برهفته كچر وكيلخرج زيتون ياغنك بيتديكنى خبر ويرر . درحال قپانه برطلوم ياغ اصمارلنور. ايرتسى صباح افندى برمعتاد اوطه‌ده صباح كيفنى يتشديرركن درت صريق حمالى برقوجه طلوم ياغى عادتلرى اوزره باغيره چيغيره قوناق قپوسنه كتيردكلرينى كورنجه پنجره‌يى آچوب ياهو نه اوليورسكز بونك آزجيق كوچكنى دها برهفته اول بزم آيوازلر هيچ سس چيقارمه‌دن كوتورديلر ديمشدر .

ينه كباردن برى

ياليده صاندالك زيفلتديرلمسنى اوشاغك برينه امر ايدر .

صاندال زيفلتديروب بيك بشيوز غروش مصرف پوصلهسنى افندينك چكهسنه طيادقلرى كبى افندى پرحدت بر صاندال زيفتلنمسنه بوقدر مصرف نهدن كيديورمش دينجه اوشاق « افندم ساده صاندال زيفتلنمدى برابر بنده زيفتلندم وكيلخرجده زيفتلندى كتخداده زيفتلنديده واردى ايش بورالره طياندى » ديمش .

اوروپالى برلورد

لوردك برى اولنور . ايرتسى كون احباسندن برى لورده برتذكره يازوب حالندن خوشنود اولوب اولمديغنى سؤال ايدر. لورد شوجوابى يازار .

جواب

دوستم

ياتديغمز اوطه آل رنك منسوجاتله دوشنمش ايدى . صباح اولدى قالقدم . كونش طوغمش . كونشك شعاعى اوطهنك دوشمهسنه اورمش. حرارتى ياييلمش كنديمى جهنمده علولر ايچنده صاندم . برده اطرافمه باقديغم كبى اولنمش اولديغمى آكلادم . حقيقةً جهنمده ايمشم . »

يكى اولنمش برموسيو

موسيونك برى اولنور . ايكى اوچ كون صكره خدمتجيسنى يانه چاغرر .

موسيو — قز بكا صداقت ايدر . يعنى اوك ايچنده بن يوق ايكن نه اولديغنى وكيملرك كلوب كيتديكنى طوغريجه خبر ويرر ايسهك سكا برچوق مكافاة ايدرم .

خدمتجى — باش اوستنه افندم مع التشكر بو امريكزى قبول ايدرم .

آرادن برقاچ كون كچر موسيو اوينك اوكنه كلور . برده نه كورسون اوكدن براركك چيقيور . كمال حدتله اوه كيروب ينه خدمتجيسنى چاغرر .

موسيو — قز بكا صادق اول ديمه‌دمى ؟

خدمتجى — صادقم افندم .

موسيو — اويله ايسه بكا نيچون خبر ويرميورسك .

خدمتجى — نه‌يى خبر ويره‌يم .

موسيو — طوغرى سويله بوكون اوه كيم كلدى ؟

خدمتجى — بوكون !!! بوكون كيمسه كلمدى .

موسيو — بن كوزمله كوردم شمدى قپودن براركك چيقيوردى .

خدمتجى — ها ... او بوكون كلمدى . دون اقشام كلمشدى .

چولپه بربر

زمان قديمده ارغاد بازارنده برچولپه بربر وارمش . عمله تراش ايدرمش . عمله تراش ايدن بربرك صنعتنده مهارتى نقدر

اوله‌بیلور . تراش ایتدیکی عمله‌نك باشنی اوستوره ایله چیزه چیزه آل‌قان ایچنده براقورمش . بوحالی کورن برذات یاهود حریفلرك باشنی نیچون بویله یاپیورسك دینجه بربر افندم سن بیلمزسك بونلر عمله‌در دائما ویره‌سی‌یه تراش اولورلر . قاچ تراش بورجلری اولدیغنی بیلسونلر دیه چنته طوتارم دیمش .

افندیله وکیلخرج

افندی (مصرف دفترینه باقوب) بونقدر زیتون یاغی ! بنم هیچ برکیجه صوفره‌ده زیتون یاغلی یمك یدیکم یوق . »
وکیلخرج — افندم وقتیکز قالمیورکه پیشان زیتون یاغلی یمکلردن یه‌سکز . هرکیجه بورکده سیزیورسکز !

میخانه‌ده اوچ آرقداش

دیکری — یاهو بوراسیده پك آچیق . هرکلان بزی کوره‌جك شویله بزکیزلی یره چکیلسه‌ك .
دیری — آدم سنده . بوراسی میخانه کیم کیمه .
بری — اویله اما قباحتده مخفی عبادتده مخفی دیمشلر .
اوچنجی — بکك حقی وار . توکلی هرکیجه دولتخانه‌لرینه کوفه ایله کیتمیور .

براودون یاریجی

براودون یاریجینك اباغنی کوپك ایصیرمش ؛ اودون یاریجی

صوغانجی — (سیاحك سوزلرینی آكلایه‌میوب بنه) آخذ بصل ؟ دیر .

سیاح — جانم آكلادق ! باصه‌یم آله‌یم . چوكر دیه قورقیورم .

صوغانجی — یاشیخ بصل بصل .

سیاح — پكی باصه‌یم الەیم . لكن برشی اولورسه بكا قباحت بولمه . دیوب صوغانی رافدن آلمق ایچون دكانده‌كی كیره‌ویتك اوستنه باصدیغی كبی كیره‌ویت چوكر . صوغانلر یغینیله اینر . اوزمان صوغانجی قیامتلری قوپارر . سیاحله بوغاز بوغازه كلور . دكانمی ییقدك دیه بوآدمی محكمه‌یه قدر كوتورر . محكمه‌ده سن بوآدمك دكانی نه ایچون ییقدك دیدكلرنده بوآدم بن اون پاره‌لك صوغان ایستدم . كندوسی اوقومقله مشغول ایدی . باص آل دیدی . بنده سن‌ویر . بن باصوبده آلورسم بلكه برشی اولور دیدم . بكا حدت ایتدی باص آل باص آل دیه باغردی . بنده باصدیغم كبی كیره‌ویت چوروكمش ییقلدی دیمشدر .

ایكی احباب

برذات سؤال خاطر ایچون احباسندن برینك خانه‌سنه كیدر . قپویی چالار . قپو آچلمز . تكرار شدتلی شدتلی چالنجه. قومشو پنجره‌یی آچوب .

— یاهو كیمی آرایورسكز ؟ .

— بزم احمد اغایی . نه اولدی ؟
— اوسزله عمر تالی دکشدیردی !
— واه واه واه حرمی نه اولدی ؟
— اوده برقوجه‌یه واردی .
— دیسه‌ك آ . آصل قالبی حرمی دکشدیردی .

برماتمزده

برماتمزده برعرب جاریه ایله عقد ازدواج ایتمش ، سببنی سؤال‌ایتمشلر حرمم وفات ایلدی برسنه ماتمده بولنمقلغم لازم دیمش .

برابدال

مزارستانده یاتورمش . بوراده نه یاتیورسك دیمشلر . یاتمیورم طوپراق صله‌سی ایدییورم دیمش .

صاحب خانه‌ایله‌مسافر

برینك اوینه برمسافر کلمش . اوصاحبی کلان مسافری کورنجه حرمه قاچمش . براز طورمش ینه طیشاری چیقمش . نیچون حرمه قاچدك دیمشلر . مسافر ثقیل برحریف اولدیغندن حرمه قاچدم باقدمکه بزم قاری مسافردن دها ثقیل انکچون تکرار سلاملغه قاچدم دیمشدر .

برفقیر

نجه کیده جکم دیه برذاتدن پاره ایستر . اوذاتده مادامکه

پاره‌ك یوق حج ایتمك سكا فرض دكلدر دیدكده بن سندن پاره ایستیورم فتوا ایستمیورم دیمشدر .

برتریاقی

برتریاقی‌یه رمضان اون بر آیده بركلیور دیمشلر . اویله اولسه یعنی اون بر آیده كلسه اون بر آیده‌ده كیتمسی و بوحسابجه ایكی سنه‌ده بركلسی لازم كلوردی دیمش .

براودون یاریجی

براودون یاریجی‌یه اورمانلرك شو بالطه‌دن چكدكلری نه‌در . قورتلمنك چاره‌سی یوقمی ؟ دیدكلرنده مادامكه صاپی كندیلرندندر قورتیله‌مزلر دیمش .

برچوجقله اویونجاقجی

چوجغك بری بركون ایوبه كیتمش . اویونجق المق ایچون اویونجاقجیلر چارشوسنه اوغرایوب براختیار اویونجاقجی‌یه بالق دیدكلری برنوع اویونجاق واردی اندن بردانه ویر دینجه اختیار براه ایدوب آنی یاپان چارشومزده برآدم واردی كچنده وفات ایتدی اوده او آدمله كیتدی دیمشدر !

برحاضر جواب

حاضر جوابك برینه دیمشلركه كوپكلر بربرلریله غوغا ایدركن یوزلرینی بربرندن چویررلر نیچون ؟ »

جواب اوله‌رق (اگر باریشورلرسه بر برینه باقمق ایچون
یوزومز اولسون دیه) دیمشدر .

بر دلی ایله بر عقللی

عاقللك بری حریفك بریله مناره‌یه چیقمش . مگر حریف
دلی ایمش . مطلقا مناره‌دن اشاغی اطلایه‌لم دیه زورلینجه عاقل
به‌قرداش مناره‌دن اشاغی اطلامق قدر قولای برشیی وار اگر
خلقه هنر کوستره‌جك ایسه‌ك هایدی آشاغی اینه‌لمده آشاغیدن
یوقاری اطلایه‌لم خلقده بر معرفتمزی کورسون دهینجه دهلی پك
طوغری دیوب بوقراره راضی اولمش عقللی ده جانی قورتارمشدر.

بر ترزی ایله عالم

ترزینك بری هر کیم قماش چوقه باصمه وهر نوع اثوابلق برشی
ویرسه برپارچه چالارمش . علمادن بری بوحاله واقف اولوب
چالدیغك پارچه‌لری بریره دیکوب سنجاق یاپه‌رق اموزینه ویره‌جکلر
دینجه ترزی آشوری ندامت ایدوب بردها پارچه چالمیه‌جغنه توبه
ایدر. آدمك بری برکون برهند سوایلیسی کتورر . ترزی بیچرکن
برپارچه آشورر . بونی چراغی کوروب اوسته هانی پارچه چالمغه
توبه ایتمشدك نصل اولدیده توبه‌یی بوزدك دیدکده اوغلم سنجاغك
اوستنده برده بویله آغر پارچه بولنسون دیمشدر .

بر حسیس

برحسیسه طعامکزده اقشاملری کیملر بولنور دیه صورمشلر .
ملکلرله سینکلر بولنور دیمش .

برطفیلی

طفیلی یاشار برحریف برباغچه‌یه کیرمش. باقش که بش آلتی کشی باغچه‌ده اوطورمشلر اکلنیورلر . بو آدمده طفیلی اوله‌رق یانلرینه کیدر اوطورر. حریف بو آدمی استثقال ایچون دیرلرکه شو باغچه‌ده بو پنجشنبه کوندن کله‌جك پنجشنبه کونه قدر اوطوره‌لم اکلنه‌لم . »
بری دیرکه یك اعلا اولور . برهفته‌لق یمك بنم اوزریمه اولسون .
دیکری برهفته‌لك عشرتده بنم اوزریمه .
بردیکری چالغیده بنم اوزریمه .
بردیکری باغ اجرتیده بنم اوزریمه .
طفیلی‌یه دیرلرکه سز اوزریکزه نه‌یی آله‌جقسکز ؟
طفیلی دخی اکر برهفته بورادن بریره کیدرسم اللهك لعنتیده بنم اوزریمه اولسون دیمشدر .

برتنپرور

تن پرورك بری بردوستنك خانه‌سنه کیدر . دوستی برادر

قالق چارشويه كيت بر اوقه ات آل پيشورهلم ييهلم دينجه تن پرور آلش ويرش بيلم دير .

دوستى كيدر اتى آلور كتيرر . آل برادر شونى پيشور دير.

تن پرور يمك پيشورمسنى هيچ بيلم ديمسيله دوستى قالقار پيشورر .

يمك پيشنجه دوستى قالق بارى شونى قوتار ديرسهده تن پرور ياپامام بلكه تجرهيى دويررم دير .

. دوستى قالقار يمكى قوتاروب بيورون ييهلم دينجه آرتق بونيده رد ايتسم اولميهجق بيليرم طاريلهجقسك ديمشدر .

بابا اوغل

حريفك برى اوغلنه اون پاره ويرمش . اوغلى پارهيى بكنميجه اوغلان نه بكنميورسك بن آنكله بركونلك برهفتهلق برآيلق بريللق اومصرفى كوريرم ديمش . ايشيدنلر بونصل اولور ديمشلر . بركونلك قنديله ياغ . برهفتهلق برقربه صو . برآيلق طوز . بريللق كبريت ديمش .

ينه برحسيس

حسيسك برى طعام ايدركن برمسافر كلمش . هرنه ديديسه حسيس يوز ويرميوب طعامه دعوت ايتمامش . مسافر آرتق

طیانه‌میوب نه الذ نه کوزل طعامکز وار دینجه حسیس آنکچون یالکز یرم دیمشدر .

ینه حسیس

حسیسك بری جاده اوزرنده براو آلمش . دیلنجیلر پك چوق کلور پاره ایستر . حسیس هیچ برینه برشی ویرمیوب عنایت اوله دیو صاوارمش . برکون حرمی یاهو بو اوی صاتهم دیلنجیسی پك چوق دینجه حسیس سن تلاش ایتمه بنده عنایت اوله دها چوق دیمشدر .

برو کیلخرج

حریفك بری برقوناقده وکیلخرج ایمش . افندیسی ایسه غایتله اوبور ایمش . سلاملغه قاچ صحان یمك چیقارسه افندی هپسنی بر حتی صحانلرك ایچنده برلقمه یمك براقمزمش . افندینك دیکر اوشاقلری بزیمك یوزی کوردیکمز یوق دیه سویلنمکه باشلامشلر . برکون افندی یمك یرکن وکیلخرج کاغد قلم حقه آلوب یمك صحانلری افندینك اوکندن قالقنجه بر پارچه کاغده برشی یازار صحانه آتارمش . افندی نه یاپیورسك دیدکده اوشاقلر صحانلرك ایچنده برشی کوره‌مدکلرندن پیشن یمکلری بیلیورلر . بنده یمکلرك اسملرینی یازوب صحانلره قویورم تا که اوقوسونلرده آکلاسونلر دیمش .

بر كويلى

بركويلى غايت ضعيف برمركبه بنمش كيدرمش . نره‌يه‌ديمشلر . بازاره كيديورم ديمش . جانم بازار جمعه ايرتسى كونى قوريلور . بورايه يارم ساعتدر . حالبوكه بوكون صالى ديمشلر . بوكيدشله جمعه ايرتسنه يتيشه بيلورسم نه دولت ديمش .

بر پهلوان

پهلوانك برينى هركس ينرمش . صكره حكيملكه باشلامش . بو نصل شى ديمشلر . نه ياپه‌يم پهلوان ايكن هركس بنم صيرتيمى يره كتيرردى . بوندن صكره بن هركسك صيرتنى يره كتيره‌جكم ديمش .

بر يلانجى

بريلانجى برينه سوز سويلرمش . ديكر برى كلوب ينه نه يلان سويليورسك دينجه سنى مدح ايديورم ديمشدر .

برقارى قوجه

حريفك برى حرمنه ديمش‌كه خانم ايكمزده جنتلك قولز .
حرمى — نه‌دن ؟
قوجه‌سى — بنم سنك ديلنه سنكده بنم چهرمه صبرمزدن .

برقورناز

قورنازك برینه دیمشلرکه برآدم غسل ایچون دکزه کیررسه یوزینی نه طرفه دوندیرملی . قورناز دیمشکه اثوابی نه طرفده ایسه اوطرفه .

آبدالك بری

صاچك آغرمش صقالك نیچون آغرمامش دیمشلر .
صاچم صقالمدن یکرمی سنه اوّل بیتدیکیچون دیمش .

برفقیر

برفقیر احباسندن برینك خانه‌سنده طعام ایدرمش . خانه صاحبی پیلاو غایت لذید برطعام ایکن صوفره‌یه نیچون الك صکره کلیر دیدکده فقیر بزم اوده صوفره‌یه الك اوّل کلور دیمش . خانه صاحبی اندن صکره نه کلیر دینجه لکن ابریق دیمشدر .

برنکره کو

نکره کونك بری برکون باقمش که مکتب چوجقلری یاغمور دعاسنه کیدیورلر . نکره کو دیمشکه چوجقلرك هیچ برینك دعاسی قبول اولمز . اکر اولیدی مکتب خواجه لرندن هیچ بری صاغ قالمزدی .

ینه بر نکره کو

برمکتبك اوکندن کچرمش . باقمش برفریاد وفغاندر کیدیور . مکتبه کیرمش مکرخواجه چوجقلری دوکرمش . خواجه افندی بوچوجقلری نیچون دوکیورسڭ دینجه خواجه تربیه ایچون دوکیورم . طیاق ایی شیدر . جنتدن چیقمشدر دیدکده طیاق ایی شی اولیدی جنتدن چیقمازدی دیمشدر .

بر کویلی

مرکبنه قیزوب اوغلنی آخوره چاغیره رق شومرکبه بردهایم صو ویرمه آچلقدن اولسون دیوب آخوردن چیقمش . صکره اوغلنی تنهاجه یانه چاغیروب قورقسونده بردها بنی قیزدیرمسون دیه مرکبك یوزینه اویله سویلدم . بن بیلامش اوله‌یمده سن ینه یمنی صوینی ویر دیمش .

ینه برحاضرجواب

فلانك اوغلی نه ایچون کندوسنه بکزه‌میور دیدکلرنده بیچاره آدم نه یاپسون قباحت کندوسنڭ دکل قومشولرینڭ دیمش .

برسازنده

سازنده‌نك برینی احباسی طرفندن اولندیرمکه قیام اتمشلر بکا اولو بیقایجی برقاری بولورسه‌کز آلیرم زیرا بودنیا یاغم دنیاسی یاسرور

دنیاسیدر . دوكون اولورسه بنی اولو اولورسه اونی چاغرلر
کچینوب کیدرز دیمش .

برآدم

برآدم برمحلده الحمد اه شمدی یه قدر قپومدن ایچرو
هیچ برشرکیرمدی دیه تفاخر ایدرمش . احباسی ایشدنجه افندی
تأهل ایتدیککز زمان حرمکز قپودن کیرمدیده باجادنمی دوشدی
دیمشدر .

مشتریله بقال

حریفك بری ارزاق آلمق ایچون بقاله کیتمش. باقمش که بقال
اوطورمش فناحالده دوشینیور . اصلنی صورمش . بقال افندی
نصل دوشونمه‌یم دکانده نقدر درهم وارسه چالمشلر شمدی بن‌نه‌یاپارم
دینجه واقعا نقدر دوشونسه‌ك حقك وار چونکه سکا چاله‌جق
برشی براقمامشلر دیمش .

برتاجر بحری

برتاجر برچوق دکز سفری ایتمش . بالاخره سفر دریادن
فراغت ایتمش . احباسی بوقدر دریا سفیری ایتدك الك زیاده تعجبه
شایان کوردیکك نه‌در دیدکلرنده سلامت قورتیله بیلدیکم دیمش .

مشتریله ترزی

برترزی‌یه حریفك بری برپارچه قماش کتیروب شوندن بکا

برعنتری یاپ دیمش . ترزی همان قماشی اولچوب عنتری یی بچمش . عنتری صاحبی بن بوقماشی سندن اول فلان ترزی یه کتورمشدم اولچدی بردرلو چیقاره‌مدی سن نصل چیقاردك دینجه آنك اوغلی بنم اوغلمدن اوچ یاش بیوك اولدیغندن اوچیقاره ماز دیمشدر .

برآدمله برمجزوب

حریفك بری دکز کنارنده کزینورکن برمجزوب کلور کندوسنی دکزه آتار . حریف درحال یقاسندن یقالیوب چیقارر. مجزوب ینه کندوسنی دکزه آتار ، ینه چیقارر ، مجزوب ینه‌آتار . ینه چیقارر . بوحال تکرار ایدنجه مجزوب همان بلندن قوشاغنی چیقاروب کندوسنی بودفعه برآغاجه آصار . حریف هیچ برشی دیمیوب سیر ایدرکن برقاچ کشی‌کلوب نیچون بونی برآقدكده کندینی آصدی دیدکلرنده اوچ بش دفعه کندوسنی دکزه آتدی . چیقاردم . اثوابی ایصلاندیده قوروسون دیه براقدم دیمش .

برحاضرجواب

برحاضر جوابه دیمشلرکه انسانلر اراسنده بعض کیمسه‌لر کوریلیورکه نه بللو اوصلی ! نه بللی دەلی ! نه بللو اویور ! نه بللی اویانق ! نه بللی خسته ! نه بللی صاغ ! نه بللو دوست ! نه بللو دشمن ! بونلر کیملردر .

دیمشکه تریاقیلردر .

ایکی مدیون

— برادر بونه حالدر ! دائما سنده پاره بولنیور .
— اسکی بورجلری ویرمده آنکچون پارەسز قالمم .
— ای یکیلرینی نه یاپارسك ؟
— ویرمیه ویرمیه آنلریده اسکیدیرم .

ایکی چوجق

ایکی چوجق بربرلرینك یوزلرینی ییرتار . صاچلرینی یولارلر ایمش . بونلری بری کوروب دیمشکه

— چوجقلر نیچون غوغا ایدیورسکز ؟
— بز غوغامی ایدیورز یا !
— ای بو یوز ییرتمق صاچ یولمق نه اولەجق ؟
— نه اولەجق قاری قوجه اویونی !

سؤال وجواب

سؤال — جانم شو مادامك کچن سنه صاچلری بیاض ایدی بوسنه نیچون سیاه .

جواب — برادری وفات ایتدی ماتمی وار !

دیکر

سؤال — حکیمیر جنازه رسمنده نیچون بولنمزلر ؛

جواب — آنلر حکیم اولدقلرندن موفقیتلرندن طولایی خلقه قارشو افتخاری سومزلرده آنك ایچون !

دیکر

سؤال — قوجه‌یه واران برمادام نه‌در .
جواب — صاحبنه واصل اولمش برمکتوب !
سؤال — هنوز قوجه‌یه وارمامش برماد موازل ندر ؟
جواب — یازلمش فقط صاحبنه واصل‌اولمامش برمکتوب !
سؤال — ای قوجه‌یه وارمدن احتیار اولمش قادین . نه‌در
جواب — یازلمشده .... پوسته خانه‌ده اونودیلوب قالمش برمکتوب !!!

برچوجق

برچوجق — والده ییل باشی‌کلیور بکا نه‌هدیه و یره‌جکسك؟
والده‌سی — عقللی . کامل اوطوررسه‌ڭ سکا برکوزل هدیه حاضرلدم . اووقت کوررسك .
چوجق — یوق و یره‌جکك هدیه‌یی شمدی سویله‌ملی .
والده‌سی — نیچون ؟
چوجق — یا و یره‌جکك هدیه عقللی ، کامل اوطوردیغمه دکمز ایسه !

برغزته‌جی

غزته صاحب امتیازلرندن بری غزته‌سی چیقاریله‌جغی اثناده فنا حالده خسته‌لنور .
محرر — آمان حکیمه قوشون .
غزته‌جی — یوق یوق غزته‌یه باقیکز ! حکیم طورسون !

محرر — یا سزه برحال اولورسه !..

غزته جی — یا بکا برحال اولور غزته‌مده چیقمیوبده بوحوادثی سائر غزته‌لر بزدن اوّل یازارسه !!!!!

برعطارله برقادین

عطار غایت چرکین . خانم ایسه فوق العاده کوزل ایمش . خانم هرکون برر ساعت عطارك قارشوسنه کچوب کوزینی آییرمیه‌رق عطارك یوزینه باقرمش . عطارك بوکا جانی صیقیلوب . — به خانم قارشومه کچوب بنی کوز حبسنه آلمقده معنی نه ؛ دینجه سنك کوزل شخصنه علاقه‌مدن دکل . بروقت کوزمك بری بریوك قباحت ایشلمش ایدی آکا مجازات ایتمك ایچون باقیورم دیمشدر .

برقادینله یازیجی

قادین — جانم افندم شونی اوقورمیسکز .

یازیجی — نیچون اوقومام . صنعتم نه ! [حالا بومکتوب] .

قادین — آ !!! افندی او مکتوب دکل او سندی !

یازیجی — به جانم اول سویلسه‌ك آ اویله اوقویه‌یم !

برقهوه دیلنجیسی

دیلنجینك بری هرصباح ایرکن سوقاقلره دوشوب آوازی چیقدیغی قدر باغره‌رق قهوه دیلنورمش .

ینه برصباح محله آراسنده کندوسنه برفنجان قهوه ویرلمسیچون
شو قطعه‌یی آو از بلند ایله اوقور .

قطعه

ای ولی النعمتم برقهوه یابش پاره‌جك
لطف ایدك زیرا توکندی بنده‌کی تاب وتوان

بریودم قهوه ایچوندر ایتدیکم بوسرفرو
یوق کوزمده منقر اصلا ایستمم برذره نان

دیلنجینك آوازندن تریاکینك آفیونی پاطلایوب همان بنجره‌یی
آچر جواب رد اوله‌رق قطعهٔ آتیه‌یی اوقور .

قطعه

ایتدك یوزکی قهوه کبی سیم سیه ای کس
ذقوم ایچه‌سك یا بونصل ذل سؤالدر

قارنك طوق ایسه یمدیمی ایشه بودولت
شاشدم شو سنك عقلکه یارب بونه حالدر

شاشقین پدر مظلوم قز

برقزی قوجه‌سی دوکر . قز جان آجیسیله پدرینك اوینه
قاچوب آغلایه‌رق قوجه‌سندن باباسنه شکایت ایدر .
بدری آشوری حدتلنه‌رك قزینه برتوقات اوروب ــ وار

اوقوجهك اولهجق حيثه سـويله او بنم قزيمى نصل دوكديسـه
بنده آنك عورتنى بويله دوكرم ـ ديمشدر .

بر زنكينله حمامجى

فقير قيافتنده برزنكين حمامه كيدر . حماميجيلر حريفى حقيقته
فقير ظن ايدوب براسـكى پشتمال براسكى حاولى ويررلر . آدمجكز
هيچ برشى سويلميوب ييقانور چيقار. كيدهجكى زمان آيينه‌يه برقاچ
آلتـون براقـور . حمـاميجيلر تعجب ايدرلر . آراسى برقاچ وقت
كچر حريف ينه اوحمامه كيدر . بودفعه حماميجيلر صيرمه‌لى حاولى
ايپكلى پشتمال چوحه‌لى نعلين ويروب پك زياده اكرام ايدرلر .
حريف كيدر آيينه‌يه اون پاره براقور . حماميجيلر كمال حدتله
حريفك يوزينـه باقنجـه ـ نه تعجب ايديورسـكز ! بو اون پاره
كچنكى حمام پاره‌سى ـ ديمشدر .

بر مفلس ايله دوستى

ــ دوستم بوكونلرده تجارتكز يولنده . اعادهٔ ثروت ايتديكز .
نيچون شو اسكى بورجلرى تميز لميورسكز .
ــ كچمش زمانلرك الم وكدرينى درخاطر ايتمكى هيچ بروقت
ارزو ايتمديكمدن !

حياتنى سيغورطه‌يه قويمش برآدم

حيـاتنى سـيغورطه‌يه قويمش برآدمك اوطورديغى اوك الت

قاتندن يانغين ظهور ايدر . بوآدم ايسه هيچ تلاش ايتميوب اوست قاتده اوطورر، كيفنه باقار .

دوستلرندن برى اشاغيدن كال تلاش ايله - ياهو يناجقسك چاره‌كه باقسه‌ك آ - دينجه بوآدم نه تلاش ايديورسك اوراسنى سيغورطه‌جى دوشونسك ! ديمشدر .

برقز ايله والده‌سى

والده — قزم سنى برزنكين آدمه ويره‌جكم . برقصورى‌وار اوتوز ياشنده اولديغى حالده سيماسى طقسان ياشنده كبى كوستريور مراق ايده‌جك شى دكل، اويله دكلمى قزم .

قزى — آه والده‌كاشكى طقسان ياشنده اوليديده اوتوزيش ياشنده‌كبى كورونيدى بزده ميراثه چابوق قونوردق .

صوفره باشنده ايكى دوست

— دوستم يمكدن صكره توتون ايچمزميسكز .

— ايچرم لكن يمكدن صكره دكل شرابدن صكره ايچرم .

— ديمككه ياندقدنصكره توترسكز .

پارسده بر لوقانطه‌ده

مشترى — بورنى طوته‌رق پوف بالقده اما تازه ها، لش كبى قوقيور .

خدمتجی — بودفعه‌لق عفو ایدك موسیو . خسته‌لق مناسبتیله مارسلیا پوسته‌سی اون بش کون قرینتنه بکلدیده انك ایچون بویله اولدی .

پارسده تحریر نفوس مأمورلری

تحریر مأموری — موسیو بوچوجق کیمدر ؛
موسیو — برادیب .
تحریر مأموری — صنعتی ؟
موسیو — اوف اکلاده مدق . ادیب ادیب .
تحریر مأموری — اکلادق دوستم . فقط نه ایله تعیش ایدر .
موسیو — قلمیله .
تحریر مأموری — (ارقداشنه) یاز اوزون صاچلی قوجه قفالی قلم تجاری .

برمادام ایله دوستی

مادامه — دوستم قزمی مدح ایتمك کبی اولمسون اما بتون عفتنی توارث ایتمشدر .

دوستی — های الله خیرلر ویرسون بنده مادامك عفتی نره‌یه کیتدی دیه تعجب ایدیوردم !

يازيجى ايله قادين

قادين — يازيجى اوغلم فلان محله بكا برمكتوب يازار ميسك ؟

يازيجى — بوكون آياقلرم پك آغريور يازامام .

قادين — آى اوغل اياقلركله يازاجق دكلسك آ . نه ضررى وار ؟

يازيجى — والده اويله اما اونك اوراسنى بن بيلورم .

قادين — بيلديككك نه ايسه سويله بنده آكلايم.

يازيجى — خانم سنك اكلايه‌جغك يازديغم مكتوبلرى كونديرلان يرده كيمسه اوقويه ميور . الك صكره بن كيدوب اوقومغه مجبور اوليورم . آنك ايچون اياقلريمه آغرى دوشديده مكتوب يازميورم ديمشدر .

ايكى كشى صوفرده خرما يرلرمش . برى چكردكلرينى اصولجه‌جق اوته‌كينك طباغنه قور .

چكردكلرى كيزليان قارشوسنده كينه «برادر نه‌قدر اوبورسك بوقدر حرما ييرمى ؟ » دينجه والله سن بندن زياده اوبورسك چونكه حرمالرى چكردكلريله يمشسك ديمشدر .

ايكى قنبور

قنبورك برى ديكر قنبوره ديركه برادر نه اولور شو بنم قنبورم دوزلسه‌ده بنده هركس كبى اولسم .

دیکر قنبور ایسه کاشکی عالم قنبور اولسه‌ده شمدی بکا نه‌نظرله باقرلرسه بنده آنلره اونظرله باقسم .

دیلنجی ایله حسیس

دیلنجی — برصدقه ویرر میسکز ؟

حسیس — ویررم . لکن برشرطله . قبول ایدرمیسك ؟

دیلنجی — نه‌کبی ؟

حسیس — بردها پاره ایستمامك شرطیله .

برمأمورله دوستی

حریفك بری برمأموریت آلور . دوستلرندن بری کندوسنی تبریکه کلور ایسه‌ده حریف ساخته برعظمت طاقینوب دوستنه سز کیمسیکز ؛ نه ایچون کلدیکز دینجه دوستی کوزلریکزه پرده کلدیکنی ایشتدمده تعزیه‌یه کلدم دیمش .

آلاجقلی ایله بورجلی

الاجقلینك بری بورجلوسنك اوینه کلور . قپویی چالار . بورجلی پنجره‌دن باقوب الاجقلی‌یی کورنجه همان باشنی ایچروچکر . حرمی قپویی آچوب کیم او دینجه ؛

الاجقلی — افندی اوده‌می .

حرمی — حیر اوده یوق .
الاجقلی — نره‌یه کیتدی ؟
حرمی — بیلم بریره کیتدی .
الاجقلی — افندی یه سویله نره‌یه کیدرسه کیتسون فقط باشنی پنجره‌نك اوكنده اونوتماسون !

کتابجی ایله مشتری

مشتری — آیول سندن الدیغم کتابلرك یاپراقلری دوكلمش ؟
کتابجی — افندم کوز وقتی دکلمی‌یا ! البت یاپراقلر دوکیلور.

بر مادامله حاکم

مادامك بری حاکمه کیدوب فلان آدم بنم عفتمی لکه‌دار ایتدی حقمی آل دیر . حاکم مدعی علیهی جلب ایدوب بالمحاکمه بر مقدار جزای نقدی ویرمکه حکم ایدر . مدعی علیه جزای نقدی یی ویروب مادام پاره‌لری آلور محکمه‌دن کیدر . حاکم مدعی علیهه کیت ویردیکك جزای نقدی یی مادامدن استرداد ایله‌دیر . حریف کیدرسه‌ده بردرلو قادینـدن پاره‌لری آله‌مز . قادین ینه محکمه‌یه کلوب کیفیتی حاکمه بیان ایدر . حاکم دخی مادامکه بو حریف سندن پاره‌لری استردادده مقتدر اوله‌مدی یاعرضنی نصل لکه‌دار ایلدی دیه مادامك مفتری اولدیغنه حکم ایدرك پاره‌لری استرداد ایلر .

ایکی برادر

ایکی برادر میراث غوغاسی ایدرلرمش . بری کوروب سز قرداش اوله‌جقسکز بر بریکزله غوغا ایتمك یاقیشورمی دینجه بونلر نه یاپه‌لم سائرلریله پایلاشه جق برشیئمز یوقکه اونلرله غوغا ایده‌لم دیمشلر .

معلم پاپاغان

حریفك بری برپاپاغان آلوب (آکا نه شبهه) عباره‌سنی اوکرتمش . پاپاغانی برتاجره کتورب یوز آلتونه صاته‌جغنی سویلمش . تاجر بو پاپاغان یوز التون ایدرمی دینجه پاپاغان (آکانه‌شبهه) دینجه تاجر تعجب ایدوب همان پاپاغانی یوز آلتونه آلمش . اوینه کتورمش پاپاغانه هرنه صورسه پاپاغان یالکز (آکا نه شبهه) دیه مقابله ایدرمش . تاجرك جانی صیقیلوب ـ ایواه بوقدر پاره‌یی نافله ویردك حیوان کبی آلدنمیشم ـ دینجه پاپاغان ینه (آکا نه شبهه) دیوب صوك دفعه اوله‌رق بوسوزی بحق‌محلنده صرف ایتمشدر .

بالقجی ایله میراث یدی

بالقجینك بری غایت کوزل بربالق طوتوب اووقتك میراث یدیلرندن برینه کتورر . میراث یدی ممنون اولوب بهاسنی صورار . بالقجی یوز غروش ایستر . میراث یدینك ایسه حسیس برکتخداسی

وارمش . یوز غروشی ویرمامك ایچون بالقجی یه اكر بو بالق اركك ایسه دیشیسنی یوق دیشی ایسه ارككنی كتورر ایسهك سكا اوزمان یوز غروش ویررز دیر . بونك اوزرینه بالقجی بو بالق نه اركك نه‌ده دیشی اولوب خنثی‌در دینجه بوسوز میراث یدینك خوشنه گیدرك پاره‌یی ویروب بالغی آلور .

برظریفله براحمق

ظریفك بری احباسندن برینه مكتوب یازار احمقده یاننه صوقیلوب یازدیغی سوزلری اوقورمش . ظریفك جانی صیقیلوب مكتوبه (برادر دهاچوق شیلر یازه جقدم لكن یانمده مناسبتسز برحریف وار نه یازسم اوقویور) دیه یازنجه احمق حریف واللهی بن اوقومیورم دیه‌رك اثبات حمق ایتمشدر .

برحكیم

حكیمك بری اوغلی پك كنج ایكن اولندیرمكه قیام ایدر . دوستلری ـ جانم چوجغی پك ایركن اولندیریورسكز براز دها بیوسه‌ده آزجیق عقلی باشنه كلسه ـ دیدكلرنده حقكز وار اما آزجیق عقلی باشنه كله‌جك اولورسه هیچ بر وقت اولنمز دیمشدر .

قادینلر

لنجلكده اركككارك معشوقه‌سی .

اورطه یاشده رفیقه‌سی .
احتیارلقده خدمتجیسی ایمش .

اکمکجی ایله مشتری

اکمکجی — افندی یومیه التی عدد اکمك آلیور سکز .
بونلری نه یاپارسکز ؟ .

مشتری — برینی صاقلرم . دیکرینی آتارم . ایکیسنی اعاده ایلرم . دیکر ایکیسنیده اودونج ویررم .

اکمکجی — بوتقسیمدن برشی آکلایه‌مدم لطفاً ایضاح ایدرمیسکز ؟

مشتری — صاقلارم دیدیکمی یرم . آتارم دیدیکمی قائن والدهمه اعاده ایدرم دیدکاریمی پدر ووالدهمه ویررم . اودونج ویررم دیدیکمی اوغلمه یدیررم .

اکمکجی — طوغریسی کوزل تقسیم !

برفیلسوفله برمادام

برجمعیت شبانه‌ده فیلسوفك بری غایت کوزل برمادامك یاننه صوقیلوب ـ مادم کوزلسکز آنك ایچون سزی پك سورم ـ دیر .
مادام کمال نزاکتله تشکر ایدرك ـ همشیره‌می کورسه‌کز اودها کوزل اولدیغیچون بندن زیاده سورسکز دیمسیله فیلسوف

همشیره‌سنك نره‌ده اولدیغنی علی‌العجله صورار. مادام طیشارده‌کی صالونده‌در بیورکده کوریکز دیوب قوجه فیلسوفی باشندن صاوار.

فیلسوف همان صالونه فیرلایوب مادامك همشیره‌سنی پك زیاده چرکین بولنجه مادامك یاننه کلوب . مادام بنی آلداتمق سزه دوشرمی ــ دیدکده مادام ــ اولا سز بنی آلداتدیکز. چونکه سویورم دیوبده صکره برسوز اوزرینه همشیره‌مك یاننه قوشه‌رق بنی آلداتمق سزك کبی برقوجه فیلسوفه دوشونجه بکا نه‌ایچون دوشمسون ــ دیه فیلسوفی محجوب ایتمشدر .

اوشاق ابله افندی

افندینك بری براوشاق آلور . اوشاغی آلدیغی کون کیجه‌دن اویقوسز ایمش . اوشاغی چاغروب براز اویویه جغنی فقط اوطه‌ده پاطیردی وحتی چیتیردی ایدلمامسنی تنبیه ایدر ، افندی اویقویه یاتار . مکر اوطه‌ده برچالار ساعت وارمش اوشاقده عمرنده چالار ساعت کورمامش ایمش ! ساعت چالمغه باشلار ، اوشاق کورلتی پاطیردی ایتمامسنی تنبیه یوللی سویلر ایسه‌ده ساعت سوز آکلار مخلوقاتدن اولمامغله وقتی کلنجه ینه چالار . بودفعه اوشاق فنا حالده حدت ایدوب ساعتی یره اوردیغی کبی ساعت طورر . اوشاقده ــ ایشته بویله تربیه‌لی اوطور ــ دیوب ساعتی تکرار یرینه آصار . افندی اویانور باقارکه ساعت طورمش . اوشاغی چاغروب اوغلان بوساعته نه‌اولدی ؟ دینجه اوشاق

نه‌اوله‌جق سز یاتارکن اوطه‌ده کورلتی اولمسون دیه تنبیه ایتدیکز . بوده بردرلو کورلتی‌یی پاطیردی‌یی کسمدی . اوقـدر سویلدم تنبیه ایتـدم دیکله‌مدی . بنـده طوتدیغم کبی یره چارپدم . سـسنی کسدی . سزده راحت راحت اویودیکز ! دیمشدر .

ظالمه‌دن بریله کویلی

ظالمه‌دن بری برصباح ایرکن کیـدرمش . یولده قارشوسـنه برکویلی چیقمش . حریفـك آتی کویلی‌یی کورنجـه‌یه اورکوب حریفی اوزرندن دوشـورمش . ظالم حدت ایدوب اورون شـو مشـؤم حریفك بوینی دها کندیسـنی ایلك کوردیکم کون آتم اورکدی بنی اوزرندن دوشردی دینجـه کویلی سـن بندن زیاده مشـؤم ایمشسـك زیرا بنم شأمتم سـنی آتدن دوشردی سـنك شأمتك ایسـه بنم باشمی دوشوره‌جك دیدیکی کبی بوسـوز ظالمك خوشنه کیدوب کویلی‌یی عفو ایتمشدر .

فرانسـه قراللرندن اون دردنجی لویی ممالکنی دوره چیقار . هـانکی مملکته کیررسـه تشریفات اوزره یوز پاره طوپ آتارلر . بر مملکته کیـدر یوز پاره دکل برپاره طوپ آتلمز لویی فنا حالده حدت ایدوب قلعه ظابطنی جلب ایدر . طوپ آتلدیغنك سببنی سؤال ایدر . ظابط افندم طوپ آته مدیغمزك اون ایکی سببی وار

برنجیسی باروت یوق دینجه لوبی صوص مادام که باروت یوق دیدك بودفعه‌لق بوقدری‌کافیدر . اون برینی بشقه‌وقت مملکتکزه کلدیکمده استماع ایدرم دیمشدر .

کویلی ایله بانکیر

فقیر برکویلی فرانسز بانکیر لرندن برینك یانـنـه کیدب افندم سزه اللی بیـك فرانق قزاندیره جغم دیر . بانکیر حدت ایدوب حریف سن فقیر برآدمسـك بکا اللی بیـك فرانق قزاندیرمق حدکمی دینجـه کویلی افندم ایشـتدم کریمه‌کزی یوز بیك فرانق جهاز ایله برینه تزویج ایدیورمشسکز بندکز اللی بیك فرانق جهاز ایله قبول ایدرم سزده اللی بیك فرانق قزانمش اولورسکز دیمشدر.

برنهرك اوزرینه کوپری یاپارلرمش . حریفك بری انشا آته‌کمال حـیرتله باقار درین درین دوشـونورمش . کوپرینـك مهندسی کوروب موسـیو قورقارم انشـا آت حقنده برمطالعه‌کز اوللی دینجه حریف انشا آت حقنده هیچ برمطالعه‌م یوق کوپری‌یی نهرك بوینه یاپمیوبده اکینه یاپمغی بولیشکزه تعجب ایدیورم دیمش .

چفتلك صاحبی ایله عمله

برچفتلك صـاحبی عمـله‌یه هیچ اثواب یاپمز ایمش . زوالی

چفتجیلرك کوملکلرینه قدر پارچه پارچه اولوب اوزلرلنده برشی قالمامش ناچار اغالرینه شکایته کیتمشلر . حریف کمال عظمتله چفتلك کتخداسنی چاغروب بوسنه چفتلکه براز کتان تخمی اککز دیمجه عمله قهقهه‌یی صالویررلر . چفتلك صاحبی باق شو طوز اکمك حق بیلمز حریفلره بن کندولری ایچون اثواب تدارکنه باقیورم اونلر بنی استهزا ایدیورلر دیمش .

افندیله اوشاق

افندینك برینه ایکی قارغه‌یی بریرده کورمك حیره دلالتدر دیمشلر . افندی نه زمان ایکی قارغه‌یی بریرده کوررسه کندوسنه خبر ویرمسنی اوشاغنه تنبیه ایتمش . اوشاق برکون براغاجده ایکی قارغه کوروب درحال افندیسنه خبر ویرمش . افندی یرندن قالقوب کلنجه‌یه قدر قارغه‌نك بری اوچمش . حریف اغاجده برقارغه کورنجه اوشاغه قیزوب براعلا طیاق آتمش . اراسی چوق کچمیوب افندی‌یه برهدیه کلمش . بونك اوزرینه اوشاق افندینك اتکنی او پوب شکر ایت که برقارغه کوردکده بویله هدیه الدك یابنم کبی ایکی قارغه‌یی بریرده کوریدك سنده کیم بیلور نه‌قدر طیاق ییردك دیمش .

تیمور ایله شاعر

شاعرك بری تیمورك حضورینه کیرمش . برچوق قصیده‌لر

مدحیه‌لر اوقومش . تیمور حظ ایدوب شاعره اسمنی صورمش .
شاعر اسمم (بخت) دینجه تیمور صحیحدر چونکه بخت کوردر
دیدکده شاعر اکر بخت کور اولمیه ایدی دولتخانه‌کزه کیرمیدی
دیوب تیموری الزام ایلمشدر .

هارون ایله بر عرب

هارون رشید بغداد خارجنده کذرکن غایت اختیار برعربك
خرما دکدیکنی کوروب عربه دیرکه خرما قرق سنه‌ده میوه ویرر.
سنك ایسه ایکی سنه‌لك عمرك قالمشدر . عربده جوابنده افندم
بزدن اول کلنلر بزم استفاده‌مز ایچون برچوق خرما دیکمشلر بنده
بندن صکره کلنلر ایچون دیکیورم دیر . بوجواب هارونك خوشنه
کیدوب عربه چوق احسان ایدر . عرب تشکر ایلر . هارون
تشکرك سببنی صورار . عرب هرکسك دیکدیکی خرما قرق
سنه‌ده میوه ویررمش بن ایسه بوکون دیکدم بوکون میوه‌سنی آلدم
آنك ایچون تشکر ایدیورم دیمسیله هارون تکرار احسان ایدر .
عربده تشکری تکرار ایلر . هارون ینه سببندن سؤال ایدر .
عرب هرکس دیکدیکی آغاجك میوه‌سنی سنه‌ده بردفعه آلور بن
برکونده ایکی دفعه آلدم دیر . هارون باقارکه یوز دفعه احسان
ایتسه یوزینه‌ده تشکره سبب بوله‌جق عربك ادبنی تحسین ایله
کچر کیدر .

سؤال وجواب

سؤال — قادین نه‌در ؟
جواب — اوتوز یاشندن صکره دائما کیری قالیر چالار ساعت !

سؤال — قادینلر نه‌یه بکزرلر ؟
جواب — یکرمی یاشلرینه قدر موضع لطیفه . اوتوز یاشلرینه قدر کوکل اکلندیریجی اویونجاقلره . قرق یاشلرینه قدر ارباب همته . اللی یاشلرینه قدر اصحاب بیته . اللیدن صکره عمر توربیسنه .

سؤال — آوروپا دیپلوماتلری نه کیدرلر ؟
جواب — سازنده کیدرلر .
سؤال — هپسی بر یره کلورلرسه نه‌چالارلر ؟
جواب — کوچك حکومتلری .

والده‌سیله چوجقلری

والده‌سی — اوغلم نه اغلایورسك ؟
بیوك اوغلی — بوغاچه‌می کوپك قاپدیده اکا اغلایورم .
والده‌سی — الکده‌کی نه ؟

بیوك اوغلی — كوچك قرنداشمك بوغاچه‌سی .
والده‌سی — اونی نه‌یه الدن . باقسه‌ك آ اوده اغلایور .
بیوك اوغلی — كوپك قاپمسون دیه !

سؤال — دوقتور برآدم قیلور وفورمك تأثیری تحتنده بولنورسه هرسرینی سویلر دیرلر صحیحمیدر ؟
جواب — یابن قادینلره نیچون ویرم !
سؤال — موسیو بوقدر ثروته مالكسكز اویكزك سوپرندینی كندیكز دوكمك سزه یاقیشورمی !
جواب — حقكز وار بوندن صكره مادام دوكسون .

مملكت ضابطیله مادام

مادام — امان افندم اویمه حرسز داداندی هركیجه كلیور.
ضابط — نصل آدم ؟
مادام — قرانلقده كلیور یوزینی كوره میورم نه بیله‌یم .
ضابط — بن كیم اولدیغنی نصل بیله‌یمده طوته‌یم .
مادام — بیلمكه حاجت وارمی برایكی آدم كوندرك قرانلقده بكلسونلر كلدیكی كبی طوتسونلر .
ضابط — پیر اول یاقربامدن بریسی ایسه !

ایکی مادام

مادام — افندم سزی دائما ساده البسه ایله کوریورم موده‌یه مراقکز یوقمیدر ؟

دیکری — موده دیدکلری یاقصور اورتمك ویا خود دیکرلره بکزه مامك دکلمی ؟

مادام — پك حقکز وار . اویله در

دیکری — اویله ایسه بنم نه‌اورته‌جك قصورم نه‌ده دیکرلره بکزه‌مکه احتیاجم وار !

ینه ایکی مادام

مادام — همشیره بو چرکین حریفی زوجه‌لکه نصل انتخاب ایتدیکز ؟

دیکری — نصل آدمی انتخاب ایتملی ایدم .

مادام — کوزل برینی انتخاب ایده‌بیلور ایدیکز .

دیکری — حقکز وار لکن اوزمان زوجه دکل معشوق انتخاب ایتمش اولوردم .

برفیلسوفله لورد

لورد — افندی طعامك نفیسلرینه . البسه‌نك مکلفلرینه . هرشیئك اعلاسنه اعتبار ایتمك‌سزك فضیلتکزه یاقیشورمی ؟ .

فيلسوف — ديمكه دنياده نه قدر نفايس وارسه جاهللر ايچون خلق اولندى اويله مى .

برسرخوشله برآيق

آيق — ياهو باقيكز شوسرخوشه سوقاغه دوشمش ياتيور . امان بوراقى نه قدر فنا برشى ! .

سرخوش — قباحت راقيده دكل بنده . ايچديكم زمان يتاغه دوشمدهه هپ سوقاغه دوشرم .

بيوك اسكندرله برفقير

فقير — قولكزه ولو جزئى اولسون برشى احسان بيورك .

اسكندر — جزئى برشى ويرمك بكا ياقشمز .

فقير — بيوك برشى احسان ايديكز .

اسكندر — اوده سكا ياقشمز .

بربكزاده

بكزادهنك برى باغچهسندهكوزل برقوش كورر . قوشى اورمق ايچون طبانجهسنى طولديرر . اوشاقلرى چاغروب صاقن قورقيك سلاح آتيلهجق ديه تنبيه ايدر . طبانجهيى آتديغى كبى قورقوسندن اولا كندوسى دوشر بايىلور . براز مدت بايغين ياتوب كوزلرينى آچدقدنصكره اوشاقلرندن برينه ديركه .

بکزاده — طبانجه‌دن قورقان وارمی ؟ .
اوشاق — برکشی .
بکزاده — نه اولدی ؟ .
اوشاق — دوشدی .
بکزاده — قوش اورلدیمی ؟
اوشاق — خیر .
بکزاده — نه‌اولدی ؟
اوشاق — اوچدی .

حکیم ایله خسته

خسته — دوقتور سزه اولان بورجمی اونوده‌مم. علاجکزدن شفایاب اولدم . عمرم اولدقجه منتداریکزم . چونکه حیاتمی ویرسم بورجمی اوده‌یه‌میه‌جکمی بیلورم .

حکیم — استغفرالله افندم نه ایچون بویله سویلیورسکز . بورجکز طوپی طوپی آلتمش غروشدر .

شاعرله حاکم

شعرادن بری حضور حاکمه برقصیده تقدیم ایدوب قصیده‌یی حضورده اوقور و حاکمی برازده اکلندیرر . حاکم یارین کلده جائزه‌کی آل دیوب شاعری صاوار . شاعر ایرتسی کون حاکمه کیدوب احسان موعوده منتظر اولور ایسه‌ده حاکم تجاهل ایدوب

نه‌ایستدیکنی سؤال ایدنجه شاعر دون برقصیده تقدیم ایله سزی اکلندیرمش ایدم . شمدی احسانکزی ایستیورم دیمسیله حاکم سن بنی دون نصل اکلندیردکسه یارین کل دیوب بنده سنی اویله اکلندیردم بونکله او دشمش اولدق دیمشدر .

بر ظریفله بر احمق

احمقك بری برظریفه احبا کزدن فلان ذات سزی بنده‌کزه پك چوق فصل ایتدی سببنی آکلایه‌مدم دینجه ظریف بشقه سبب بیله‌مم سزی ممنون ایتمك ایچون ایتمش اوللی دیمشدر .

برمنزوی

منزوینك برینه یالکزلغی نیچون سورسك دیرلر . سائرلرك عیبندن زیاده کندی عیبی کورمك ایچون دیر .

پوپ

پوپ انکلیز مشاهیر شعراسندندر . کندوسنك برچوق دوستلری وارمش . بودوستلری نصل قزاندك دیانلره » ممکندر « ایله « حقکز وار » کبی الده ایکی سرمایه وارکن دها چوق دوست قزانیرم دیرمش .

بورجلی ایله الاجقلی

الاجقلی — برادر نه‌دوشونیورسك ؟

بورجلی — نصل دوشـونمیه‌یم بورجم چوق . ایرادم یوق نردن ویره‌یم !

الاجقلی — اوراسنی سن‌دوشونمه الاجقلیلرك دوشونسون !

کلین ایله کوکی

حریفك برینك حرمی وفات ایتمش . آدمجغز ایسه حرمنی پك سـور ایمش . بیچاره چیلدیرمق درجه‌سنه کلمش . حرمنك آجیسـنی اونوتسـون دیه اقرباسی درحال اولندیرمشـلر . کوکی کیروب کلینك اسمنی صورمش . کلین کولسون (کلثوم) دیمش . مکر وفات ایدن حرمنك اسمی‌ده کولسون ایمش . کلین کولسون دینجـه حریف سـونجندن (کیتدی کولسـون کلدی کولسـون عزرائیل ایتدیکنی بولسون) دیمش .

زوج ایله زوجه

زوجه — بیلمم‌که بو اوغلان فنا فنا خویلری کیمدن الدی .

زوج — مطلقا سندن المش اولمالی . چونکه هیچ برینك اکسلدیکنی کوره‌میورم .

بر پاپاسله برچوجق

پاپاسك برى براى امتحان برچوجغه اوغلم جناب حقك نرده اولديغنى كوستره بيلور ايسه‌ك سكا بر الما مكافات دينجه چوجق بن سكا ايكى الما مكافات ويره‌يم جناب حقك نرده اولمديغنى كوستريله ديمشدر .

ينه برپاپاسله برچوجق

ينه برپاپاس برمجلسده سن صباوتلرنده زكى اولان چوجقلر بيودكلرنده غايت احمق اولورلر دينجه مجلسده حاضر بولنان بر چوجق پاپاس افندى بوتقديرجه سزده غايت زكى برچوجق ايمشسكز ديمشدر .

ساخته آلافرانغه ايله كويلى

ساخته آلافرانغه‌لردن برى برقرائتخانه‌ده غزته اوقوركن يانـه بركويلى دايى كلوب اوطورمش . آلافرانغه‌نك بوكا غايت جانى صيقيلوب كويلى‌يى استثقال ايچون حريف سنكله برحيوان بيننده نه‌فرق واردر دينجه كويلى برقارش قدر فرق اوللى ديوب آلافرانغه‌يى تحقير ايلمشدر ؛

نابى‌له وزرادن برى

نابى مرحوم وزرادن بريله اكلنوركن وزير نابى‌يه برآت

احسان ایدوب امیر آخورینه اوکون حیوانك خانهٔ نابی‌یه کوندرلمسنی امر ایدر . فقط حیوان برکون ایکی کون اوچ کون کلمز نابی مأیوس اولور . دردنجی کون میرآخور اوکده اوچ دانه سایس یاننده حیوان کلور . نابی ایسه پاشا حیوانك او کون کوندرلمسنی امر ایتمش ایدی نصل اولدیده بوکون کلدی . یوقسه پاشا وعدنده خلفمی ایتدی دینجه میرآخور پاشا وعدنده خلف ایتمدی بزده حیوانی امر موجبنجه اوکون آخوردن چیقاردقسه‌ده اوچ کونده انجق بورایه کتوره بیلدك دیمشدر .

مورخ سروری

مورخ سروری بابا پاشا طربزون والیسی اولوب قتل اولنمز بنده اکا مضمونلی برتاریخ سویلیه‌مز ایسم کوزم آچیق کیدر دیمش .

سؤال وجواب

سؤال — اطبانك خطاسنی اورتان نه‌در ؟
جواب — قاره طوپراق !
سؤال — یلانجیلق ایچون الڭ زیاده لازم اولان شی نه در .
جواب — حافظه‌نك قوتی !
سؤال — الڭ زیاده بوش بوغاز کیمدر ؟

كنارينه كيتمشدم . اطرافى تماشا ايله مشغول اولديغم صره ده براحتيار قادين كلدى (آه طوللق آه) ديوب كندوسنى دكزه آتديغى كبى بوغولدى . شاشدم قالدم دينجه والدهسى اوغلم بونده شاشهجق برشى يوق كرچه شمدى يه قدر دلشيمى صيقوب تحمل ايتدمسهده اكر بش اون كونلر دها بويله كيدهجك اولور ايسه شونعمت حق ايچون وَالدهنكده يايهجغى اودر ديمشدر .

سريع الزوال اولانلر

عظمانك التفاتى سريع الزوال اولمقده اقشام كونشنه !
قادينلرك محبتلرى قيش كونلرينك لطافتنه بكزرمش !

قادينلر

كندوسنه دائما اطاعت اولنور اسير كيملردر ديه برفيلسوفه صورمشلر ؟ قادينلر ديمش .

مشهوردركه فؤاد پاشايه اوروپاليلرك اسرا حقنده اولان افكارينى سؤال ايدرلر . فؤاد پاشا اوروپاليلر اسيرلريمزك حروبلكه خانهلريمزده حاكمه اولوب بزم اونلره اسير اولديغمزى بيلمزلرده بيهوده اعتراض ايدرلر ديمشدر .

—

بعضيلر ديمشلركه طائفهٔ نساخيه نشين قبائل عندنده ذبح ايچون

بالوده اصول ایله یاننه واروب مادام بواوكچەلر سزی یوكسلتدیكی حالده هیچ برزمان بیولتەمیەجك دیمشدر .

شاعرله متشاعر

متشاعرك بری دوستلرندن برشاعرك یاننه كیدوب زادهٔ طبعی اولمق اوزره صاچمه صپان برچوق شعر اوقویەرق هانكیسنی بكندیكنی صورنجه شاعر هنوز اوقومدقلریكزی دیه حریفی محجوب ایدوب یقایی قورتارمشدر .

اون دردنجی لوئی ایله شاعر بوآلو

فرانسه قرالی اون دردنجی لوئی انشاد ایلدیكی برمنظومەیی شاعر مشهور بوآلویه ارائه ایله نصل بولدیغنی سؤال ایدنجه شاعر — افندمز ایچون هرمحال ممكن منزله سنددر . قافیەسز، وزنسز برمنظومه وجوده كتیرمك مراد بیورمشسكز . حقیقةً مراد بیور دیغكز شیئه مكمل صورتده موفق اولمشسكز — دیمشدر .

قره قوش

قرەقوش (نجوم الزاهره فی ولاة القاهره) نام تاریخده مذكور اولدیغی اوزره ملوك مصردن سلطان صلاح الدین یوسف بن ایوبك وزراسندن اولوب سلطان مشارالیه مصر قلعەسنی مجدداً بنیاده

همت بیوردقلرنده قره قوشی بنامینی نصب ایتمشدر . قلعه‌یی یدی سنه‌ده اتمام وباب‌النصرده حاکم بامراه جامعی اتصالنده سوقیة الصاحب دیمکله معروف چارشویی انشا ایلمشدر .

قره قوش صاف دل برذات اولوب هرنه قدر ادارهٔ ملکیه‌دن غافل ایسه‌ده کمال صدق واستقامتنه مبنی سلطان مشار الیه هرسنه فصل بهارده شامه عزیمتلرنده قره‌قوشی وکالته حکومت مصریه‌یه تعیین ودیگر امرادن برذاتی معاون نصب ایدرلرمش .

بش یوز یتمش برسالنده معاونی وفات ایتمکله برماه قدر بالاستقلال مصرده حکومت ایدوب کندوسندن خارج عقل حکملر ظهورینی سلطان مشار الیه خبر المغله درحال عزل ایلمشدر .

بونکله برابر قره‌قوش غایت جسور اولمغله عکانك وسائر اراضینك فتحنده صولت اسلامیه‌یه پك چوق مداری اولمش وبشیوز طقسان درتده وفات ایدوب قاهره‌ده (قرافهٔ صغیر) اسمنده‌کی مقبره‌یه دفن ایدلمشدر .

احکام قره قوش

تجاردن برینك برآدمده الاجغی اولوب حقمی ویرمیور دیه قره قوشه شکایت ایدر . قره قوش مدیونی جلب ایدوب نیچون بوآدمك حقنی ویرمیورسك دیه تکدیر ایدر . مدیون ایسه افندم هرنه‌زمان الیمه پاره کچسه درحال بوآدمك اولدیغی محله کتوریورم نچاره‌که کندوسنی بوله‌میورم اقتضا حسبیله پاره‌یی دیگر محله صرف

ایدبورم قباحت بنم دكل كندوسنك دینجه قره قوش چونكه بویله
در الاجقلو یی حبس ایدك مدیون الینه پاره کچدکجه کتیرسون
حبسده بولسون بویله بویله بورجنی اودهسون نهزمان بورج
اودهنورسه اوزمان الاجقلو قویویرلسون دیه حکم ایتمشدر .

قرهقوشك صیدوشکاره کتوردیکی شاهینی هرنصلسه فرار
ایدر . قره قوشه بونی خبر و یردكلرنده خارج شهره چیقمسنه
میدان و یرلمامك اوزره درحال قلعه قپولرینك سدینی امر ایتمش
و یکرمی درت ساعت قلعه قپولری مسدود قالمشدر .

قره قوش طبیبنی جاب ایدوب بوکیجه یاتمك آغریسندن بردرلو
راحت ایدهمدم دیر . طبیب آغری هانکی طرفکزده ایدی دینجه
یتاغه کیردیکم زمان قلعه قپوسنه کلان طرفده ایدی دیمشدر .

بردوهنك ثلثی برآدمك وثلثانی دیکرینك اولوب بونلر سقالق
ایدرکن هرنصلسه دوه نیله دوشر بوغولور . نهایت دعوا قره قوشه
دوشر . قرهقوش دعوابی بالاستماع ثلثان حصه ثلث حصهدن
آغر اولمغله باصوب ثلث حصهیی دخی باطیرمشدر . ایکی حصه
صاحبی برحصهنك بهاسنی ویرسون دیه حکم ایلمشدر .

قره قوشك حضورینه ایکی آدم کلوب مدعی ومدعی علیه
ارلمق اوزره بسط دعوا ایدر . قرهقوش ایکیسنه دخی برکوزل

طیاق آتوب ظالم هانکیسی اولورسه اولسون الیمدن قورتیله‌مدی یا !
دیمشدر .

برآدم قره قوشـه کلوب فلان ذات رؤیامده بکا یوز دکنـك اوردی حقمی آل دینجه قره قوش مدعی علیهی جلب ایله کونشده طوردیروب مدعی یه کل سنده آنك کولکه‌سـنه یوز دکنك اورده حقك قالمسون دیمشدر .

قره قوش معاونیـله برمسیره‌یه کیدیورلرمش . هوا بردن بره بولانجه معاونی مسیره‌یه عزیمتدن فراغت ایتمسنی قره قوشه هرنقدر اخطار ایدر ایسـه‌ده قره قوش قولاق ویرمیوب یولده تصادف ایتدیکی برچوبانه بوکون یاغمور وارمی دیه سؤال ایدر . چوبان برکچینـك قویروغنی قالدیروب حیر یوق دیمسیله بونلر یوله دوام ایدرلر . برده الاکوزلی یاغمور باشلایوب صیر صیقلام اولدقلرندن قره قوش معاوننه بونه نامبارك کون دینجه معاونی برآدمك منجمی چوبان ، اسطرلابی کچی اولورسـه او آدم ایچون بوندن دها مبارك کونمی اولور دیمشدر .

وزیر ایله دیوان افندیسی

وزرادن بری وقتك صدر اعظمنه تقـدیم ایچون یازدیردیغی عریضه‌ده بودفعـه دریاده شلایین یعنی ایکی کمی پاره‌لنـدی یعنی

پارچه‌لندی دروننده بولنانلر غرق اولدی یعنی بوغولدی دیه یازار . صدر مشار الیه دخی اکلادم سنده کاتبکده حمار یعنی أشك . ایکیکز یده عزل ایتدم یعنی دکیشدیردم دیه جواب یازمشدر .

حجاج

ظالم عنوانیله مشهور حجاج برآدمی مقیدا جلب ایله سن فلان باغده بنم اسمم ذکر اولنورکن یاربی شونك یوزینی قرارت . بوینی کس قانی دوك دیمشسك دینجه آدمجکز اوت بن بوسوزلری سویلدم . لکن مرادم حاشا سز دکلدیکز . آصمه‌ده برصالقم قوروق کوردم . آکا نظر ایدوب بوسوزلری سویلدم دیمشدر .

ابو العینا

اغنیادن بری ابو العینا نام شاعره برحمار احسان ایدوب فقط یمی تعیین ایتمیجه ابو العینا درحال برتذکره یازوب افندم حماری بکا یوکلنسون دیه‌می یوقسه بن آکا یوکلنه‌یم ایچونمی احسان ایلدك دینجه مومی الیه مرکبك بیه‌جکنی دخی تعیین ایلشدر .

ابو العینا مرکبنی چالشدیرمش . احبابندن بری مولانا مرکبنی نصل چالشدیردك دیدکده چالدقلری وقت یاننده دکلدم که سکا کنهیله تعریف ایده‌یم دیمش .

حرسزك بری ابوالعینانك جامعده پاپوشلرینی چالوب اوینه گیدر افندی‌یه برپاپوش کتورن دیه خبر ویرر . ابوالعینا بوحاله واقف اولوب حرسزك انصافی عمری اولدقجه سویلر کزرمش .

بروسه‌لی برظریف

وقتیله ظرفای بروسه‌دن بری استانبوله کلوب محافل کبرادن برینه داخل اولور . بروسه‌نك حالندن سؤال ایتدکلری صرده‌ده بروسه‌ده شو کونلرده ات قحطی وار دیه ایشیدییورز اصلی وارمی دیدکلرنده مومی الیه قطعیاً خلافدر هله شو کونلرده والیمز عزل ایدلدی . اهالی جملةً برر قربان کسدیلر . الحمدلله اتدن بول برشی یوق دیمشدر .

حکیم ایله کوزه

کوزه‌نك بری برحکیمك یاننه کیروب برچوق مناسبتسز سویلدکدنصکره قالقوب کیدرکن افندم بك چوق سوز سویلدم عفو ایدیکز دینجه حکیم مشارالیه استغفراه اغزیکزدن سوزه بکزر برشی چیقمدی هیچ مراق ایتمیك دیمشدر .

خواجه ایله سوخته

سوخته‌نك بانده بیوك بریاتاغان بیچاغی آصیلی اولدیغنی

خواجه‌سی کوروب منلا بونه‌در دیه سؤال ایدر . یاکلش دوزلته‌جك آلت دیر ایسه‌ده خواجه‌سی بوقدر بیوك آلتله یاکلش دوزه لورمی ؟ دینجه سوخته هی افندم اویله بیوك یاکلشلر وارکه بونکله بیله دوزلتمك قابل اوله‌میور دیمشدر .

تیمور ایله شاعر

شاعرك بری تیموره برقصیده تقدیم ایدر . تیمور قصیده‌یه جائزه اولمق اوزره شاعری حوضه آتدیروب اوستی باشی صیر صیقلام اولدقدنصکره قوروسون دیه کونشه طوردیرر . اتفاقاً ایصلانمش برکوپك سیلکنه‌رك کلوب اوده قورنمق ایچون شاعرك یانه‌طورر . شاعرك احباسندن بری برادر بونه حال دینجه شاعر بن تیموره برقصیده تقدیم ایتدم جزامی چکیورم فقط کوپکك قباحتی نه‌در بیله‌مم دیمش .

بهلول ایله حرسز

حرسزك بری بهلولك کلاهنی قاپوب قاچار بهلول طورمیوب مزارستانه کیدر . حریفك بری کوروب دیوانه سنك کلاهنی قاپان بشقه یره کیتدی سن مزارستانه قوشارسك دینجه بهلول هر نره‌یه کیدرسه کیتسون عاقبت کله‌جکی اوراسیدر دیمش .

ینه بهلول

بهلول برکون محکمه‌یه کیروب حاکمك یرینه قوریلور اوطورر.

محضرلر كوروب دوكدرك محكمه‌دن قوغارلر . برى كوروب ديوانه نه ياپدك ديدكده ايكى دقيقه حاكمك يرينه اوطورمغله بوقدر طياق يدم همان الله حاكمك ياردمجيسى اولسون ديمشدر .

قارى ايله قوجه

حريفك برى جكر آلور اوينه كتيرر . اوغلى كوروب امان بابا شونك آشقنى بكا وير ديه سزلنغه باشلار حريف اوغلنك حمقيله برابر عارسزلغنه تحمل ايده‌ميوب براعلا دوكر .

قاريسى — حريف اوغلانى نه‌يه اغلاديورسك ؟

قوجه‌سى — نصلى اغلاتميه‌يم جكردن آشق استيور . هيچ جكرده آشق اولورمى ! بونه حماقت !

قاريسى آفندى چوجق نه بيلسون . جكرى اشكنبه ظن ايتمشدر !

ايكى يان كسيجى

— او برادر فس يكيلنمش تبريك ايدرز .

— اوت اويله اولدى .

— قاچ غروشه آلدك ؟

— آلديغم وقت صاحبى دكانده يوقدى قاچ غروشه اولديغنى صوره‌مدم .

دیده‌رو

دیده‌رو فرانسه مشاهیر ادباسندندر . برکون فرانسه قرالی اون بشنجی لوئینك مستفرشه‌لرندن مادام دوپومپادور ایله مارشال دوساقسك سوقاقده قول قوله کزدیکنی کورنجه قرالك قلیجی ایله قنی برلکده کزمکه چیقمشلر دیمشدر .

محتسبله برحریف

حریفـك بری رمضـانده اورج یرمش . محتسـب کوروب دیمشکه .

— بره آدم رمضانده کوز کوره اورج یئورمی ؟
— نه‌یاپه‌یم عذرم وار .
— عذرك نه‌در ؟
— خسته‌یم .
— نه‌دن خسته‌سك ؟
— آجلقدن !

بازارلی

وقتیـله اسـتانبولده بازارلی نامیـله مشهور بردلی وارمش .
رمضانده غلبه‌لك برمحله اوطورمش اورج یرمش .
باشنه برچوق خلق اوشوب سیرایدرلرکن دلی باشنی قالدیروب

شوقدر عقللی آدم بریره طوپلا نمشسکز . حدیکز وارسه بردلینك یاپدیغی یاپمغه مقتدر اولکده. بنده کوره‌یم دیمشدر .

بردلی

حریفك بری تیمارخانه‌یه کیروب زنجیر بند دیوانه‌لردن برینك قارشوسنه کچه‌رك دیلنی چیقارنجه دیوانه تعجبله امان یاربی حکمتکدن سؤال اولنمز یولارلی یولارسز نیجه دیوانه‌لرك واردیمش .

هجا

هجا عربك خواجه نصرالدینیدر . خواجه نصرالدین . کمال خجندی قره‌قوش . بهلول . آزوب . دیوژن کبی هجایه‌ده پك چوق فقره‌لر اسناد اولنور .

هجا

هجا اثنای سیاحتده برخانه اینر . خانده برکیجه یاتیر . کیده‌جکی وقت خانجی قرق پاره هجا ایچون قرق پاره‌ده مرکبی ایچون اجرت ایسترسه‌ده هجا بونی قبول ایتمیوب التمش پاره کندوسی ایچون یکرمی پاره‌ده مرکب ایچون اجرت ویرر . خانجی بونه اولدی ینه حساب بر دینجه هجا ایش سنك اکلادیغك کبی دکل مرکبله هیچ برشیده مساواتی قبول ایده‌مم دیمشدر .

اهل باديه دن صيجاق چورك اليمزه كچديكى كبى صغوتمغه براقه‌يزكه اسمى اولسون ديمش .

او صاحبى ايله خرسز

خرسزك برى النده بر بوغچه ايله كيجه سوقاقلرى طولاشوركن براوك قپوسنى آچيق بولور . ايچرو كيروب بوغچه‌يى قپو ديبنده براقه‌رق اوى تحرى‌يه باشلار . او صاحبى يواشجه اشاغى اينوب خرسزك بوغچه‌سنى آلور . خرسز ايسه اوده چاله‌جق برشى بوله‌مز . دونوب كيده‌جكى زمان قپو يانىنده بوغچه‌سنى دخى بوله‌مينجه فنا حالده مأيوس اوله‌رق قپودن چيقاركن او صاحبى پنجره‌دن باشنى چيقاروب ياهو قپويى آچيق براقه بلكه برخرسز كيرزده برشى چالار دينجه خرسز مراق ايتمه افندى بابا اوسزك اوك حقنه كوره دكل ديمش .

كويلى ايله شهرى

بركويلى شهره كلوب بردوستنه مسافر اولور . مكر كويلى اوبور حريفك برى ايمش . صوفره‌ده هم ير همده او صاحبنه امان عفو ايدك سزه بركوفه يمورطه حاضرلامش ايدم . لكن پك آغر اولديغيچون كتوره‌مدم . اشكه يوكلتدم اوده كتوره‌مدى دينجه اوصاحبى ياسنى نصل كتوردى ديمشدر .

حکیم ایله خسته

خستەنك بری حکیمه کیدوب معدمده صانجی وار نەیاپەیم دیر . حکیم براز زنجفیل یه ایبدر دیرسەده حریف بن اونودیرم برکاغده یاز دیمسیله حکیم برکاغد الوب (ایکی درهم زنجفیل ایکی گیله شعیر) یازنجەخسته اول شعیر یوقدی بونه دیمسیله حکیم زنجفیلی اونودەجق قدر حیوان اولدیغنی اولدن بیلەمدم دیمش .

فرزدق

شـاعر مشهور فرزدق بر جنـازەده بولنور . جماعتدن بری تابوتك اوکندەمی بولنملی اردنده بولنملی دیه فرزدقدن سؤال ایدنجه فرزدق ایچنده بولنمەده نرەده بولنورسەك بولون دیمش .

ینه فرزدق

فرزدقك قاطرینی چالمشلر. دوستلری ایشیدوب کیمی قباحت سنك که برمحفوظ یره قویمامشسـك ! کیمیده قباحت قاطرك که گوستك پایبند طوتمز ! کیمیسـیده قباحت سـایسك‌که کوزلجه باغلامامش دیدکلرنده اویله ایسه حرسزك هیچ قباحتی یوق دیمش.

ینه فرزدق

فرزدقه برآدم اولنورسـه کناه ایشلمکدن کندوسـنی صیانت

طفيلى

معلومدركه طفيلى ضيافته كيدنلرك يانته قاتيلوب كيدنلره دينور. بونلرك رئيسى طفيل بنانى ديدكلرى حريف ايمش .

طفيل بنانى

مرقوم برآدم صوفره باشنده كوزلجه يرلشمك درت صحان يمك يمكدن افضلدر ديرمش .

دده

بردوه‌يه ينچون طوغرى بول ايتمزسك ديدكلرنده آبرادر نرم طوغرى‌كه اواسيده طوغرى اولسون ديمش .

ايكى تيلكى

برطاقم آوجى ايكى تيلكى يقاليوب برينى صيد ايدرلر . ديكرى فرار ايدر طوتيلان تيلكى ارقداشنه برادر بوندن صكره قسمت اولور ايسه نرده كوريشيرز دينجه فرار ايدن ارقداشى معلوم آ كوركجى دكاننده ديمش .

ابوالاسود

ظرفاى عربدندر . بخل ايله معروف اولوب بوندنطولايى

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible]

[illegible] — ([illegible]) — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

اوشاق ايله افندى

افندى — اوغلان بن سكا بيك كره سويلدم‌كه مسافرلرك يانـده برشى امر ايدرسم هانكيسنى ديه صور . چونكه بيوكلك بودر . مثلا كورك كتير ديرسم هانكى كوركى كتيره‌يم دى .

اوشاق — باش اوستنه افندم . بوندنصكره اويله ياپارم .

(بركون مسافرلرك يانده ينه افنديله اوشاق)

افندى — اوغلان دولابى اورده سـويله حرمدن پدرى گوندرسونلر.

اوشاق — هانكى پدرى افندم ؟

افندى — هله باق شوحيثه بزم پدر قاچ دانه !

اوشاق — نه‌بيله‌يم كچنده سزاويله تنبيه ايتمديكزمى !

ينه افنديله اوشاق

افندى — (اوشاغه) به حيوان سكا بيك كره سويليورم هرشيده احتياطى الدن براقمه . مثلا ات آلده كل ديديلرمى سن احتياطاً براز سبزه آل .

اوشاق — پك اعلا افندم . امريكز باشم اوستنه .

بركون افندى

افندى — محمد خسته‌يم كيت شو بزم حكيمى چاغر .

محمد — شمدی افندم .

(محمد کیدر براز صکره حکیم ایله ایکی باشی صارقلی آدم افندینك یانته کیررلر .)

افندی — محمد بونلر کیم ؟

اوشاق — اماملە مؤذن .

افندی — بن سکا امام مؤذن سوزی ایتدمی ؟ یالکز حکیمی کتیر دیدم .

اوشاق — کچنده امر ایتدیکزمی . احتیاطه رعایته آنلریده کتیردم .

برلوردله حاکم

انکلیز اصیلزاده‌لرندن ثروتله مشهور فقط عشرتله مألوف برینك قانچلار یه‌ده بیوك بردعواسی اولور. دعوانك قزانلمسنه مدار اولور امیدیله لورد حاکمه بوفه‌سنده موجود برجفت ذیقیمت صراحیی کوندرر .

حاکمده درحال صراحیلره بوفه‌سنده بولنان الك بهالی شرابلردن طولديروب لورده اعاده ایدرك لورد نصل کندوسنك ارتکابنی ایما ایتمك ایسترسه اوده عینیله آنك سرخوشلغنی بووجهله ایما ایدوب لوردی محجوب ایلر .

ابن الرومی

شعرای عربدن هجو ایله مألوف اولان مشهور ابن رومی‌یی

رجالی عصرندن بری دعوتله تسمیم ایدر ابن الرومی تأثیر سمی حس
ایتمکله دفعی چاره‌سنی بولمق ایچون قالقوب کیدرکن صاحب
دعوت نره‌یه کدیورسك دینجه ابن الرومی کوندردیکك یره کیدیورم
دیه آخرته کوندردیکنی ایما ایلر . ینه صاحب دعوت اویله ایسه
پدره سلام ایله دیدکده جهنمه کیتمیورم که پدرکزی بولوبده تبلیغ
سلام ایده‌یم دیمشدر .

یکیچری ایله یهودی

یکیچرینك بری میخانه‌ده چاقر چاقر تمام قفایی توتسولیوب
میخانه‌دن چیقر آدم اولدیرمکی قورار . بوقورنتی ایله سوقاق
سوقاق کزرکن تنها برمحلده اسکیجی یهودی‌یه تصادف ایلر .
ارادیغی بولدم دیوب پالاسنی چکر . یهودی‌یه اوغلان اوزات
بوینی دینجه یهودی تتره‌یه‌رك امان افندم بن نه‌یاپدم قباحتم نه‌دیرکه
اولدیره‌جکسك دیه تظلمه باشلار . یکیچری دها زیاده حدتلنوب
بره‌حریف سن دکیلیسك بوقدر بیوك ذاتلره اذا وجفا ایدن دیر .
یهودی ایشی اکلایوب سلطانم بیك بش یوز سنه اول اویله برشی
یاپمشلر بنم صوچم نه دیدکده یکیچری بن دها خبر آله‌لی اوچ کون
اولدی اونی بونی بیلم سنی طانیرم دیمشدر .

حمامجی ایله مشتری

حریفك بری هانکی حمامه کیتسه بوغچه‌می آچمشلر یاره‌می

چالمشـلرديه يايغرابى باصار بووسـيله ايله حمـام پارەسنى ويرمدن چيقـارمش . حمـامجيلر حريفك النـدن عاجز قالوب حمـاملره قبول ايتمامك اوزره اتفـاق ايدرلر . حريف بر كون ينه حمـامه گيدر . حمامجى قبول ايتمز حريف ايتدكلرينه بيك ندامتله بردها بويله برافترا ايتميه‌جكنه شرط ايدر . حمامه صوقيلور . حريف ايچرووده ايكن حمـامجى لاجل التجربه حريفك بوغچەسـنى آچار نەسى وار نەسى يوق آلوب بوغچەده يالكز بربل قوشاغى ايله برده خنجر براغور . حريف ييقانور . چيقار . كينه‌جكى وقت برده بوغچەيى آچار باقاركه بوغچەده برقوشاق ايله خنجردن بشقه برشى يوق حريف همان قوشـاغى بلينه صارار . خنجرى اوزرينه صوقار . اواراده يناشمه‌ده يمنيلرى چويرر حريف بو حالده يمنيلرى كيه‌رك حمـامجى‌يه خطـاب ايله : حمامجى برشى دعوا ايتميه‌جكمه شرط ايتديكمدن سسيمى چيقارمم لكن سنده انصاف ايتكه بنده بورايه بويله‌مى ! كلدم ديمشدر .

سائل‌ايله راغب پاشا

مشـاهيردن راغب پاشايه برى عرضحال ويروب فقيرم بكا براز احسان ايت دير .

راغب پاشـا عرضحالك آلتنـه [القناعة كنز لا يفنا] كلام منيفنى يازار .

فقير ايسه ظرفادن و ارباب معارفدن اولمغله اوده [بعدالاكل

والشرب والسكنا] ديوب عرضحالى تكرار تقديم ايدنجه راغب پاشا سائلك ظرافتى تحسين ومسؤلنى اسعاف ايلر .

حشمت ايله راغب پاشا

حشمت قاضيلقله كزديكى زمان هر نره‌يه كيدرسه آردى صره شكايتجى كتيررمش . بو سببله برچوق زمانلر معزول قالدقدن صكره راغب پاشانك همتيله عينتاب منصبنى آلور . محل مأمو. ريتنه كيده‌جكى صره‌ده راغب پاشا حشمته ديركه [حشمت بودفعه‌ده شكايتجى كتيرر ايسه‌ك سكا بردها مأموريت يوقدر .] حشمت بوتنبيه‌اوزرينه عينتابه كيدوب اكمال مأموريتله استانبوله‌كلير. آرادن بش اون كون كچر . راغب پاشا برصباح كورلتى ايله اويقودن اويانوب اصلنى صورار. عينتاب اهاليسى حشمتدن شكايته كلمشلر . حوليده باغريشيورلر ديرلر راغب پاشا پرحدت حشمتى چاغروب حريف بن سكا شكايتجى كتيرمه ديه تنبيه ايتمشدم . بونه‌در ديجه حشمت افندم بونلرك هيچ برى عينتابلى دكلدر . زيرا عينتابدن برآدم استانبوله لااقل يوز غروش يول مصرفيله كله بيلور . حالبوكه قولكز عينتابده يوز پاره‌يه مالك آدم براقمدم‌كه شكايته كله بيلسون ديمشدر .

ايكى حرسز

حرسزك برى كيجه سوقاقلرى طولاشورمش . ديكر برسارق

چالمشلرديه يايغرايى باصار بووسيله ايله حمام پارەسنى ويرمدن چيقارمش . حماميلر حريفك النـدن عاجز قالوب حماملره قبول ايتمامك اوزره اتفـاق ايدرلر . حريف بركون ينه حمامه گيدر . حمامجى قبول ايتمز حريف ايتدكلرينه بيك ندامتله بردها بويله برافترا ايتميەجكنه شرط ايدر . حمامه صوينور . حريف ايچروده ايكن حمامجى لاجل التجربه حريفك بوغچەسنى آچار نەسى وار نەسى يوق آلوب بوغچەده يالكز بربل قوشاغى ايله برده خنجر براغور . حريف ييقانور . چيقار . كينەجكى وقت برده بوغچەيى آچار باقاركه بوغچەده برقوشاق ايله خنجردن بشقه برشى يوق حريف همان قوشاغى بلينه صارار . خنجرى اوزرينه صوقار . اواراده يناشمەده يميلرى چورر حريف بوحالده يميلرى كيەرك حمامجى‌يه خطاب ايله : حمامجى برشى دعوا ايتميەجكمه شرط ايتديكمدن سسيمى چيقارمم لكن سنده انصاف ايت‌كه بنده بورايه بويلەمى ! كلدم ديمشدر .

سائل‌ايله راغب پاشا

مشاهيردن راغب پاشايه برى عرضحال ويروب فقيرم بكا براز احسان ايت دير .

راغب پاشا عرضحالك آلتنـه [القناعة كنز لايفنا] كلام منيفنى يازار .

فقير ايسه ظرفادن و ارباب معارفدن اولمغله اوده [بعدالاكل

والشرب والسکنا] دیوب عرضحالی تکرار تقدیم ایدنجه راغب پاشا سائلك ظرافتنی تحسین ومسؤلنی اسعاف ایلر .

حشمت ایله راغب پاشا

حشمت قاضیلقله کزدیکی زمان هرنره‌یه کیدرسه آردی صره شکایتجی کتیررمش . بوسببله برچوق زمانلر معزول قالدقدن صکره راغب پاشانك همتیله عینتاب منصبنی آلور . محل مأموریتنه کیده‌جکی صره‌ده راغب پاشا حشمته دیرکه [حشمت بودفعه‌ده شکایتجی کتیرر ایسه‌ك سکا برده‌ها مأموریت یوقدر .] حشمت بوتنبیه‌اوزرینه عینتابه کیدوب اکمال مأموریتله استانبوله‌کلیر. آرادن بش اون کون کچر . راغب پاشا برصباح کورلتی ایله اویقودن اویانوب اصلنی صورار. عینتاب اهالیسی حشمتدن شکایته کلمشلر . حولیده باغریشیورلر دیرلر راغب پاشا پرحدت حشمتی چاغروب حریف بن سکا شکایتجی کتیرمه دیه تنبیه ایتمشدم . بونه‌در دینجه حشمت افندم بونلرك هیچ بری عینتابلی دکلدر . زیرا عینتابدن برآدم استانبوله لااقل یوز غروش یول مصرفیله کله بیلور . حالبوکه قولکز عینتابده یوز پاره‌یه مالك آدم براقمدم‌که شکایته کله بیلسون دیمشدر .

ایکی حرسز

حرسزك بری کیجه سوقاقاری طولاشورمش . دیکر برسارق

بونی یولجی ظن ایدوب یاکیسه‌کی یاحیاتکی دیه یاقه‌سنه یاپیشنجه حرسز ایشی اکلایوب تمام بنده سنی ارایوردم صویون دیمشدر .

[مثل]

یل قیادن نه آلور . بال الەجق چیچکی شمدی بولدك .

[مصراع]

پاره چالمق نه ممکندر دیلنجینك عباسندن .

تناسب اندام

مؤلفك بری انکلز باشی‌ایله ایتالیان کوزی، المان الی، فرانسز بوینی و اسپانیول بجاغندن کوزل بروجود اولور دیمش .

بر احمق آدم

احمق حریفك بری خانه‌سنی صاته‌جق اولوب اوینك دیواردن برطاش سوکوب قولتوغنه آلمش کزدیریور ایمش . کورنلرك بعضیلری « بوطاشی نه‌ایچون قولتوغکده طاشیورسین » دیدکلرنده « اویمی صاتلغه چیقارمشم آلان اولورسه نمونه‌سنی کوستره‌جکم . » دیمشدر .

صوك ساعتنده‌ده لطيفه

لطيفه كولكده مشهور اولان برآدم برجنايتدن طولايي محكوم اولوب ميدان سياسته كوترمشلر . اوراده اوچ قوغه صو كورنجه . « بن بو اوچ قوغه صويي ايچه‌بيليرمی‌يم ؟ بسبللی بنی صويه بوغمق ايچون بونلری حاضرلامشلر . » ديمشدر .

لطيفه‌كو برقادين

فرانسه لطيفه كوی قادينلرندن مادام (قورنه‌ی) بركون برافاده ضمننده موسيو (بره‌ی) ك نزدينه كيدركليرمش بركون ايچرو كيرمكه فرصتياب اولمق اوزره خدمتكارلر ايله طولی بولنان ديوانخانه‌ده توقف ايدر . معارفه‌سی اولان برذاتده كلوب : « مادام ! اوراده راحتسز اوليورسكز . خدمتكارلر سزی بحضور ايدرلر . » دير . مادامده : « يوق موسيو ! قيد ايتميك. بن بوراده چوق اييم . آنلر خدمتكار اولدقجه بنی بحضور ايتمزلر . ديمش .

برادرو معاينه‌جيسی

مشاهير شعرای فرانسويه‌دن موسيو (ديسپرو) نام ذات

بركون پرنسـك زيارتنه كيتديكنده، مشـار اليه اردوسـنى كوزدن كچيروب‌ده برمطـالعه بيان ايتمسـنى تكليف ايدر . مومى اليه‌ده كيدوب معـاينه ايدر . عودتنـده پرنسى . « نصل بولدك ؟ ديه مطالعه‌سـنى سـؤال ايدنجه مومى اليـه‌ده . « افنـدم ! ظن عاجزانه‌مه كوره عسا كرلر برمقدار دها بيويه‌جك اولورسه مكمل براردو اوله‌جق . زيرا الك بيـوكى هنـوز اون سـكز ياشـنده يوق . » ديمشدر .

اوروپا ادباسـندن مشهور (بوآلو) نك برضيافت حقنده بر هجويات قلمه آلمقده اولديغنى عين وعثرت وضيافته پك مفتون ومبتلا اولان واوضيافتده عاجز بولنان براحبـابنك مسموعى اولوب، آندن واز كچرمك اوزره بركون مومى اليهك نزدينه كيـدررك : ايشـتدم كه بويله بويله براثره تشـبث ايتمشسـكز لكن بوندن نه فائده حاصل اولور هم اوقـدر شـايان هجويات دكلدر . بوكا يورلمقـدن ايسـه مداهنلر اوزرينه برشى قلمه آلسـه‌ك دها اولادر . بتـون ارباب شبابك توجهنه مظهر اولورسـين بنى ديكلر ايسـه‌ك بوسـودادن واز كچ . » ديه نصيحت ايدنجه . (بوآلو) يوقسـه سـن‌ده‌مى اوضيافتده ايدك » ديمشدر .

{لوقانطه‌ده} مشتری ایله غارسون

مشتری — غارسون لیسته‌یی کتیر ؟
غارسون — هانکی لیسته‌یی افندم .
مشتری — لیسته قاچ دانه ؟
غارسون — ایکی دکلمی افندم ! بری یدکلریکزك لیسته‌سی بریده یمکلرك !
(مشتریده بر محجوبیت)

مشتری ایله بقال

مشتری — بقال کچن کون الدیغم بر کوپ زیتون یاغنی آچدیغم زمان یاری یاری‌یه نقصان چیقدی ؟
بقال — بلکه سزدن اول بشقه‌سی آچمشدر .
مشتری — خیر خیر کوپك آغزی سندن نصل المش ایسه‌م اویله‌جه قپالی ایدی .
بقال — صاقن کوپك دیبنی دلوبده چالمسونلر .
مشتری — اویله اولسه دیبندن اکسیلوردی ! بواغزندن اکسك .

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

حكيم يله مكتبه كيتمكى سومز خسته چوجق

حكيم — اوغلم فنالق نرنده ؟
چـوجق — حكيم باشى مكتبده مكتبده !

آلهجتلى ايله چوجق

چوجغك برينك پدرى وفات ايدر. حريف ورثهيه انجق اغلمه دوشـهجك قدر مفلس اولمغـله چـوجق مأيوس مأيوس آغلمقده ايكن الاجقلونك برى كلوب اوغلم بابانك نهسى چيقدى ديجه چوجق كمال يأسله نهسى چيقهجق اولا جانى ثانيا جنازهسى ثالثا سنك كبى برچوق آلاجقليسى چيقدى ديمشدر.

رسام مشهور فنارجى

بوفنارجى محمود اول دورنده ظهور ايدن ارباب فندن اولوب رسمده مهارتى تركيانك رفائيلى دينهجك درجهده ايمش.
كندوسنك شهرتى اوروپاده دخى منتشر اولمغله بعض ارباب فنك دعوتى اوزرينه پارسه عزيمت ايدر. او عصرده پارسـك

مشهور رسساملری فنارجی‌یی رسم موزه‌لرینه کتوررلر. مشهور استادلرك رسملرینی ارائه ایتدکلری صره‌ده النده بر طبق میوه طوتار بر آدم رسمی‌کوستروب بورسم پارسك الٔ مشهور رسامنك اثریدر . میولر او درجه‌ـه فرقسز دوشیرلشدرکه حتی برکون بو لوحه آچیق برمحلده آصیلی بولندیغی حالده قوشـلر اوزرینه قونوب میوه‌لری غاغالامشلردر دیدکلرنده فـارجی واقعا میوه‌لر پك کوزل یاپیلمش لکن انسان رسمی هیچ بکزه‌مامش اکر برپارچه انسانه بکزه‌مش اولیدی قوشلراورکوب میوه‌لری غاغالایه‌مزلردی دینجه حضارك کافه‌سی براوو صدالریله استادمزی القشلمشلردر .

براوبور

اوبورك بری صوفره‌ده یمـك یرکن کال حرصندن فرصت دوشوردکجه بکندیکی یمکلردن جیبنه‌ده طولدیررمش . صوفره‌ده بولنانلردن بری ایشـه واقف اولوب اصول ایله اوبورك جیبنه بربارداق صو دوکمش . اوبور نه‌یاپدك دینجه برادر اوقدر طوزلی یمکه البت بر بارداق صو لازم دیمشدر .

برحدید حریفله مسافرلری

حدیدك اوینه مسافر دعوت ایدر . دعوتلیـلرله صوفره‌یه

اوتوردقلرنده حریف اوشاقلریله آشجیسنه حدت ایدوب چاتال بیچاق قاشق طبق بارداق الحاصل صوفره‌ده نه وارسه برر برر قالدیروب اوك آلت قاتنه آتار . تمامدر صوفره‌نك اوستنده برشی قالمینجه مسافرلری صوفره‌دن بردن بره قالقدقلری کبی حریف ینه حدتله افندیلر نره‌یه دینجه مسافرلر آلت قاته یمك یمکه دیمشلردر .

برحسیس ایله آشجیسی

برحسیس اوینه بش مسافر دعوت ایدر . صوفره‌یه او. طوردقلرنده آشجیسنی چاغروب هر نه قدر صوفره‌ده التی کشی بولنیورسه‌قده بش کشیلك یمك‌ده اولسه بزی اداره ایدر دکلمی دینجه آشجی شبهه‌سز دیر ، حریف اویله ایسه درت کشیلکده اولسه کافی دیدکده آشجی ینه اوت جوابیله مقابله ایدر. حریف مادامکه درت کشیلکده اداره ایدرمش شبهه یوقکه اوچ کشیلکده اولسه اداره ایده‌جك دیمه‌سیله آشجی ینه اوت اوت دیدکده اویله ایسه ایکی کشیلکده اولسه اوله‌بیله‌جك اویله می سؤالنه آشجی نه یوریلیورسکز مادامکه بواوده هیچ برشی اولمدیغی حالده دائما برکشی‌یی یعنی سزی اداره ایدیور او حالده حسابکز پك طوغریدر جوابیله مقابله ایدرك مسافرلره (چونکه یوق او صا. حبندن فائده . . . ، .) بیتی مدلولنی ظریفانه اشراب ایدر .

دنياده تحف تحف عادتلر

اسكيسده رسم مكافاة

اسكيس قونتلغى داخلنده (دونمور) اهاليسى بيننده شـويله برتحف رسم مكافاة واردر.
يكى تأهل ايدن آدم حرميله برسنه غوغا ايتمز ايسه اهـالى بيوك برالاى ترتيب ايدوب كلين كوكه‌كى‌يى برحيـلى كزديردكدن صكره طموز ياغيله تدهين ايدرلرمش.

لاحقه

الحمد الله بويله الايلر مملكتزده كورلمش حتى ايشيدلمش شى دكلدر.

فرانسه‌ده رسم سخاوت

اسكى فرانسه قراللرى ممالكنى دوره چيقدقلرى زمان هر هانكى مملكتده طعـام ايتسه‌لر صوفره‌ده اجراى اهنك ايتدير. دكدن صوكره كيسه‌لره آلتون طولديروب خدمه‌لرى واسطه‌سيله اهالى‌يه ايثار ايتديررلرمش.

المانياده رسم تولد

المانيانك بعض ايالتلرنده برچوجق طوغديغى كبى مشروع وغير مشروع اولديغى اكلامق ايچون چوجغى نهره اتارلرمش . اكر چــوجق مشروع ايسه صويك يوزنده قالور غير مشروع ايسه بوغولور كيدرمش .

لاحقه

كمال عدالتله مشهور اولان (رەن) نهرى ولد زنايى مرحمة يوتار . وولد مشروعى والدەسنك قوجاغنه آتارمش. سائر نهرلر دخى رن نهرينه تبعيت ايدرلرمش .

روماده احراق مؤلفات رسمى

مجمع ناس اولان برمحــله كنيش برقزغان قونور ويقيندە اودون ياقيلور . قاردينااللر قزغانك اوزرينه چيقــارلر. ياقمق ايله محكوم اولان كتابلر دمير زنجيرله باغلنور. سرقاردينااله تقديم اولنور. اوده سرمفتشه . سر مفتشده تفتيش مأمورينه مأمورده خفيه يه . خفيــه ده پوليسه . پوليسده احراقه مأمور اولان ذاته ويررمش.

بومأمور كتابلری یوكسكه قالدیرر. اویروب چویره‌رك هركسه كوسترد كدنصكره زنجیری چوزر. كتابلری پارچه پارچه ایدر. زیفته باطیروب آتشه آتارمش. سیرجیلرده فیلسوفلره لعنت خوان اولورلرمش.

پارسده برقونت

پاره‌سی چوق عقلی آز قونتك بری دوستلرینی یمكه دعوت ایدر. خدمتكارینی چاغروب بالق خانه‌یه كیت نه بالغی بولور ایسه‌ك ال دیه كوندرر. خدمتكار بالقخانه‌یه كیدرسه‌ده او كون بالتصادف بالقخانه‌ده بردانه بالق بولنمز. خدمتكار بوش بوشنه عودت ایدوب بالق بوله‌مدیغنی قونته سویلر. قونت بالقخانه‌ده هیچ برشی یوقمیدی دیه حدتله اوشاغك اوزرینه یورونجه اوشاق قورقوسندن افندم یالكز بالقخانه ملتزمی واردی دیه‌سیله قونت جیبنده‌كی كیسه‌یی اوشاغك اوكنه آتوب ایشته پاره قاچه ویررلرسه ویرسونلر ملتزمی آل كتیر. تك صوفره‌ده بالق بولنسونده ایسترسه بالقخانه ملتزمی اولسون دیمش.

اسپانیا زاده‌كانی

معلومدركه اسپانیا زادكانی كندولرینی برچوق اسملرله تسمیه

ایدرلر . زادکاندن بری اثنای سیاحتده براوتله اینر . اوتلجی سز کیمسیکز دینجه اصلزاده کمال عظمتله (دون غریغوریو دون ده لاریو دون کیرانده دی سانته قیروجه . . . . .) دیه برچوق اسملر صاینجه اوتلجی عفو ایدرسکز بنم اوقدر آدم ایچون یتاجق یرم یوق دیمشدر .

شاعر ایله بورکجی

شاعرك بری بر بورکجی حقنده بر قصیده تنظیم ایدوب کوندرر . بورکجیده قصیدهنك یازیلی اولدیغی کاغدده بر بورك صاروب جائزه اولهرق تقدیم ایلر .

مالرب

فرانسز شاعرلرندن مالربی رهابیندن بری خانهسنه دعوت ایدر . مالرب برایشدن طولایی دعوت اولنان ساعتده کیدهمیوب براز کچ قالور . او حالده پاپاسك خانهسنه کیدر . پاپاس ایسه شاعری کلیهجك ظن ایدوب صوفرهیه اوطورر . یمکلری یر . تمام صوفرهدن قالقهجغی وقت مالرب ایچرو کیرر . پاپاس شاعری فوق العاده احترام ایله قبول ایدوب علامت حرمت اولمق اوزره

يرندن قالقوب شمدى ترتيب ايتديكم برقصيده‌مى سزه تقديم ايده‌يم ديبجه شاعر زحمت بيورميك سزدن ارتان يمكلر كافيدر ديمش .

افنديله وكيلخرج

وكيلخرجك برى هرنه زمان قوناغه مسافر دعوت اولنديغنى خبر الورسه پك كوزل ولذيذ يمكلر ياپديرر . مسافر اولمزسه عادى شيلر پيشور ديرايمش .

تصادف ايدر اوچ بش كونلر قوناغه مسافر كلمز . دعوتده اولمز . افنديده عادى يمك يمكدن بيقار . براقشام وكيلخرجه شويله برتذكره يازار .

صورت تذكره

اغا حضرتلرى

افندك اوله‌جق حريف يارين اوكلن طعامنه كنديكنديسنى دعوت ايديور . معلوماتك اولسونده يمكلرى اكا كوره ترتيب ايت . آه نه اولوردى شو اوده او صاحبى اوله‌جغمه مسافر اولسيدم .

مشهور شاپل

سربستىٔ افكار مروجلرندن اولمقله برابر تحفلقله شهيرشاپل

دوستلری طرفندن دعوت اولندقجه ذهننده شویله بر موازنه ترتیب ایدر . دعوته اجابت ایتمزمش !

افندینك امرینه اطاعت ایت دیدیکی وقت اوینه کیت !

نه‌دن .

اونده کوستردیکی یره اوتورمغه مجبور اول ! نه ایچون ؟

نه‌زمان امر ایدرسه طعامه اوطور . دید کلرندن یه ایچ !

سبب ؟

حیر حیر . بودعوت دکل عادتا اسارت .

مشهورددرکه عزت ملا

هر نه زمان بری طرفندن دعوت اولنسه حرمدن چوجغی چیقارتمامق . یمکده تکلیف وابرام ایتمامك . اوطه‌ده یرکوسترمامك شرطلریله قبول ایدرمش .

سببنی صورمشلر . چوجغی حرمدن چیقارر. یانمه‌کتیرر. اوپ عموجه‌نك الینی دیر. چوجقده بورندن صولر آقه‌رق الیمی اوپمکه قالقار روحم متأذی اولور . یمکده اند و یره‌رك تکلیفه باشلار هضم ایده‌میه‌جکم شیلری یدیرر معده‌می بوزار . اوطه‌ده غایت بر مناسبتسز یره اوطورمه‌می رجا ایدر وجودم راحتسز اولورده انکچون دعوتی بوشرطلرله قبول ایدرم دیرمش .

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

برشی‌مش . برکون دوستلرندن بری دیمش‌که جانم قزك ذاتاً بدروی برشی تربیه‌سنه اولسون نیچون اعتنا ایتمدك .

فیلسوف — دشمنلرمدن برینه ترویج ایدوب اخذ انتقام ایچون .

کیمیاکرله زنکین

کیمیا بودالالرندن بری التون شویله یاپیلور. بویله ایدیلور. دیه صاحجه صیان برکتاب یازوب بر زنکینه تقدیم ایدر. حریف کتابی اوقویوب صاحجه برشی اولدیغنی اکلایحجه مؤلفه بر بوش چکمجه ویرر. مؤلف بن بوکتابی نیجه زحمتلرله یازدم بوقدر زحمتك مکافاتی بوش چکمجه‌میدر دینجه حریف مادامکه التون یاپمق فننی بیلیورسك ! یاپه‌جغك آلتونلری طولدیروب صاقلامق ایچون ویریورم . دیمشدر .

مادامله موسیو

موسیو — مادام هرشیئکز کوزل . آه اوقپوجکز اختیار یوقی . جانمی چوق صیقیور .

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible]
[illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible]
[illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible]

[illegible] — [illegible] — [illegible]

ینه برفیلسوفه

اك قولای شی نه‌در دیدكلرنده . خولیـادر زیرا دنیاده اكا مالك اولمیان كیمسه یوقدر دیمشدر .

تالیس

حكمای یونانیه‌دن تالیســه امید نه‌در دیمشلر. انسـانلرك یولاری دیمش .

ایكی مؤلف

— انسانلرك عمری نه‌یه بكزر ؟
— اوچ پرده قومدی .
— نصل ؟
— برنجی پرده سفاهت . ایكنجی حیله وخدعه . اوچنجی فداكارلق !
— صكره ؟
— صكره پرده اینر اویونده بیتر .

بر ابدال دها

ابدالك بری هر كيجه خدمتكارینی یانندە یاتيروب یتاغه كيرتجه اوشاغه اويويورميم ديه صورار اوشاقده اويويورسك ديدكجه اويله ايسه سيمی چيقاروبده اويقومی قاچيرميەيم ديه يورغانی باشنه چكر يتارمش .

شاعر مشهور آنتاغور

آنتاغور آنتيغون نام پرنسك اردوسنده قاوورمه قاوورمقله مشغول ايمش . آنتيغون اردويی تفتيش ايدركن شاعری بو ايشله مشغول كورنجه شاعره تعريض كونه مشهور اومر آغا ممونك افعال حسنەسنی تحريری اثناده ظن ايدرمكه بويله قاوورمه ايشلريله مشغول اولمزدی دينجه شاعر اوت اويلەدر فقط اغا ممونده اردوده قاوورمه قاوورمقله مشغول بر آدم وارمی ديه تحری ايتمكله مشغول اولمزدی جوابنی ويروب اردونك ضرورتی جنراله بو يولده ايما ايتمشدر .

قلب اقچه صاحبنكدر

حريفك بری اثنای اخذ واعطاده برينه برقلب اقچه ويرر .

اچه‌یی آلان آدم بریره سوره‌مینجه ینه بر آلش ویرشده اسکی
صاحبنه اعطا واسکی صاحبی ایسه بواقچه قلبدر کچمز دینجه
حریف ایکیمزك بیننده پك اعلا کچر دیوب قلب اقچه‌کم سوز
صاحبنکدر مضمونتی ایما ایلر.

برطمعكارك رؤیاسی

طمعكارك بری رؤیاسنده احباسنه برعالی ضیافت ویرمکده
اولدیغنی کوره‌رك دهشتله اویانور. کندینی یتاغنده بولوب
سونجندن اویناماغه باشلار. قاریسی بوحالی کوروب قوجه نه
اولیورسك دیدکده طمعكار امان قاری صوص سونجمدن اوینا.
یورم اگر ازدها اویانمامش اولیدم برچوق مصرفدن چیقیوردم
دیمشدر.

خسته ایله حکیم

حریفك بری خسته‌لنه‌رق برحکیم چاغرر. حکیم نه اولیور.
سك دیوب خسته صوغوق صوغوق تر دوکیورم دینجه حکیم
ایلکه علامتدر دیر دونر کیدر. ایرتسی کون کلیر ینه صورار.
بودفعه خسته صیجاق صیجاق تر دوکیورم دیمسیله حکیم قورقمه
ایلکه علامتدر دیوب کیدر. خسته ایسه اولوم حالنده اولمغله

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ایکی قرداش

ایکی‌قرداشك بری غایت زنکین دیکری اونسبتده زوکورت ایمش. زوکورته قرداشك سکا باقمیورمی دیدکلرنده سوقاقده راست کلدکجه باقار دیمش.

ساعتلرك تفاوتی

بر مجلسده برقاچ آدم ساعته باقارلر. هیچ برینك ساعتی بربرینه اویمز. ایچلرنده ساعته باقمیان برکشی قالور. سنده ساعتکه باق باقهلم سنککی نصل دیرلر. حریف بن ساعت طاشیمام دیر. نیچون دیدکلرنده سزك کبی وقتمی شاشرمامق ایچون دیمش.

قادین عقلی

حریفك بری اوینك کمورلکنده پاره دوشورمش، کمورلك زیفیری قراناق اولدیغندن ارار ارار بوله‌مز ایمش. قاریسی ایشی اکلایوب حریف سن چیلدیردکمی اویله قرانلق یرده پاره‌می

بولنور. برازده قپونك اوكنه چيقوب آيدينلقده اراسكا ديمشدر.

خواجه نصرالدين

نصرالدين مرحوم حرمنى آلوب درت كونلك محلده بولنان راجابنه كيتمك اوزره كويدن چيقارلر. كويدن اون اون بش آديم آيريلوبده هنوز اولدقلرى محلدن كوى كورونمكده ايكن خواجه حرمنه نه‌قدر يول آلدقلرينى سؤال ايلر. حرميده بوكون يارين كيدر ايسه‌ك ايكى كونلك يول آلمش اولورز دينجه خواجه مرحوم ديسه‌ك آ يولى ياريلادق ديمشدر.

اوردك

حريفك برينى احباسى اوردك ديه قيزديررلرمش. بركون بواوردك قهوه‌خانه‌ده اوطوررکن بيلديكى بر آدم بوكون هواده يغمور وار دينجه اوردك قالقوب حريفه برتوقات عشق ايتمش. قهوه‌ده بولنانلر نه حق ايله بو آدمه اوردك سكا برشيمى ديدى ديدكلرنده دها نه ديه‌ك ياغمور ياغاز سيل اولور. سيللر آقار كول اولور. كولده اوردكلر اولور. بو آدمده بكا اوردك ديدى ديمشدر.

مونتسكيو

مشهور مونتسكيو سياحتنامه‌سنده اوروپاده سياحت فرانسه‌ده اقامت ايتملى ديمشدر.

تقسيم مسكرات

مؤلفك برى مسكراتى شويولده ملتلره تحصيص وتقسيم ايتمشدر.

فرانسزلره شراب
اسپانيوللره چوقولات
المانلره قهوه
هولانداليلره چاى
ايتاليانلره ليمونات
اسوچليلره بيرا
پولونياليلره راقى
تركلره توتون
انكليزلره جين،

بكری مصطفی

مشهوری بكری مصطفی برمجلسده غایت سرخوش اولدیغی حالده هرنه درلو راقی اولورسه اولسون آغزینه آلدیغی كبی طانیه‌بیله‌جكنی ادعا ایتمسیله حریفك بری اصول ایله بكری‌یه برقدح صو طایار. بكری صویی آغزینه آلوب بر ایكی یوتم ایچه‌رك واللهی برادر عمرمده ایچدیكم شی دكل بن دعوامدن كچدم دیمشدر.

صاچلرنی بویایانلرك حالی

— یاهو شوموسیونك یانندەكی صاری صاچلی قادین كیم؟
— بیلمیورمیسك موسیونك اون سنه‌لك حرمی.
— آ!!! برهفته اول سیاه صاچلی اسمر برقادین ایدی!

عربه‌جی ایله مشتری

مشتری — عربه‌جی براز دها سورسه‌ك آ.

عربه‌جی — اصلا! چونکه‌بن حیوان پرور جمعیتی اعضاسندنم.
مشتری — آل شو پاره‌لری .
عربه‌جی — بش فرانق اوله‌جق ایدی بودرت فرانق .
مشتری — بنده فن اداره جمعیتی اعضاسندنم .

حاکمله آووقات

برونسز بر آووقات محکمه‌ده لایحه اوقورکن ککه‌لمکه باشلار. آووقات برونسز اولدیغی کبی بالعکس حاکم غایت ایری برونل ایمش . استهزا طریقیله شو کوزلکی آووقات افندی‌یه ویرکده لایحه‌سنی درستجه اوقوسون دینجه اووقات (الاحسان بالتمام) یالکز کوزلك کافی دکلدر برمقدارده برونکزدن احسان ایدلکه احتیاج تمامیله مندفع اولسون دیمشدر .

آنتیقه‌جی ایله حمال

احسادن بر آنتیقه‌جی برکوفه طولی ساقسونیه طبقلری مغاره‌سنه کتورمك اوزره حماله ویرر . یولده کیدرکن اجرت حمالیه‌یی ویرمامك اوزره شویله بر تدبیر دوشنور .»
آنتیقه‌جی ـ حمال پاره‌می ایسترسك یوقسه سکا اوچ نصیحت می ویره‌یم .»

حمال ــ بن نصحتلری نه یاپه‌یم . »

آنتیقه‌جی ــ بنم ویره‌جکم نصیحتلر اویله عادی سوز دکل وقت اولورکه هر بری بیك آلتون دکر .»

حمال ــ هایدی بوده بویله کیتسون بیورك باقه‌لم .»

آنتیقه‌جی ــ برنجی نصیحت زکورتلك زنکینلکدن ایيدر دیرلرسه اینانمه .»

حمال ــ آقوزم بونی کیم بیلمز . »

آنتیقه‌جی ــ یا ایکنجیسنی ایشتسه‌ك . »

حمال ــ بیورك .»

آنتیقه‌جی ــ بیکارلق اولیلکدن ایی دیرلرسه بنه اینانمه . »

حمال ــ دیسه‌ك آ بز یوکی بادهوا طاشیدق . »

آنتیقه‌جی ــ یوق یوق . اصل ایش اوچنجیده . »

حمال ــ اولدی اوله‌جق اونیده ایشیده‌لم .»

آنتیقه‌جی یایالق آتلیلقدن اعلا دیرلر سه صاقن اکاده اینانمه حمال بومکالمه اوزرینه امکك بیهوده کتدیکنی اکلایوب کوفه‌یی ارقه‌سندن فیرلاده‌رق افندی شوکوفه‌نك ایچنده صاغلم بردانه طبق بردانه کاسه قالدی دیرلرسه صاقن اولمیه‌کیم سنده اینانمه دیمشدر .

عزت منلا

عزت منلایه منسوب فقره‌لردندرکه مشارالیه برکون برمجلس

الفتده بولنور . مبالغه‌یه مائل برذات فرانسه‌ده برمملکت واردرکه کیجه‌لری بر قندیل ایله تنویر اولنور , قندیل اودرجه بیوکدرکه مأموری ایچنده صاندال ایله کزر دیه مبالغه‌ده‌دخی التزام افراط ایتمسیله سامعیندن بری افندم اوقندیله‌یاغ نره‌دن کیدردیدکلرنده عزت منلا افندی یلان سویلر هرکسده ناچار دیکلر دیکلدکجه یورکلرك یاغی اریبوب بتون اوقندیله کیدر دیمشدر .»

لاابالی مشربان

خراباتیلردن بری اوست باش پژمرده . ال آیاق برباد برحالده کزرکن بریسی بوحاله تعریض مقصدیله یاهونیچون الکی یوزکی ییقامزسك دیدیکنده خرباتی بیلورسلککه بوقالبك اساسی چاموردر صوایله اوقدر اوینامغه کلمزده آنك ایچون دیمشدر .»

ینه خراباتی

برخراباتی‌یه کوملکنی ییقا دیمشلر. کیرلنور دیمش. ینه ییقا دیمشلر . ینه کیرلنور دیمش . ینه ییقا دیدکدکلرنده پکی اما بز دنیایه کوملك ییقامغه کلمدك دیمش . »

برکون بر دوستنك خانه‌سنه کیتمش ایدی . دوستی جحانك اوکنه برکاسه بال ایله برا کمك کتیردی . جحا یمکه باشلایوب

بالدن اول اكمكى بيتــوردى . بر پارچه اكمك دها كتيررلر ديه منتظر اولديسه‌ده اكمك كلمينجه يالكز بالى يمكه باشلدى . صاحب خانه يا جحا ســاده بال يمك ايى دكلدر انســانك يوركنى ياقار ديدكده جحا حقك وار اما بنم يوركمى دكل سنك يوركمى ياقار ديمشدر . »

ينه جحا

شعرادن برى جحايه بر قصيده انشــاد ايله قصيده نصل ديه سؤال ايدر , جحا غايت فنا ديجه شــاعر حدت ايدوب جحايه برچوق سووبجه جحا نثرك نظمندن بيك قات اعلا ديمشدر . »

ينه جحا

جحا برخسته‌يى استفساره كيدر . راسمهٔ استفسارى ادادن صكره خسته‌نك اقرباسنى عيادته باشــلار . خانه خلقى خســته‌مز هنوز برحياتدر . تعزيته محل وارميدر ديدكلرنده بنم هر زمان كلمكه وقتم يوقدرده انكچون ايكى رسمى بردن اجرا ايدييورم ديمشدر . »

جحا

ظرفادن برى جحايه جنــاب حق برى كوكى يراتمزدن اول ملكلر نرده اولورلردى ديجه جحا شاشــيروب ســويله‌يه‌جك سوز بوله‌ميه‌رق او وقتلر خانه‌لرندن چيقه‌مزلردى‌كه بشقه بر يرده اوله بيلسونلر ديمشدر . »

جحا

جحا بركون سياهلر كيتمش ايدى . دوستلرندن برى بونه حال ديدكده اوغلمك پدرى وفات ايتديده ماتمنى طوتيورم ديمشدر . »

جحا

بركون قوش قزارتمه‌سى يرمش . دوستلرندن برى كاوب برمقدار ويرميسك ديدكده جحا واللهى بو قوش حرممك ماليدر . بكا يسون ديه كوندرمشدر . آخره ويرمكه مأذون دكلم ديمشدر . »

جحا

جحا بركون طعام ايچون صوفره‌يه اوطورمش . مكر اوكون جحانك حرمى طعامه برى زياده‌جه آتمش . جحا بردنبره يمكى آغزينه آتديغى كبى آغزى طوتيشوب آمانك باشمدن اشاغى برقوغه صو دوكون طوتيشيورم ديه باغرمشدر. »

جحا

جحانك آشنالرندن بر كويلى مركب سوار اولەرق جحانك خانەسى اوكنه كلوب مركبنى هم دوكر همده به حيوان سـكا اون يوكلديرم كتورەمزسـك ! ياغ يوكلديرم كتورەمزسك ! شمدى دوستلرك يانده بنى محجوب ايدرسك ديدكده جحا باشنى پنجرەدن اوزادوب تلاش ايتمه محجوب اولەجق برشى يوق . كويدن بزم ايچون برشى يوكلنوب كتورەمديكى كبى بورادنده سزك ايچـون برشى كتورەمز ايش اولور بيتر ديمشدر . »

جحا

جحايه بريسى سنمى بيوكسك برادركمى بيوك ديدكده جحـا بو سنه بن آندن بر ياش بيوكم ديمشدر . »

خواجه نصرالدين

نصرالدين مرحوم كنجلكنده بر كويده خستەلنور . خستەلغى مشتد اولنجه كويلى باشنه طوپلانوب خواجه سزه امر حق واقع اولورسه آخر مملكتده وارثك وارمى ديدكلرنده خواجه مرحوم

[illegible]

آصوب ملكك حضورينه كيرنجه ظرفاى منجميندن برى پادشاهم ايشته قمر قوسه انتقال ايتمشدر . بو حالده‌سفرمباركدر . بيورك ديمسيله بو توجيه ملكك زياده‌سيله خوشنه كيدوب حريفى رئيس المنجمين منصبنه كتيرمشدر . »

جنتمكان سلطان محمود ثانى عصرنده ترسانه‌ده اعمال‌اولنان قاليونلردن برينك انشا آتى‌ختام بولور . دريايه ايندير لمسى‌ايچون بروقت سعد اختيارى منجم باشى‌يه سپارش اولنور . منجم باشى فلان كون ساعت بش بچقده اشرف ساعتدر ديه عرض‌ايدنجه حضرت پادشاه منجم باشينك اذعانـه ماشاالله بوحريف بنم ساعت بش بچقده قهوه آلتى ايتمك معتادم اولديغنى بيليـورمى بيورمسيله منجم باشى پادشاهك شو ظرافتنه مقابل امان افندم برسهودر اولدى وقت مختار ساعت يدى‌يى چاريك كچركدر ديمكدن بشقه برسوز بوله‌مامشدر ، »

طبيب ايله خسته

ظرفاى اطبادن برينـك يانه بر آدم كلوب قاچ وقتـدر خسته‌يم هيچ اشتهام يوق . ضعف معدهم كالده بوكا برعلاج ايت ديدى . طبيب بوكون نه يـدك ديدكده خسـته بك آز برشى يدم كه قاله المغه دكمز ديمسيله طبيب ازچوق يديكنى سـويله ديه

ابرام ایلینجه خسته سنك دكاننه كلوركن اثنای راهده بر باشجی دكاننه اوغرایوب التی دانه پیشمش باش یدم . سن درت دانه صای . كله‌لرله درت قیه اكمك اكل ایتدم . سن ایكی قیه فرض ایت . صكری جانم طاتلی ایستدی سكز اوقه بادم حلواسی یدم سن درت اوقه طوت . اندن صكره اون اوقه اوزوم خوره كچیردم سن بش اوقه تخمین ایله . الڭ صكره قرق قارپوز بجردم یكرمی دانه قیاس ایت دیمسی اوزرینه طبیب اویله ایسه التی سنه امتلای معده خسته‌لكی چكه‌جكسك لكن سن اوچ سنه فرض ایت . بعده اون سنه‌ده بین سرسامی اوله‌جقسك فقط بش سنه تخمین ایله . صكره ایكی كوزك كور اوله‌جق . سن بر دانه قیاس ایت . الڭ صكره وفات ایده‌جكسك . لكن اولمدم صای ، قبریكه یوز كورك طو پراق آتارلر . اللی كورك طوت دیمشدر . »

بر ابور

او بورك بری صوفره‌ده بش پرمغیله یمك یرمش . بو حالی كورنلر نیچون بش پرمقله ییورسك دیدكلرنده التی پرمغم اولمدیغی ایچون دیمش .

بر خرسزله بولجیلر

خرسزك بری برخانه‌یه كیروب وافرشی اوله‌رق قپودن چیقه‌جغی

اثنــاده قپونك اوكنده برقاچ يولجى‌يه تصادف ائلمســيله درحال اشيايى براقور . الينه بر سپورگه آلور، قپونك اوكنى سپورمكه باشلار . يولجيلر نه ايچون سپوريپورسك ديرلر . بو اودن شمدى برجنازه چيقدى انكيچون سپوريپورم ديمســيله يا خانه‌دن فرياد وفغــان ايشيدلمپور ديدكلرنده خرسز هله بن شورادن كيده‌يمده براز صكره كورلتى‌يى سير ايت ديمشدر . »

خرسزله بكجى

خرسزك برى كيجه ياريسى بر دكانك كليدينى آلت مخصوصه‌سيله كسمكه اوغراشوركن اوزرينه محله بكجيسى كلوب نه ياپيورسك ديدكده حرسز كمان چاليورم دير . يا سسى چيقميور دينجه آنك سسى صباح چيقار ديمشدر .

عرب اوش

عرب اوش بين العرب ديلنجيلكده ماهر برجراردر . بركون حمامده اوطورركن يانه بر آدم كلوب الينى او پر . ديلنجيلكده هوسى اولديغنى بيــان ايدوب اصــولنى تعليم ايتمسنى اشــورى رجا ايلر . عرب‌اوش باش اوستنه اوغلم . بونك‌اوزون‌اوزادى

تعليم ايده‌جك قواعدى يوقـدر . همان اوچ شرطى واردر . برنجيسى ديلنيرسك هر نرده اولورسه اولسون . ايكنجيسى برشى ايسترسـك هركيم اولورسه اولسـون . اوچنجيسى ويردكلرينى آلورسك هرنه‌اولورسه اولسون دير. حريف النى تكرار اوپوب تشكر ايدرك برطرفه چكيلور . عرب‌اوش حمامجيدن‌براوستوره ايستيوب حلوته كيرر . حريف حلوت قپوسنه كلوب فقيرم بكا برشى و ير ديلنجه عرب اوش بنده سـنك كبى سـائل بر آدمم ديدكده كيم اولورسه‌ك اول دير ، عرب اوش بوراسى حمامدر ديرسه‌ده نره‌سى اولورسه اولسـون جوابنى و يرر. اى بورادە براز قيلدن بشقه برشى يوق ديلنجه نه اولورسه اولسون ديمسله عرب اوش آفرين قابايتده اولورسه بوقدر اولسون ديمشدر . »

بر ديلنجى ايله زنكين

ديلنجينك برى بر زنكينك خانه‌سنه‌كيروب يا افندى صغوقدن اوله‌جكم بكا بر شى و ير دير . زنكين ضرر يوق اوله‌جك اولور ايسـه‌ك سنى كوزلجه تكفين ايدر كومرم ديمسـيله ديلنجى جانم افندم شمدى بكا بركوملك ويرده اولور ايسه‌م كفنسز دفن ايت ديمشـدر . »

ارشد واغط

بو دخی عربك مشهور جرارلرندندر . فقط غایت فصیح وبلیغ ایمش. کمال فصاحت وبلاغتله حلقه وعظ ایدوب برچوق پاره‌لرینی آلورمش . عصرینك ملکی شیراز حکومداری شاه شجاعه بر ایلچی کوندرمك لازم کلور . امراسی ارشدك فصاحتندن بحثله سفارتله کوندرمسنی تنسیب ایدرلر . ملك ارشدی حضورینه جلب ایدوب واقعا سنك فصاحتو بلاغتله و بو یله بیوك برایشه لیاقتکه دیه‌جکم یوق لکن‌چه فائده‌دیلنجیلك کافهٔ محسناتکی اورتمشدر . سنی ایلچیلکله شاه شجاع نزدینه کوندره‌جکم . شیرازه واردیغنده‌دیلنجیلك‌ایتمیه‌جکنه تعهد ایدرسه‌ك نه قدر اقچه مطلوبك ایسه ویررم‌دیر . ارشد اکر بکا یکرمی بیك التون ویررایسه‌ك اورایه واردیغمده هیچ کیمسه‌دن برشی ایستمامکه عهد ایدرم دیمسیله ملك ممنون اولوب یکرمی بیك التونی ویردکدن بشقه بش بیك التون‌دخی یول خرجلغی ویرر ارشد شیرازه واروب سفارتی بروجه مطلوب ادا ایدر. ارشدك طلاقت و بلاغتی ووعظده مهارتی مشهور اولمغله شاه شجاع ایله امناسی کندوسندن وعظ ونصیحت رجا ایلرلر . ارشد قبول ایدوب برقاچ مجلس ترتیب ایدرك کمال طلاقتله وعظ

ونصيحت ايلرسه‌ده هيچ برطرفدن ظهورات اولمينجه الك صكره‌كى مجلسده واقعا بنى سـفارتله كوندرن ذات هيچ كيمسـه‌دن بر شى ايستمامكه تخليف ايتـدى ، فقط بكاده برشى ويرميه‌سـكز ديه شاه شجاع دخى سزى تخليف ايتمدى‌يادىمسيله مجلسى خندناك ايدوب برچوق هدايايه نائل اوله‌رق عودت ايلمشدر.

بر شاشى ايله حكيم

شاشينك برى حكيمه كيدوب برى ايكى كور يورم بوسببله حالم مشوش اوليور بكا بر عـلاج ايله ديدكده حكيم باشنى قالديروب سزك درديكزده بو علته مبتلاميسكز دينجه شاشى تمام حكيمى بولدق بن برى ايكى كوريورم اوبرى درت كوريور ديمشدر . »

احمق خراسانى

حماقتده بن‌الاعجام احمق خراسـانى ضرب مثلدر . بركون مركب سوار اولديغى حالده بركاروان ايله يوله كيدركن خراسـا. نينك مركبنى چالارلر . خراسانى مركبنى بوله‌مينجه اهالئ كارواندن برينك مركبنى آلوب بينر . مركبك صـاحبى كلوب حيـوانى خراسـانينك النـدن النجه خراسانى بومركب بنمدر ديه فرياده

باشلر. کاروانیان باشنه اوشوب خراسانی‌یه سنك مرکبك دیشیمی ایدی ارککمی ایدی دیدکلرنده خراسانی مرکبی آلورکن اویله برسوز اولمدی ! بن بیلرمی‌یم ارککمی دیشیمی دیمشدر.»

برندق بخاری

شاعر مشهور برندق بخاری میرزا بایقرایه برقصیده تقدیم ایدر. بایقرا بشیوز التون ویرلسون دیه امر ایتدکده پروانجی (خزینه‌دار) ایکیوز التون ویرنجه برندق

قطعه

شاه دشمن کداز و دوست نواز
آن جهانگیر وکو جهاندارست

بشیوز التون مرامود احسان
لطف آن شه به بنده بسیاراست

یا مگر من غلط شنید ستم
یاکه پروانجی غلطکاراست

یا مگر در عبارت ترکی
بشیوز التون دویست دیناراست

قطعه‌سنی انشـاد ایله تقدیم ایدنجه بایقرانك زیاده خوشـنه
کیدوب التونی بیکه ابلاغ ایدر . »

یعقوب بن لیث

غایت فقیر الحال اولدیغی حالده حسب القدر منصب حکومته
کله‌رك برکون سیسـتان اهالیسندن بر زنکینی مصـادره ایدوب
نان پاره‌یه محتـاج ایدر . او حال ایله فقیره راسـت کلوب حالك
نصلدر سؤالنه فقیر سنك دونکی حالك کبی جوابنی ویرنجه بنم
دونکی حالم نصلدی دیدکده بنم بوکونکی حالم کبی دیمشدر.»

میراز بابر ایله کویلی

صـقالی اوزون بر کویلی میرزا بابرك حضـورینه چیقوب
معشرلر اون چوال بغدایمی یوز چـوال تخمین ایدوب بکا ظلم
ایتدیلر دیه شـکایت ایدر . بابر بهی احمق اون اوقه صقـالك
ایله بو یلانی نصل ارتکاب ایدیورسك هیچ اون چوال بغدای
یوز چوال تخمین اولنورمی دیدکده کـویلی میراز حضرتلری
اون درهم صـاقالمی اون اوقه تخمین ایدرسـه معشرلری اون
چوالی یوزچوال تخمین ایتسه‌لر چوقمیدر دیمسیله کویلنك بوقیاسی
میرزانك غایت خوشنه کیدوب کویلی‌یی مستغرق انعام ایتمشدر .

اسهاق ابن فروه

هزله و استهزایه مائل بر آدم ایدی . بعض احباسیله چارشوده اوطوررکن بر بدوی کوردی‌که بدوینك طورندن هیچ شهر کورمامش وشهره برنجی دفعه کلمش اولدیغی اکلاشیلور ایدی . ابن فروه بدویله اکلنمك قصدینه دوشوب بدوینك یاننه صوقیله‌رق ای‌کشی سن بیلدیکنه شهادت ایدرمیسك دیدکده بدوی اوت بیلدیکمه شهادت ایدرم مطلقا سن ولد زناسك دینجه ابن فروه مستهزیلکله مشهور اولدیغی حالده عربك بر سوزیله مبهوت و یارانی اراسنده مهزول اولمشدر .

زنکین ایله شاعر

شاعرك بری بر زنکینی احسان امیدیله مدح ایدر . زنکین قولاق ویرمز . شاعر تقاضا کونه بر قاچ بیت‌سویلر . زنکین مال ایدنمز . شاعر حدت ایدوب هجو ایدر . زنکین اکا ده الدیرمز . شاعر زنکینك خانه‌سی قپوسنه کلوب اوطورر. حریف اودن چیقوب قپو اوکنده شاعری کورنجه به حریف مدح ایتدك بر شی ویرمدم. تقاضا ایتدك قولاق آصمدم . هجو ایتدك

آلدیرمدم. دها نه سویلیه‌جکك قالدی نه بکلیورسك؟ دینجه جناب حقك جاننی آلمسنی بکلیورم بر مرثیه‌م قالدی آنیده سویلیوب کیده‌جکم دیمشدر.

بر واعظ

ظرفادن بری کرسیده واعظ ایدرکن حریفك بری برمسئله سؤال ایدر. واعظ بیلم دیر. حریف بیلمزسکده بو قدر یوکسکه نیچون چیقدك دیدکده واعظ علمم قدر یوکسلدم. جهلم قدر یوکسلیدم سمایه قدر چیقاردم دیمشدر.

بر قورقاق

بر قورقاغه عمرنده حرب ایتدکمی دیدکلرنده واللهی شمدیه قدر هیچ بر کمسه ایله حرب ایده‌جك درجه بیتمزده عداوت وقوعه کلمدی دیمشدر.

بر اختیار

بر اختیاره شو سنه کلمشسك هیچ محاربه‌ده بولندمی دیدکلرنده اکر محاربه‌ده بولنیدم بو سنه کلمزدم دیمشدر.

هارون ايله بهلول

هارون رشيد بهلوله كيمى سورسك ديدكده بهلول قارنمى كيم طويوررسه آنى سورم دير . هارون اويله ايسه بنى سو سنك قارنى طويورهيم ديدكده بهلول ويرهسيه محبت اولمز ديمشدر .

كلين ايله كوكى

زفاف كيجهسى ازقضا كليندن برحادثه ظهور ايدر. كوكى ضرر يوق بوللقدر ديه كلينك حجابنى دفع ايدرسهده حادثه كليندن مكرراً ظهور ايدنجه كوكى باق خانم بزم انبارلر كنيش دكلدر او قدر بوللغه تحمل ايدهمز ديمشدر .

تيمورله خواجه نصرالدين

تيمورله خواجه نصرالدينك لطائف محاوراتى معلومدر. بركون تيمور خواجهيه بو خلق نه زمانه قدر طوغار وفات ايدر ديدكده خواجه جنتله جهنم طولنجهيه قدر ديمشدر .

بر زکی چوجقله والدهسی

چوجغك بری والدهسیله چوربا ایچر. چوربا غایت صیجاق اولمغله چوجغك آغزی یانوب فریاده باشلر. والدهسی اوغلم براز صبرایت چوربا صوغوسین اویله ایچ دیدیکنده چوجق سن صبر ایتمیورسك كه بنده صبر ایدهیم دیوب والدهسنی اسكات ایلر.

بر ظریف ایله کویلی

ظرفادن بری بر کویه وارر. مکر کویك ارقهسنده یوکسك بر طاغ اولوب کویك هواسنی کسمش ایمش. بو آدم اکر بنی برسنه دیدیکم کبی بسلر ایسهکز بنده سنه ختامنده بو طاغی قالدیروب کویکزی تفریح ایدرم دیر. کویلی راضی اولوب حریفی برسنه ایستدیکی کبی بسلرلر؛ سنه ختامنده کویلی طاغك قالدیرلمسنی تکلیف ایدرلر، حریف کویده نه قدر ایپ وارسه کتیردوب بربرینه اکلر، وایپی طاغه قوشادوب ایکی اوجونی الینه الهرق طاغه ارقهسنی ویرر. کویلیه هایدی سزده طاغك ارقهسنه کیدوب طاغی ارقهمه یوکلدك بنده بشقه برمحله کتورهیم دیدکده کویلی

مكر سن ديوانه ايمشسك بز بوطاغى نصل قالديروب ارقه‌كه
يوكلده‌لم ديدكلرنده ديوانه بن‌دكلم سز ديوانه‌سكزكه كويجه قالديره.
مديغكز بر طاغى بركشى قالديره‌جق ديه برسنه‌در بسلديكز
ديمشدر .

بر خواننده

خواننده‌نك برى انكر اصوات ايله (هركه عاشق كند
ملالت نيست) مصرعنى مكرراً اوقوينجه اهل مجلسدن برينك
صبرى توكنوب خواننده‌نك اوستنى باشنى تلويث ايدر. خواننده
حريف سن دليمسك ديدكده حير دلى دكلم عاشقم ديمشدر .

بر سارق شاعر

حكيم مشهور انورى بلخ چارشوسنده كزركن بر جم غفيره
تصادف ايلدى . نه‌در ديه مراق ايده‌رك يانلرينه صوقلدقده برده
باقدى‌كه حريفك برى كندوسنك قصيده‌لرينى اوقويه‌رق بمدرديو
خلقه افتخار ايديور. انورى شخص مرقومه خطاب ايله سن
انورى‌يى طانورميسك ديدكده شخص مرقوم نه سويليورسك
انورى بنم ديمسيله انورى كولوب واقعا شمدى‌يه قدر شعر

چالندیغنی چوق کورمشدم. لکن شاعر چالندیغنی دها بوکون کوردم دیمشدر . »

تیمورك وزیری خواجه شهاب

خواجه شهاب تیمورك وفاتندن صکره محله‌سنك مسجدینی تعمیر مراد ایدوب لزومی قدر عمله کتوره‌رك کهنه بنایی ییقدیرمغه باشلدی . ظرفادن بری او سمتدن کچرکن اورتالغی توز وطوپراق ایچنده کوروب بونی کیم ییقدیرییور دیه سؤال ایدیجه خواجه شهاب ییقدیریور دیدیلر . مرد ظریف سبحان اه خواجه شهاب تیمورك صاغلغنده عباداللهك اولرینی ییقاردی شمدیده اللهك اونی ییقیور دیمشدر . »

ابی نواس

ابونواس بربخیله نیچون یالکز طعام ایدرسك دیدکده بخیل بو سؤال بکا وارد اولمز انی سن دائما آرقداشله طعام ایدندن صور دیمشدر . »

بر بربر

بر بربر حريفك باشنى تراش ايدركن جزئيجه كسمش ايدى . حريف حاكمه شكايت ايدوب بربرى احضار ايتديردى . حاكم ســن بوحريفك باشنى كسدكمى ديدكده بربر افندم باشنى كسمش اوليدم بو آدم صاغ قالورمى ايدى ديمشدر . »

ابن الجوزى

ابن الجوزى اثناى وعظده دنياده هرســوز سويليجى بكا فرح وانبساط ويرر ديدكده مجلسده بولنانلردن برى يا شيخ ناطق حمار اولورسه نه‌ديرسـكز ديمسيله ابن‌الجوزى صــوص اشك ديرم ديمشدر . »

خواجه نصرالدين

خواجه مرحوم خانه‌سنى تعمير ايدوب بو منــاسبتله قپوسى اوكنــده بر چوق طوپراق ييغيلور قالور . محله‌لى بو طوپراغى نصل قالديره‌جقسك ديدكلرنده خواجه نيتم بر چــوقور قازوب

دفن ایتمکدر دیر . محله‌لی یاچوقوردن حاصل اوله‌جق طوپراغی نه یاپه‌جقسـك دیمليه بن اوقدر انجام دوشونه‌مم دیمشدر.

جحا

جحایه بریسی مهتاب نه کوزل شیدر دیدکده اوت خصوصا کیجه وقتی لطافته طویولمز دیمشدر .

ینه جحا

جحایه بر دوستی حرما انسانك قارننده تغنی ایدرمش بوکا سن نه دیرسك دیدکلرنده قطائفك رقص ایتدیکنی بیلور ایسه‌مده حرمانك تغنیسنی ایشتمدم دیمشدر .

ینه جحا

جحا جحه کیـدرکن والده‌سی امان اوغل چوق قالـوبده کوزلرمی اوزون اوزون یوللرده قومه دیدکـده جحا والده هیچ مراق ایتمه بن همان ایشیمی بیتـوردیکم کبی دونرم قربان بیرامنی هرسنه‌کی کبی ینه برلکده ایدرز دیمشدر .

ينه جحا

جحا باركيردن دوشوب بلى قيريلور. درعقب پدر و والده‌سى چيقفجى كتيروب صارديررلر. چيقفجى كيدركن جحايه كوزلجه پرهيز ايتملى حفيف و تميز طعام يمليسك ديدكده جحا بوراسنى پدر و والده‌يه تنبيه ايتمليسك ديمشدر.

ينه جحا

جحانك پدرى بر كون جحايه على ملاء الناس اوغلم فلان كويده بر جمعه نمازى قلشدق او كون نه ايدى ديدكده جحا صالى كونى ايدى ديوب (الولد ضو ابيه) سرينه مظهريتنى اعلان ائلشدر.

اسرار اعشق

وقتيله اغنيادن برى بر شربتجى‌يه محبت ايدوب كل‌يوم دكاننه كيدر بر چوق پاره‌لر ويرر. مقابلنده آلديغى شربتى ايچوب بو

وسیله ایله اطفای نائرهٔ عشق ومحبت ایتمك ایسترسه‌ده ایچدیکی شربتلرك قطعا تأثرینی کورمز وبیچاره حرارت عشق ایله دوامك ارقه‌سنی کسمزمش. بویله‌لکله آدجکز مالملکنی صاتوب بو یولده صرف ایدرك آخر الامرفلس احمره محتاج اولوب دیلنمکه باشلار. بر کون احباسندن بری یاننه صوقیلور یاهو عشق ومحبت سببیله بو حاله کلدك. البت اسرار عشق نه اولدیغنی اکلامشسکدر. شونی بکاده اکلاتمقلغنی رجا ایدرم. زیرا بواسرار عشقی پك چوقلردن ایشتدیکم حالده بر درلو واقف اوله‌مدم دیدکده بیچاره محبت زکوردی بر آه چکوب اکر اسرار عشق نه ایدوکنی بندن صورار ایسه‌ك مماالکنی صاتوب صاووب مقابلنده بول بول شربت ایچمکدر دیمش.

جحا

جحا بصره سوقاقلرنده کزرکن کوزی بر اوه تصادف ایدوب بر خیلی زمانلر حیران حیران اوه باقمش. کورنلر سببنی صوردقلرنده بن بو اوی بوندن اول بغداد ده فلان محله‌ده کورمشدم بورایه نصل کلدیکنه شاشدم قالدم دیمشدر.

خواجه نصرالدين

نصرالدين مرحوم بر حماله يوك يوكلتوب يولده كيدركن حمالى غيب ايدر. اوكون آرار آرار حمالى بوله‌مز. آرادن بش اون كون كچر يولده برقاچ احبابيله كيدرلركن حماله تصادف ايدرلر. خواجه ايسه حمالى كورر كورمز فرار ايدر. ارقداشلرى بو حالى كوروب خواجه‌يه ايشته اراديغنى بولدك يوكنى ايستيه. جكنه سن بالعكس حمالدن قاچيورسك ديدكلرنده خواجه مرحوم نصل قاچمه‌يه‌يم بن حمالى غيب ايده‌لى تمام اون كون اولدى حمال بنى طوتارده اون كوندر يوكنى طاشيورم يوميه‌مى ايسترم ديه‌رك اون كونلك اجرت طلب ايدرسه بن نه ياپارم انكچون قاچيورم ديمشدر.

بر غزته‌جى

فرانسه ايالات غزته‌لرندن برى شويله بر اعلان يازار.

اعلان

دها شمديلك اسمنى نشر ايتمك ايستمديكم بر ميخانه‌جى‌دن

كچنده شراب آلمشدم. شراب شيشه‌سنى آچدم شرابى غايت حيله‌لى وزياده‌سيله بوزوق بولدم. اكر بونك يرينه اعلا بوردو شرابى كوندرمزر ايسه ميخانه‌سيله اسمنى نشر ايده‌جكم.

بو اعلان اوزرينه ايالاتده نه قدر ميخانه و غازينو و شرابجى مغازه‌سى وارسه جمله‌سندن برقاچر شيشه بوردو كونديلوب غزته‌جينك شرابى بادهوادن چيقار. بونكله ايالاتده‌كى ميخانه‌جيلرك صاتدقلرى شرابلرك بتون حيله‌لى اولديغى اكلاشيلور.

فيلادلفياده عجايب سركيسى

فيلادلفياده بر سركئ عمومى آچياوب اسمى (نوادر اشيا سركيسى) ديه اعلان اولنه‌رق هر طرفدن بر چوق نوادر كوندرلمكه باشلديغى صرده ذكر اولنون سركيه وضع اولنمق اوزره احتيار بر عمله طرفندن ايكيوز ايكى يمايى حاوى بر پانطو. لون كوندرلمشدر.

پارسده بر مادامله خدمتجى

مادام — (خدمتجى‌يه) قادين بوعسكر نه وقته قدر مطبخه دوام ايده‌جك؟

[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]

طبيعيوندن اولديغنى بيلديكى جهتله فارەلرك بومثللو اشيايى يمسى طبيعى اولديغندن بويله شيلر وقوعات طبعيەدن در . اكرچه عقلكزى يمش اولدقلرينى كورمش اوليديكز حقيقة رؤيا اولەرق تعبيرينه صرف ذهن ايدردم ديمشدر . »

بر سائل

سائلك برى امانك آجلقدن اوليورم . بكا بر پارچه اكمك ديه سوقاقلرده طولاشوركن حريفك برى ديلنجى‌يه حريف صورتك قيب قيرمزى بو صورتده اولان ادام اولورمى دينجه سائل واقعا انسانلر هب بويلەدر بربرلرينك ظاهر حاللرينه الدانورلر ديمشدر . »

بر عسكر

عسكرك برى بر محاربەده بر اياغنى ضايع ايتمسيله جراحلر تختەدن بر اياق قورلر . ينه بو عسكرك ديكر بر محاربەده او اياغنه كله اصابت ايدر . شوقدركه اوراده بولنانلر اياغك تختەدن ياپمه اولديغنى بيلمدكلرندن امانك بر جراح چاغرك ديه تلاش ايتملرى اوزرينه عسكر ياتديغى يردن باشنى قالديروب جراحه لزوم يوق بر دولكر چاغرك ديمشدر . »

فرانسه‌ده بر پیاده نفری

بر پیاده نفری سرحوش اولدیغی حالده ســوقاقده یاتورکن بر سواری ضابطی اورادن کچر . نفر ضابطه همشهری شو آتی صاتارمیسك دیدکده ضابط سن پیاده نفریسك آتك سکا نه‌لزومی وار دیمسیله اوت اما بوکون یایا کیده‌جك حالم یوق دیمشدر .»

برسرخوش جانی ایله برسرخوش حاکم

بر سرخوش سکر حالیله برینی اولدیرر . طوتوب محکمه‌یه کتوررلر محکمه‌ده بن بوجنایتی سرخوش ایکن یاپمشم بیله‌میورم هرحالده اجرای عدالت ایسترم دیر . مکر حاکم ده سرخوش ایمش هیچ مراق ایتمه بنده سنی سرخوش اولدیغم حالده آصوب اجرای عدالت ایدرم دیمشدر . »

سقراط

سقراط برمحلدن کچرکن حریفك بری سقراطه برتکمه اورر . سقراط قطعا ایلیشك ایتمز . یانندہ بولنانلرنه ایچون حریفه برشی

یاپمدك دیدكلرنده سزی بر حیوان تكمله‌مش اولسیدی بویله یاپمازمی ایدیكز دیمشدر . »

عرفی شیرازی

مشاهیر شعرای ایراندن وسرآمدان متأخرندندر . عثمانلی شاعرلرندن فهیم قدیم مصرده ایران شاعرلرندن شیرازلی عرفی هندده یك كنج وفات ایتمشدر . دیرلركه بوایكی شاعرك عمرلری مساعد اولسیدی ایكیسیده لسانلرنده مسابقتمای شعرای اولین اولورلردی . »

عرفی

ملاطفات عرفی نامنده‌كوردیكم بر رساله‌دن مترجمدر .

ملا عرفی هند حكمداری اكبر شاه عصرنده الجای محبتله هنده كیدر . بی نقط تفسیر صاحبی فیضیٔ هندی ایسه اوزمان هندك رئیس شعراسی واكبر شاهك الك مقبول ومنتخبی ایدی . عرفینك هنده وصولی خبر المشا ایسه‌ده هنوز كندوسیله كوریشه‌مدیكی حالده عرفی بركون بغتة فیضی‌نك خانه‌سنه كاور . اوكون فیضی ایسه هند شعراسیله خانه‌سنده‌كی كوشكده

مشاعره ایدرلرمش عرفی کوشکه داخل اولوب برطورلا ابالیانه‌ده شعرانك اوست طرفنه کچه‌رك اوطورر . فیضی‌نك بو حرکته بك زیاده جانی صیقیلوب عرفی‌یه قطعا التفات ایلمز . فیضی‌نك غایت سودکی برکوپکی اولوب بوینونده آلتون خلقه صرتنده صیرملی اورتی ایله بغچه‌ده کزرکن کوشکك پنجره‌سندن صیچرایوب فیضی‌نك یانه کلور اوطورر . فیضی کوپکی بك زیاده اوخشیوب التفات یوزی کوسترنجه عرفی فیضی‌یه خطاب ایله مخدوم زاده‌نك اسمی نه در دیه‌رك کوپکه اشارت ایتمسیله فیضی بالبداهه عرفی دیمشدر .

عرفینك اشبو ملاطفاتنده بك چوق مضحك حکایه‌لری بولنغله ترجمه‌سنه دوام اولنه‌جقدر .

آریستیب

مشاهیر فلاسفه‌دن آریستیب برشی رجا ایتمك اوزره رجال عصرندن برینك یانه کیدر . حریفه بك چوق رجا ایدر . سه‌ده باقرکه سوزینه قولاق بیله اورمیور . همان حریفك ایاغنه قپانوب رجاسنی تکرار ایتمسیله حریف رجاسنی قبول ایدرسه‌ده آریستیبی بیلنلر بو تنزلدن طولایی کندوسنی تعییب ایدکلرنده

دفترینی تقدیم ایدر . او ذاتك‌ده دفتری تدقیقه وقتی اولمدیغندن اقرباسندن اولوب اوکون یاننده بولنان ذاته شـوکا سن باق دیه دفتری ویرمش . اوذات دفترده اون اون‌بش عدد بینلك شروب یازیلی اولدیغنی کوره‌رك بونه‌قدر شروب دیه تعجب ایلسیله او ذات ظریف نه‌تعجب ایدیورسك بزم دفتره بویله یازیلور . . . . دیمشدر فقهم . »

حشمت

راغب پاشا حشمتی عینتاب قاضیسی ایدر . دائره‌ده هرکس کندوسنی تبریك ایتدیکی صره‌ده راغب پاشـانك صرافی دخی تبریك ایدرك سنه‌ده نه طوتار دیه‌صورنجه حشمتك جانی صقیلوب چورباجی بالتخانه‌یی التزام ایتمدك منصب آلدق دیمشدر . »

برحسیس

ثروتی چـوق عقلی یوق حسیس وطمعکار حریفك بری خسـته‌لنوب حکیم جلبنه وامر تداویسنه تشبث ایتمز خسته‌لکی آغرلشـور ، قونو قومشو کورمکه کاور حسبحـال ایدرلر ایچلرندن بعضلری : « جانم سن ده هیچ کندیکه ایی باقمیورسك .

باقدرميورسك حكيم جلب ايتديرميورسك شكر الله ويرديكنه حالك وقتك يرندهدر. اق اقچـه قره كون ايچـوندر» فلاندر. ديهرك تعيب ايدرلر. نهايت ايچلرندن برى سـكا حكيم كتيرهيم شونى الايم بونى الايم ديه ابرام ايدنجه. خسته سن بيلرسك. نه ياپار ايسـهك ياپ. ديه روى رضـا كوسترر. بونك اوزرينـه خستهيه: «پاره كيسهك نرده‌در. ياصـديغك التندهميدر؟ ديهرك الني ياصديغه طوغرى اوزادنجه خسته. آمان برادر! هرنه‌ايستر ايسهك ياپ راضيم اونى ياپمه ديمش.

دكرمنجى

دكرمانجينك برى مركبيله يولده كيدركن حريفك برى مستهزيانه «نره‌يه بويله افنديلر؟ ايكيكز برلكده نره‌يه كيديورسكز» ديمسى اوزرينه دكرمانجى‌ده «افندم اوچمزده اوت تدارك ايتمكه كيديورز» جوابنى ويرمشدر.

بر مادام

مادامك برى قومشـولرندن برينـك اوينـه صيق صيق ويزيته ايتمسـندن قوجه‌سى شـبهه‌لنه‌رك قارى قوجه دعوالرينى رويتـه مأمور اولان مجلسـه مراجـتله زوجـه‌سى عليهنـده

اقامهٔ دعــوى ايدر . زوجه‌سى جلب اولندقــده يالكز كيتمك ايستميوب زوجيله برابر كيتمك ايستر . وبوندن طولايى زوجه‌سنه اصلا اثر برودت كوســترميه‌رك قول قوله كيدرلر. زوجى قپوده طــورور كندى ده ايچرو كيروب تخصيصى ايلديلان محلده اوطورر .

رئيس — ويغوروبى طانيرميسيز ؟

مادام — خير .

رئيس — وؤازنى ؟

مادام — طانيرم .

رئيس — نيچون قوجه‌كى ترك ايتمك ايسيورمشسين .

مارام — بنى قــوجه‌مى ترك ايتمك ايستيورمشم ؟ ايشــته قپويه قدر برابر كلدك كندوسندن تصديق ايده . بيليرسكز .

رئيس — نيچون صيق صيق وؤازنك خانه‌سنه كيديورسك ؟

مادام — بك ناموسلى بر فامليا اولدقلرى ايچون .

دئيس — نيچون انك قومپانياسنه برمقدار اقچه ويره‌شسك؟

مادام — شايان امنيت اولدقلرى ايچون .

رئيس — پاره كيمك ؟

مادام — ياريسى بنم ياريسى قوجه‌مك .

رئيس — قوجه‌كك رضاسى وارمى ؟

مادام — ياريسى وار .

رئیس — نه دیمکدر ؟
مادام — نه دیمك اوله‌جق ، دهـا اکلامدیکزمی ؟ قاری قوجه اراسنده هر برشی مشترك دکلمی ؟

هانری

وقتیله (کیزا) دوقه‌سی (هانری دی‌لورن) مالیه مدیری ایله برکاغـد اویونی اوینـایوب یوز بیك لیرا قزانمش ایرتسی کون مدیر یوز بیك لیرانك یتمش بیکنی کموش اقچـه اوتوز بیکنی ده التون اوله‌رق چواله وضع ایله برمأمور معرفتیـله کوندرمش . فقط التـونلر تادیبده بشقه‌جـه برشی ایچـنه وضع اولنـوب صـیقی صـیقی‌یه یرلشـدیرلمش اولدیغـندن مشـارالیه بونك فرقـنه وارمیوب ساده کموش اقچـه‌لری کوندرمش ظن ایدرك انلری الوب چوالیده مکافات اولمق اوزره کترن آدمه ویرمش. حریف الوب باقمش‌که ایچـنده التـونلر وار . تکرار دوقـه‌یه کتوروب « بو التونلرده ایچندن چیقدی بونلری آلکز » دینجه . دوقه « هایدی هایدی ! بوکون شانسك یولنده » دیمشدر .

بر سرخوش

يولده دوشوب قالمش اولان سرخوشك برينه نيچون اوراده طوريپورسك ؟ قالقوب كيتسه‌ك آ ديمشلر. «كورميورميسكز ؟ اورتالق بوز طوتمش‌ده اياغم قاييور. براز بوزلر اريسون‌ده كيدرم» ديمشدر.

قردينالك برى مؤلفك برينه بر معاش تخصيص ايدوب مفا. رقت ايتدكلرنده مومى‌اليهه «موسيو لغاتكزده معاش كلمه‌سنى اونوتميه‌سكز» ديمش. اوده «قيد ايتمك افندم تشكريله‌برابرم» ديمشدر.

ايكى حيوان حريف

تياتروده تربيه‌سزك برى يانـنده‌كى ايله قبا سسله سويلكده ايكن دها تربيه‌سزك برى‌ده «صوص اول اوت يبه‌سيجه حيوان» ديمش. اوته‌كيده «چوق تربيه‌ليسكز موسيو ! اغزيكزك لقمه‌سنى بكا تكليف ايديورسكز» ديمشدر.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

برنقريسلينك سركذشتى

اهل ثروتدن برى نقريس علتنه دوچار اولوب يورويه‌مز اولديغندن خدمتكارلرى كنديسنى سديه ايله كزديررلر ايمش . بركون خرسزلر بونك اهل ثروتدن اولديغنى بيلمه‌رك كنديسندن بر آواتنه المق مقصديله بونى قاپدقلرى كبى طاغه اشيرر و خلاصيچون اون بيك ليرا كتيرتديرنجه‌يه قدر كونده برقورى اتمك اياقلرينه‌ده قرق قالين دكنك يديررلر. نهايت خلاصيه‌سنى ويروب ياقه‌سنى قورتارر وكندى اياغى ايله اوه كلير. او اوشاقلرى وسائرلرى نقريس علتى نه ايله صاوشدرمش اولديغنى سؤال ايدنجه خرسزلر النه دوشمك قرق كون كونده برقورى اتمك ايله قرق قالين دكنك يمك ونهايت اون بيك ليراده اجرت تداويه ويرمكله » ديمشدر .

صوسز شراب وجودى خراب ايدر

برآدمى آصه‌جق اولنجه اوصره‌ده يه‌جكدن ايچه‌جكدن

نه ایسترسه ویرمك عادتدر . حریفك بری ده شراب مراقلیسی اولدیغندن آصیله‌جغی وقت بر شیشــه شراب ایســتر . شرابی ویررلر . صوده ایستر ایســه‌ده شراب اولدقــدن صكره دهــا صویی نه یاپه‌جقســك » دیمشــلر . « صوسز شراب وجــودی خراب ایدر » دیمشدر .

چیرنمه‌دن یوقاری چیقمه

ماهر رســامك بری بر انســان تصــویری ترسیم ایدوب مهارتی كوســترمك اوزره برمیــدان یره قویمش وهركس سیر وتماشاســنه كلمش اولدیغی حالده برده اوته‌دن برچیزمه‌جی كلوب سیر ایدرك « تصویرك اباغــنده‌كی چیرنمه‌لر ایی اولمامش . دهــا شــویله بویله اولیــدی دهــا ایی اوله‌جقــدی . » دیر . رســام ایشیدوب حق ویرر . ودرحال اورالرینی تصحیح ایدر . حریف یواش یواش چیرنمه‌دن یوقاری اولان یرلرینــه‌ده بهانه بولنجه . رسام « سن نه جیســك ؟ دیر . حریف ده « چیرنمه‌جی‌یم » دینجه رسام « اویله ایسه « چیرنمه‌دن یوقاری جیقمه » دیمشدر .

دوه‌یی لیلکه تشبیه

مملکتنده دوه بولنمیان حریفك بری آخر برمحله‌کیدوب دوه‌لری کورنجه لیلکه بکزه‌ته‌رك فقط بو بیوکلکده ده لیلك‌می اولور دیه‌رك حیران حیران باقوب طورور. دوه‌جی «نه‌چوق باقدك؟ سنك هیچ دوه‌کوردیکك یوقمی» دینجه حریف «بزده‌ده وار اما بوقدر بیوك دکل. یوك کتوره‌مز اما کوزل اوچار.» دیمشدر.

آنه قزدم کله‌یمی

والده‌نك برینك اولندیره‌جك برقزی اولوب قزی کوزل کورنمك ایچون قزینه «قزم سنی کورمکه کلان اولدیغی کبی کیت اوته‌کی اوطه‌ده منغالك یاننده یوزلرك قزارنجه‌یه قدر اوطورده صکره کل» دیه تنبیه ایتمش. بویله‌جه برکون کورمکه کلدکلرنده قزی آنه‌سنك تنبیهی وجهله اجرا ایدوب منغالك یاننده یوزلری ایجه قزارنجه بولندیغی اوطه‌دن «آنه قزدم کله‌یمی؟» دیمشدر.

قاری قوجه

کویلی بر آدمك قاریسی هرنه ایشی یاپه‌جق اولسه قسمتده وارسه شویله یاپه‌جغم. قسمتده وارسه فلان محله کیده‌جکم دیرمش. باغ بوزومی موسمی کلوب قوجه‌سی برکیجه قاری یارین کیدوب باغی بوزه‌جغم دیر. قاریسی عادتی وجهله قسمتده وارسه دینجه کویلی قیزه‌رق به قاری میوه‌لر اولدی. قورطنه‌لر کچدی. بونك قسمتی فلانی قالمدی دیوب باغه کیدر. باغی بوزار. محصولاتی کوفه‌لره طولدیرر. حیوانلره یوکلر کویه عودت ایدر. اثنای راهده بر قورطنه بریاغمور بر سیل ظهور ایدرکه بر ایکی ثانیه‌ده کوز کوزی کورمز اولور. سیللر هر طرفی احاطه ایلر. کویلی همان حیوانلری براقدیغی کبی کندوسنی مغاره کبی بر یره آتار. جانی کوچ قورتاره بیلور ایسه‌ده حیوانلری کوفه‌لری سیل آلوب کیدر. تمام اورطه‌لغه سکونت کلنجه حریف مغاره‌دن چیقوب باقارکه محصولات ایله حیوانلری سیل کتورمش. الده آوچده برشی قالمامش. او حال ایله کویه کلیر. اوینك قپوسنی چالار. قاریسی ایچرودن سن کیمسك؟ دینجه حریف طیشاریدن قسمتده وارسه قوجه‌کم دیمشدر.

بر كميجى

بر كميجى‌يه كميلرك هانكيسى اك زياده تهلكه‌دن سالمدر ديه صورمشلر. قره‌يه‌چكيلنلر ديمش.

والده‌سيله اوغلى

والده‌سى — اوغلم بنى نه ايچون بوقدر چوق سورسك؟.
اوغلى — قاين‌والده‌م اوله‌ميه‌جغك ايچون!

ايكى احمق

ايكى احمق كويه كيدرلركن يولده بر آغاجك آلتنه اوطوروب براز استراحت ايدرلر. او اثناده آغاجك اوزرينه بر قوش قونوب كوزل كوزل اوتمكه باشلاينجه بو ايكى احمق بو قوش بنم ايچون اوتدى ديگرى خير بنم ايچون اوتدى ديه بينلرنده نزاعى اوزاديرلر. نهايت فصل دعوا ايچون حاكمك حضورينه كيتمكه قرار ويررلر. شوقدركه ايكيسيده برى برندن

خبرسزجه حاکمی کوروب دعوایی کندو طرفلرینه حکم ایتمسی ایچون بزر قویون ویررلر. بونك اوزرینه برکون حضور حاکمه کیدوب رفع دعوا ایلدکارنده حاکم افندی دعوایی کوزلجه دیکلدکدنصکره باشنی قالدیروب ایکی طرفه خطاباً اوقوش هیچ بریکز ایچون اوتمدی الت طوغریسی بنم ایچون اوتدی دیمشدر.

اوچ یان کسیجی

ایکی یان کسیجی یولده کیدرکن دیکر بر یان کسیجی‌یه تصادف ایدوب کمال تعظیم ایله سلامه طوررلر. یان کسیجی بونلره سلام ویرمینجه ایکی یان کسیجی بیننده شو محاوره جریان ایدر.

— برادر. بو حریف بزه نیچون سلام ویرمدی؟

— هیچ تنزل ایدرمی!

— سبب؟

— بیلیورمیسك؟

— یوق!

— آ برادر دیوان جناته چیقمش حریف بزم کبی هنوز سابقه‌سی اولمیانلره تنزل ایدرمی!

خواجه نصرالدين

بر كيجه هوا غايت صيجاق اولمغله خواجه‌نك حرمى اناطو. لينك اكثر محلنده اولديغى كبى يتاغى اوك طامنه ياپار. خواجه طامه چيقوب يتاغه كيرر. قادين عادتى اوزره مناسبتسزلكه باشلاينجه خواجه ايله بينلرنده بر كورلتى چيقوب خواجه كندو. سنى اوك ايچنده ظنيله آلوب يوروديكى كبى پالدير كولدير آشاغى دوشر. او صره‌ده آدمك برى خواجه نه اولدك ديدكده خواجه طامده ياتديغك. قاريله آتشديغك وارسه نه‌اولديغمى بيلورسك ديمشدر.

كنج قيزلرله بر قوجه قارى

كويك برينسده كلينلك قيزلرله بر قوجه‌قارى ايرمق كنارنده اوطورورلركن قيزك برى قوجه‌قارى ايله اكلنمك ايچون اقرانلرينه خطاباً ايشتديكزمى بو كونلرده احتياز قادينلرك كنج دليقانليلرله اولنملريچون فرمان اوقونه‌جقمش دينجه ديكر كنج قيزلر كندولرينى ضبط ايده‌ميوب قهقهه‌يى صالويردكلرى كبى قوجه قارى قيزوب

سزی قحبه‌لر سزی هله بر کره نرمان اوقونســونده کولملکی او زمان کوررسکز دیمشدر .

ایکی احباب بیننده محاوره

— برادر بکا یوز لیرا اقراض ایدرمیسك ؟ .
— پکی اما نه یاپه‌جقسك ؟ .
— ویره‌جکك یوز لیرا ایله اوچ کون ایچنده اون لیرا
— قزانوب دردنجی کونی یوز لیراکی تماماً ویره‌جکم .
— اویله ایسه آل شو اون التونی .
— اون التونی نه یاپه‌جغم .
— ایشــته اون آلتونی سن قزانمش اول طقسان التونیده بن قزانمش اوله‌یم .

ایکی حسیس

بری بغدادده دیکری بصره‌ده ایکی حسیس آدم وارمش . بصره‌ده‌کی حسیس بغدادده‌کینك فرط حساستنی دائما ایشــیدیر ونصل آدم اولدیغنی کورمك آرزو ایدرمش . بر کون قالقوب

بغداده قدر شدرحل ايدرك حسيس حريفك خانه‌سنى صورمش تعريف ايتمشلر. كيدوب كورمشكه بر قوجه قوناق. ايكى قپوسى آچيق. كلان كيدنك حدو حسابى يوق. دوكون اوى كبى بو نصل حسيس ديه حريف حيرتده قالوب طوغرى قوناق صاحبنك يانته چيقار. صاحب خانه كندوسنى استقبال ايله پك زياده عزت واكرام ايدنجه بصره‌لى حسيس او كيجه حل مشكل ايتمكه لسانى وارميوب ايرتسى كون كشف ضميره قرار ويرر. صاحب خانه ايله اوكيجه‌يى برطاقم آفاقى سوزلرله كچيررلر. اويقو زمانى كلوب خانه صاحبى وداع ايله حرمه كيدر. بصره‌لى حسيسه دخى حرمه يقين بر اوطه‌ده يتاق ياپارلر. بصره‌لى تمام يتاغه كيرنجه حرمده بر داياق باطيرديسى قوپار. بريره صوپا ايله اوررلر هر صوپه اورولشده بر قهقهه دركيدر. بصره‌لى هيچ بويله ادم دوكمك كورمديكندن بو حالى دها زياده مراق ايدرك ايرتسى كونى ايشى تماميله بغدادلى حسيسه آچار. بغداد حسيسى دخى شو وجهله حكايه ايدر.

— اوت هرنقدر بو ايشى مراق ايتسه‌كز يريدر. بوقدر سفاهتله برابر حستله مشهور اولمق شاشيله‌جق شى ايسه‌ده او سزه خبر ويردكلرى حسيس وفات ايتدى. نه‌سى وارسه حرمنه قالدى. بنده حرمنى تزويج ايلدم. پاره‌لرى بويله سفاهتله ييورز. داياق ايشنه كلنجه مرحوم كمال حستندن مزار پاره‌سى ويرلمسون ديه قوناغك حرم حوليسنه كوملمسنى وصيت

ایتمشیدی . کندوسنی اورایه دفن ایتدك . اوزرینه برده صندوقه یاپدق . هر کیجه ایچرویه کیردیکم کبی بن الیمه بر صوپه آلور . صندوقه‌یه اوررم . خانمده قهقهه ایله کولر . وهر صوپه اورلدقجه یمه‌یه‌نك مالنی بویله یرلر دیرز . ایشته حال بوندن عبارتدر .

بونك اوزرینه بصره‌لی حسیس صاحب خانه‌یه وداع ایدوب طوغری بغداد چارشوسنه کیدر بر چوق تحف ونوادر شیلر الەرق حیوانلره یوکلدیر . بصره‌یه کلیر . بر سفاهت بر اکلنجه بر قیامت کیدر . حرمی قوجه‌سنك بو حالنه تعجب ایدوب افندی بوسفاهتی کیمدن اوکرندك دیدکده سنی سونله بنی دوکندن دیمش .

بر حرسزله بر حاکم

حریفك برینی سرقت تهمتیله محکمه‌یه کتوررلر . نعل سرقت شاهد واثبات و سارقك اعترافیله ثابت اوله‌رق حاکم تعیین جزا ایده‌جکی صره‌ده سارق دیرکه

سارق — افندم بو هفته اووقاتم کله‌مدی . حکمك کله‌جك هفته‌یه تأخیرینی رجا ایدرم .

حاکم — اوغلم فعل سرقتی ارتکابك شاهد واثبات وبرده کندی اعترافکله ثابت . اووقاتك کلوبده نه‌دیه‌جك !

سارق — بنده‌كزده نه ديه‌جك ديه مراق ايتـديكم ايچون حكمك تأخيرينى رجا ايديورم يا !

پارسده آنونيم شركت

شركت تجاريه آنانونيم، قوللكتيف، قوماندید، ناسيـله اوچ نوع اولوب آنانونيم ايسه اسمسز شركت ديمكدركه حصه‌لر اسم اوزرينه دكلدر.

پارسده بويله بر شركت تشكل ايدوب اداره‌خانه‌سى اوزرينه (آنونيم) ديه برلوحه تعليق اولنور. اداره‌خانه‌نك اوكندن كچن ايكى كشى بربرينه ديركه :

— برادر ! آنونيم شركت نه ديمك .
— بيلميورميسك ؟ اسمسز شركت ديمك دكلمى يا !
— نيچون اسم ويرميورلر ؟
— حريفلر اسملرينى ويرمكه اوتانيورلرده انكچون .

برقادينله برخواجه

محاربه‌ده بولنان برضابط حرمنـه مكتوب كوندرر . قادين اوقومق بيلمديكندن مكتوبى اوقوتمق ايچون برخواجه‌يه كتورر .

مكر خواجه مكتوب اوقويه‌جق قدر نصاب علمه مالك اولميانلردن ايمش. فقط ايشى آچيغــه اورمامق ايچــون بومكتوبك نردن كلديكنى صورار. قادين محاربه‌دن كلدى دينجه مكتوبى آچوب كوزدن كچورەرك الله رحمت ايلســون زوجــكز وفات ايتمش ديمسيله قادينجغز آغلايه‌رق خانه‌سنه دونر.

آرادن براز وقت كچوب زوجنــدن برمكتوب دها آلور. همان خواجه افندى‌يه قوشار.

خانم — افندى برمكتوب دها كلدى.

خواجه — كيمدن؟

خانم — زوجمدن.

خواجه — وير باقه‌يم. (مكتوبى ينه كوزدن كچيروب) الله سزه طول عمر احسان ايتسون زوجكز وفات ايتمش.

خانم — آ!!! اى اوغل سن نصل آدمســك. كچنكى مكتوبيده اوقودك، زوجك وفات ايتمش ديدك. ايشته اونك اوزرينه بومكتوب كلدى. شمديده وفات ايتمش ديورسك!

خواجه — (حدتله) خانم عفو ايدرسك بومكتوبلر دوكون اوندن كليور. محاربه‌دن كليور. كچنده وفات ايتمامش ايسه البت بودفعه وفات ايتمشدر.

بر باغچوان ايله چراغى

باغچوان چراغى ــ اوسته باغچه‌يه بر اوكوزله بر اووقات كيرمش . نه ياپه‌يم ؟

باغچوان ــ اوكوز طورسون اووقاتى چيقار .

چراق ــ نه ايچون ؟

باغچوان ــ اوغلان اوكوز ياالكز محصولى بر ، اووقات ايسترسه بوستانيده ضبط ايدر .

بر فيلسوف

بر فيلسوفه دوستك نه قدر چوق ديدكارنده بن سنكى بال ايله آولارم ديمشدر .

ايكى سرخوش بيننده

ــ نصل برادر بو كون كونده‌لكى طوغرلده‌بيلدكمى ؟

ــ كوندلكى دكل بليمى طوغرلتدم .

[illegible]

بر تاجر ایله حاکم

بر تاجرك غایت کوزل بر قاطری وارمش. تاجر بر ایش ایچون محکمه‌یه کیدر. حاکم قاطری ویرر ایسك ایشنی کوریرم دیر ایسه ده تاجر ویرمز. حاکمده حدتلنوب ایشی کورمز. بونك اوزرینه تاجر بتون بتون حدتلنوب هر نصلسه یولنی بوله‌رق حاکمی عزل ایتدیرر. بر ایکی کون صکره حاکمله تاجر بر محلده بولیشورلر.

حاکم ــ نه دیرسکز بزیده عزل ایتمشلر، لکن کیمك تکمه‌سی اکلایه‌مدم.

تاجر — بونده اکلامیه‌جق نه وار، بزم قاطرك تکمه‌سی.

مسافرله بسلمه

مسافر ــ مادام اوده می؟

بسلمه ــ اوت افندم اوده فقط هنوز یتاقدن قالقمدی.

مسافر ــ کندوسنی آزجیق کورمك ایسترم.

بسلمه ــ بر آز صکره کلوب کورسکز دها کوزل اولور.

مسافر ــ شمدی مانعمی وار.

بسلمه ــ خير مانع يوق بر آز صكره كيتمش بولورسكز ده انكچون.

مسافر ــ نه فرق وار ؟

بسلمه ــ چوق فرق وار افندم چوق، ياريدن زياده ؟

احمق ايله طالع

احمقك برى آغزى آچيق بر قويونك يانىده ياتوب اويور كن طالع كلوب كندوسنى اوياندرمش. احمق بندن نه ايسترسك ديدكده طالع بر شى ايستمم بلكه اويوركن يووارلنورده شو قو. يويه دوشرسك صكره هر كس قباحتى سكا بولمز بكا بولور. انكچون اوياندريردم ديمشدر.

بر سرخوشله حمال

حريفك برى اوقدر ايچر كه يورومكه مجالى قالمز. خانه‌سنه قدر كتورمك اوزره بر قاج غروشه بازارلق ايدوب حريفى حمالك صيرتنه يوكلديرلر. يولده كيدركن سرخوشك عقلنى بر آز باشنه كلوب كوزلرينى آچنجه حمال افندى بو قدر ايچمك ايى شيميدر، ديدكده افندى قسمت نه يايهلم ديمسيله حمال آرتق بوقت

دكل بويله قسمت اولماز ديدكده سرخوش اكر بو بكا قسمت اولميدى سنك الهجغك حماللقده سكا قسمت اولمزدى ديمشدر .

شعراى عربدن ابو الفضل

ابوالفضل زوجه‌سيله هرنه زمان صوفره‌يه اوطورسه قادينه باشنى آچديرر كندوسى سورهٔ اخلاص اوقورمش . بر كون سببنى صورمشلر قادين باشنى آچنجه ملكلر سورهٔ اخلاص اوقوينجه شيطانلر قاچار بن ايسه صوفره‌ده غلبه‌لكدن خوشلانمم ديمشدر .

دوه ايله مركب

دوه ايله مركب رفيق اولوب سياحته چيقمشلر . مركب ايكى آديمده بر آياغى سورچر دوشرمش . دوه‌يه ديمش كه برادر كوزلرم دائما آياغمى باصديغم يره ناظر اولديغى حالده ينه ايكى اوچ آديمده بر اياغم سورچوب دوشيورم . سنك ايسه باشك هواده و كوزلرك باصديغك يره غير ناظر ايكن آياغك سورچوب دوشديككك كورلميور .

بونك اوزرينه دوه ديركه حققوار شو قدركه دائما اوكنى كوروب ايلروسنى كورمديكك ايچون بوورطه‌لره دوشيورسك

بن ایسه کرچه اوکه باقیورسمده ایلروسنی کوردیکم یعنی ایکی آدیم صکره کله‌جك تهلکه‌یی اون آدیم اول بیلدیکم ایچون .

جحا

حمق وبلاهتله مشهور جحادن حساب بیلورمیسك دیه صوردقلرنده اوت بیلورم دیدی . درت درهمی اوچ نفره نصل تقسیم ایدرسك دیدیلر . برچوق تفکردن صکره ایکی آدمه ایکیشر درهم ویررم شو قدر که اوچنجی شخص حصه‌دن محروم اولور دیدی .

اوشاق ایله افندی

افندینك غایت سرسام بر اوشاغی وارمش . بر کون افندی چارشودن غایت نفیس وبهالی بر دستی آلوب اوشاغه کوره‌یم سنی شو دستی‌یی دوشورده قیر دیه علی طریق الکنایه تنبیه ایتمك ایستمش ایسه‌ده اوشاق تمامنه اکلایوب دستی‌یی الندن یره براقدیغی کبی پارچه پارچه ایتمش . افندی بره نه یاپدك دیدکده اوشاق چارشوده بوقدر خلق ایچنده افندمك امرینی یرینه کتورمیه‌یمده هر کس بکا تربیه‌سز دیسونلر اویله‌می ! دیشدر .

بر تاجر

شركت تجاريه اعضاسندن برى شركته متعلق اوراقى كندى اسمنك اول وصكره‌كى حرفى ايله شركت نامنه (پ. ن. وشركاسى) ديه امضا ايدرمش. بر كون اوغانى كليساده وانتيز ايدركن بوچوجق كندوسنك اولديغنه دائر لاجل‌الامضا پاپاسك ويرديكى سندى دخى (پ. ن. وشركاسى) ديه امضا ايدنجه حاضر بولنانلر قهقهه‌يى قويويرمشلر در.

بر يونانلى ايله بر ونديكلى

بر يونانلى ايله بر ونديكلى ملتلرينك شان وشهرتندن بحث ايدرك معارضه‌يى ايلرولتدكلرندن يونانلى ونديكلى‌يه بتون فيلسوفلر بزم مملكتدن چيقمشدر دينجه ونديكلى اوت دوستم بوراسى پك طوغريدر بتون فيلسوفلر سزك مملكتدن چيقدقلرندن شمدى مملكتكزده هيچ فيلسوف قالمامشدر ديمشدر.

اون دردنجى لوئى‌نك اردو قوماندانى

فرانسه قراللرندن اون دردنجى لوئى‌نك مسينا محاربه‌سنده بولنان اردوسى قوماندانى قراله شويله برمكتوب يازار.

حشمتمآب افندمز

دشمنه کلیتلو برهجوم ایله بیوك برمظفریت قزانمق ایچون اون بیك نفره محتاجم .

بومکتوبی اردو مستشارینه ویروب زیرینی تصدیق ایلمسنی رجا ایدنجه مستشار دخی مکتوبك زیرینه (برده اهالیتلو جنرال) عبارەسنی تحریر ایدرك تصدیق ایلر .

ییه اون دردنجی لوئی

ینه اون دردنجی لوئینك سرای موزیقەسی بیوك بر ذاتك مارشنی چالارکن قرال درحال دیزچوکر . بوحالده یاننده بولنان باش وکیلی دخی دیزچوکوب اوزون مدت موزیقەیی دیکلەدکدن صکره قرال باش وکیله موزیقه قولاغکه ایی کلدیمی؟ دیدکدەباش وکیل قولاغمه خوش کلدی اما دیزلریمه خوش کلمدی دیمشدر .

وولترله قونغرەو

وولتر بر کون انکلیز شاعری قونغرەوی زیارته کیدر . قونغرەو وولتره سزی برشاعر دکل برکشی زاده صفتیله قبول ایدیورم دینجه وولتر بنده سزی اوصفتده طانیمسم زیارتکزه کلمزدم دیمش .

وولترله سؤازول دوقه‌سی

وولتر ســؤازول دوقه‌سی حقنده بر مدحیه یازار . وقتاکه مشاراليه دوق مسندندن تبعید ایدیلور . وولترده بومدحــیه‌یی دوقك خلقی حقنده سویلنمش بریولده تغییر ایدر . مطرود دوق وولترك بومعامله‌سنی خبرالنجه وولترك باشنی چرخ فلك صورتنده یاپدیروب اوزرینــه ایری یازیلرله « هرروزکاره موافق دونرم » عباره‌سنی یازدیروب قوناغنك اوجاغی باجاسنه وضع ایلشدر .

برفیلسوفله چرکین قادین

غایت مزین البســه کیمش برقادینی برفیلســوفه کوستروب حقنده ملاحظه بیان ایلســنی رجا ایلدکلرنده (اوزرنده‌کی اکر التنده‌کی آتدن بیك قات مرجح) دیمش .

برچوجغك امتحانی

خواجه — اوغلم پاشا افندمزك اوغللری احمد سلیمان عزت بکلر کیمك اوغللری ؟

چوجق — . . . . (سكوت).

خواجه — ياورم نيچون سكوت ايديورسك هانى بوقوناقده بتون كون اويناديغك طاعت بهجت خورشيد كيمك اوغللرى؛ كتخدانك دكلمى ؟

چوجق — اوت كتخدانك اوغللرى .

خواجه — آفرين باق بونى نصل بيلدك اوته‌كنيسنده اويله بياسهك آ.

چوجق — پكى افندم.

خواجه — احمد عزت سليمان بكلر كيمك اوغللرى ايدى.

چوجق — كتخدانك ! ! !

خواجه — خوپپالا ! ! !

مشهور مونتسكيو

مونتسكيو رومادده مقام مأمور يتندن بالانفصال پارسه عودت ايده‌جكى صرده‌ده لاجل الوداع اون دردنجى په‌نوا نام پاپانك حضورينه كيرر. پاپا كندوسنه پك چوق التفاتدن صكره ديركه «حرمتلو رئيس مادامكه رومايى ترك ايديورسك بارى نزديكزده شويله بريادكارم بولنسون. بوندن صكره سزه هيچ پرهيز لازم دكلدر حتى بوامتياز خاندانكز افرادينه دخى شاملدر.

مونتسكيو پاپايه لازم كلان تشكرى ايفا ايدرك حضورندن چيقار . پاپانك سركاتبى حكيم مشاراليهى اوطه‌سنه آلوب درحال بر امتيازنامه يازوب يدينه ويره‌رك برچوق خرج طلب ايتمسيله مونتسكيو بنم پاپا حضرتلرينك سوزينه اعتمادم بركالدر . سند حجت كبى شيلر سوزينه اعتماد اولنميانلر حقنده‌در » ديمشدر .

برعسكر

عسكرك برى محاربه‌ده يدى دشمن تلف ايلدكدنصكره ميدان محاربه‌يى ترك ايدر . يولده تصادف ايتديكى برضابط نفر مرقومه عتاب ايله محاربه‌يى نه‌حق ايله ترك ايديورسك ديجه نفر ارقدا . شلرمده بنم قدر وظيفه‌لرينى اجرا ايدرلرسه بنم ارتق هيچ برمحاربه‌ده وجودمه لزوم قالمز مطالعه‌سيله ديمشدر .

ايكنجى فريدريق ايله عربه‌جيسى

پروسيا قرالى ايكنجى فريدريقك عربه‌جيسى بركون هرنصلسه دقتسزلكله قرالك عربه‌سنى دويرر . قرال حدتله نه‌يابدك ديجه عربه‌جى عفو ايدرسكز ولى نعمتم سزك هيچ برمحاربه غيب ايتديككز يوقمى ديمسيله بوسوز قرالك ذوقنه كيدوب عربه‌جى‌يى مظهر احسان ايدر .

بابا اوغل

پدر — اوغلان بن سکا نوقت حدت ایدوب تکدیر ایتسم یوزومه دقتلی دقتلی باقیورسـك. لکن سـوزمی طوتمیورسك. بو نه حال!

اوغلی — واللهی بابا سوزینی طوتمق ایچون باقیورم. شو کونلرده برقومدی یازیورم‌ده اوضاع وکفتارینی خاطردن چیقارمامق ایچون دقتلی دقتلی باقیورم.

ایکی حسیس

— برادر دنیاده نه‌دن قورقارسك؟
— چوق یاشایوبده آجلقدن اولمکدن.
— بنده تمامیله بونك عکسی. آجلقدن اولوبده هیچ یاشامامقدن.

پاپاسله مادام

مادام — امان پاپاس افندی قصورم پك چوق.
پاپاس — نه یاپیورسك؟

مادام ــ از جمله یك چوق پودره سورینیورم .
پاپاس ــ پودره نه در مادام .
مادام ــ پودره یوزیمی کوزل کوستریور .
پاپاس ــ مادام که او قدر قصورك وار پودره‌یه دوام ایت
مادام ! ! !

وولتر

وولتره دیمشلر که انسان بو عالمده نه‌یه مالکدر .
وولترده دیمش که اوچ شیئه مــالکدر بری جان بری تن دیکری مــال. شو قدر که جانی روحانیلرك تنی حکیملرك مــالی آووقاتلرك النده اولمغله هیچ بر شیئه مالك دکلدر .

ینه وولتر

وولتر دیرمش که هم چوق سویلك همده ایی سویلك نصحا وبلغانك . آز سویلك ایی سویلك حکما وعلمانك . چوق سویلك فنــا سویلك حمقانك . آز سویلك فنــا سویلك بدلانك خصائصندندر .

بر مبالغه

ایکنجی شارلك وكلاسندن لورد (قاراوین) نام ذاتك یانغین مراقی اولوب هر نرده یانغین اولسه على العجله کیدرمش . و اك اول یانغینی خبر ویرنه مکافات ایدرمش. برکون حریق ظهورینی قراله خبر ویردکارنده قرال لورد قاراوین یانغینه کیتدیمی دیه سؤال ایدر. وكلادن بری جواباً افندم شبهه‌می‌وار حتی حریقك ظهورندن اول محلنه وارمق ایچون ایکی آت چاتلدی دیمشدر .

پاپاسله باغچوان

پاپاسك بری باغچه‌سنه کیدر . باغچوانی ایسه اولجه کندوسنك کله‌جکنی خبر الدیغنـــدن بر سپت تازه میوه حاضرلیوب پاپاســه تقدیم ایدر . پاپاس بوكا مقابل باغچوانه بر کاغد ویروب بونده بر دعا یازیلیـــدر بو دعایه دوام ایت کوزل وفات ایدرسك دیدکده باغچوان عزیز پدر کوزل اولمك کوزل یاشـامقله اولور . کوزل یاشامق ایسه براز مبالغه متوقفدر . بو حالده براز مبالغ احسان ایله‌ده بنـــده کوزل یاشایانلرله یاشـایوب کوزل اولنلرله کوزل اوله‌یم دیمشدر .

بر انكليز لورديله حاكم

انكليز لوردلرندن برى خستەلنور. همان بر حكيم جلب ايدرلر. حكيم مقتضاى علت لوردى اختلاطدن منع ايدر. ايرتسى كون حكيم كلوب خستەنك يانه كيرمك ايچون مأذونيت طلب ايتكده لورد عفو ايتسونلر دها دون كندولرينى اختلاطدن منع ايتديلر قبول ايدەمامكده معذورم ديمشدر.

بوآلو ايله شاپل

اوروپا ادباى بنامندن بوآلو ايله شاپل بر ضيافتده بولنوب اثناى عشرتده بوآلو شعرندن براز شى اوقور. شاپل‌ده تنقيده باشلار. بوآلو عفو ايدرسكز سرخوش ايكن تنقيده مقتدر دكلسكز دينجه شاپل سزده عفو بيورك اشعاريكزله سرخوش اولديغكز قدر سرخوش دكلم ديوب بوآلويى ادبيانه محجوب ايلمشدر.

پيرون ايله وولتر

مؤلفيندن مشهور پيرون خانەسنده اوطورركن وولتر كليور

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بونك اقبالی چکه‌میان وکلادن بری افندم بونی حربیه نظارتنه کتیردیکز اما کوزلری اوزاغی کوره‌مز دیدکده قرال‌دها اعلا یا دشمنله یقیندن کویشور دیمش.

بر شاعر

شعرادن بری اغنیادن وفقط احسادن برذاته مدحیه‌یی شامل بر قصیده تقدیم ایله جائزه طلب ایدر. حسیس ایسه بر شی ویرمامك وشاعری بر لطیفه ایله صاومق ایچون مدایحکزی مشعر قصائدی کیسه الینه الیورمش تأسف اولنور دینجه شاعر بونده تأسف ایده‌جك بر شی یوق اصل تأسفه شایان شی اودرکه هجو. بیاتمزی محتوی قصائدمزی کیسه الدن براقیور دیمشدر.

راغبله حشمت

راغب پاشا حشمتله اثنای مشاعره‌ده حشمت اویله برقصیده سویلك ایسترم که نه بندن اول کیمسه سویلمش نه ده بندن صکره سویلك احتمالی اولمش اولسون دینجه حشمت پك قولای کندیکزی مدح ایدك دیمشدر.

دردنجی حانری

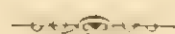
دردنجی خانری اثنـای سیـاحتده غایت یورغون اولدیغی حالده برشهره کیرر. تبریك قدومی ایچون شهرك مبعـوثلری حضورینه داخل اولوب ایچلرندن بری نطقه آغاز ایله (پك سلیم پك حلیم پك رحیم پك عظیم پك . . .) دن باشلایوب پکلرك آردی کسیلمینجه هانری سوزی کسوب (پك یورغون) بر قرال شهریکزه کلدی دیمشدر .

(ژیرون) شهری ١٧١١ سنهٔ میلادیه‌سنده فرانسزلر طر. فندن محاصره اولندیغی اثناده اردو قوماندانی بولنان (دوق دی نوایل) طابیه‌نك برینی معاینه ایتمکده‌ایکن دشمن طرفندن آتیلان بر طوپ کله‌سی مشارالیهك پك یاقینکدن کلوب کچر. بوصرده‌ده طوبجی عسکرینی قـوماندا ایتمکده اولان صاغر (ریغـولو) یه موسیقی سسی کلیور ایشیدیورمیسن؟ دینجه مومی‌الیه : « افندم! بن کلنه دکل یالکز کیدنه دقت ایدیورم. » دیمش .

اون طقوز اولادی بولنان طول قادینك بری مكلف اولدیغی ویركیسنی ویرمكه مقتدر اولمدیغندن قراله صورتی آتی الذكر عرضحالی تقدیم ایلمشدر .

افندم ! دولتكزه اون طقوز نفوس میدانه كتیردم . رجا ایدرمكه بنی یكرمینجیسندن معاف ایده‌سكز .

خرسزلقله مشهور اوبورك بری بعض احباسنه بر ضیافت كشیده ایده‌جك اولوب اشجیسنی چاغره‌رق بر طاقم تكلر ترتیب وتنبیه ایتدكدن صكره ها ! ایی خاطرمه كلدی . برده « ایرمق اوردكی » یمكی پیشردیر آشجی‌ده « هنوز انك موسمی دكل » دینجه . مرقوم : « نصل موسمی دكل دها دون سوری ایله اوچدقلرینی كوردم » دیرسه‌ده آشجی‌ده بواوله‌بیلر اما ایی بیلرسكزكه نه هر خرسز طوتیلیر نه‌ده هر اوچان قوش » دیمشدر.

انجق خانه کندیسنك اولدیغنه دائر معتبر ومتعدد شاهدلری بولندیغنی عرض ایله دروننده بشیوز غروش اوله‌رق بر کیسه‌ده اقچه حاکمه تقدیم ایدر. حاکم‌ده بونی قبول ویوم محاکمه‌یی تعیین ایلر. یوم معیننده طرفین حاضر اولدقلری حالده مدعینك اوراق وسنداتی تدقیق ومدعی علیهك شاهدلرینی استماع ایتمدکدن صکره. مدعی علیه خطاباً «سنك متعدد ومعتبر شاهدلرك اولدیغی وحقلیکك ایسه برشاهدی بولندیغی حالده بشوز غروشی چیقاروب کوسترەرك سن کندی الکله حقلیکك لهنه بشیوز شاهد کتیردك. بناءعلیه منازع فیه اولان خانه مدعینك مال صریحی اولدیغنی سن کندك تواتراً اثبات ایلدك.» دیه‌رك خانه‌یی‌ده مذکور کیسه‌یی ده فقیره حکم واونه‌کینی‌ده تأدیب ایلشدر.

دوقتور (فلاطون) بر کیجه خانه‌سنه کلیرکن باقار که برطاقم چاپقنلر خانه‌سنی طاشلیوب جاملرینی قریورلر! دوقتور مومی الیه «اولان نه خلط ایدیورسکز» دینجه مرقوملر «بزم بابامز جامجیدر. بروقتدر الش‌ویرشنه کساد عارض اولدی. انك ایچون قریورز که تجارتلرینه رواج کلسون» جوابنی ویریرلر. » دوقتورمومی الیه

دخی الندکی باستونله مرقوملری ضرب ایدرك « بنم صنعتمده مجروحلره باقفدر . » دیمشدر .

امریقاده ادمك بری کوزل ومکمل صورتده کینمش قوشانمش اولدیغی وبرابرنده بز پارچه‌لرینه صاریلی وکورنشده خسته کبی برچوجق بولندیغی حالده براوتله کیدرك نردباندن یوقارو چیقارکن چوجغی یره براقوب حدت وشدتله

ارتق سنی طاشیه‌مم . سن کندك چیق دیر .

چوجق کمال تضرع ونیازله آمان باباجغم ؟ بوقریق ایاقلرمله نصل چیقه‌یم . سنده بیلرسین که بن چیقه‌مم دیر .

حریف ــ هایدی قالق چیق دیورم . یوقسه شمدی سنی دوکرم . دیر .

چوجق اغلامغه باشلاینجه حریف هیچ مرحمت ایتمیوب برطوقات اورور .

بوحالی کورنلردن بری «بوچوجق سزك‌میدر ؟» دیه سؤال ایدنجه .

حریف ــ اوراسنی سزه صورمزلر ، وارك ایشکزه کیدك » جوابنی ویرر .

اوته کی « اوت بزدن مسؤلدر شمدی سنی ضبطیه‌یه ویریرسه‌م کورورسین. دینجه چوجق اوته‌دن « آمان ضبطیه‌چاغرمیکز شمدی بابام انامی اولدردیکی کبی بنی‌ده اولدیرر» دیمسنی متعاقب حریفك الی جیبنه صوقدیغنی کورنجه چوجق « آمان ! صاقینك ایشته جیبندن بچاق چیقاریور . بزی اوره‌جق » دیه باغرمغه باشلار . حریف‌ده « اوت ! اوریرم » دیه‌رك جیبنده‌کی بچاغی چیقاروب ایکی طرفه صاللامغه باشلار .

بوحالی سیر ایدنلر قورقیلرندن فرار ایدرلرایسه‌ده ایچلرندن ایکی کشی جسارت ایدرك بری حریفك بیله‌کندن طوتمق استر ، لکن حریف تیز طاورانوب النده کی بچاغی چوجغك بوکرینه صاپلامسیله بیچاره چوجق برکره آجی آجی آمان دیه‌رك تسلیم روح ایدر .

بووقعه‌یی کورنلر حدته کله‌رك حریفك اوزرینه هجوم ایله تپه‌له‌مك ایسترلرایسه‌ده حریف هیچ استفنی بوزمیوب بر الیله چوجغی یردن قالدیره‌رق دیکر الیله‌ده شپقه‌سنی چیقاروب کمال تواضع ایله خلقه خطاباً «تلاش ایتمیك افندیلر! چوجق تخته‌دن معمولدر. بنده مشهور (وانتریلوق) دیدکلری قارنندن سویلر طاقمندنم. نویورقده بو بنم برنجی دفعه اجرا ایتمش اولدیغم بر صنعتدر . کرم ایدیکزده برر مقدار سیر وتماشا پاره‌سی ویریکز . » دینجه هر کس قهقهه‌یه باشلامش .

بر خواجه ایله صاحب جمعیت

خواجه‌نك بری دوكونه كیدر . دوكون اوی غلبه‌لق اولدیغندن خواجه افندی پابوجلرم چالنمسون دیه قوینونه صوقوب مسافرلرك بولندیغی اوطه‌یه كیرر اوطورر . صاحب جمعیت اجرای مراسم خوش امدیدن صكره خواجه‌یه دیركه

— افندی قوینكزده‌كی نه در ؟
— بر رساله .
— نه رساله‌سی افندم ؟
— پابوج رساله‌سی دیرلر كوزل بر شیدر .
— نه‌دن بحث ایدر ؟
— فن محافظه‌دن .
— امان نه كوزل شی !
— اوت افندم اویله‌در .
— ارالنسه صحافلرده‌می بولنور ؟
— خیر افندم قوافلرده بولنور .

ایكی اولی بیننده حسبحال

— ا‌ه برادر عجبا بوعالمده اولی اولوبده راحت ایتمش وارمیدر ؟

ـ واللهی برادر بونی بنده پك چوق دوشوندم بر کشی بوله‌بیلدم . اولسه اولسه اواوله‌بیله‌جك !

ـ امان او ذات کیم ؟

ـ معلوم آ آدم بابامز .

ـ آ برادر . آنکده راحت ایتدیکی نه‌دن معلوم ؟

ـ اوده‌می راحت ایتمسون قاین آتاسی یوق . قاین آناسی .

بر پاپاس کلیساده

پاپاسك بری کلیساده موقع مخصوصنه چیقوب خلقه برچوق وعظ ونصیحتدنصکره دیرکه جماعت بو سنه دخی بنی بوکلیساده بیلمکه آلیقویه‌جقمیسکز . او سزك بیله‌جککز شی . اکر سز الیقورسه‌کز ویره‌جککز پاره ایله بن کچینه‌بیله‌جکمیم . اوده بنم بیله‌جکم شی . اما سز دیه‌جکسکزکه پاپاس افندی سن بزه نه اوقویه‌جقسك ؟ طوغریسنی ایسترسه‌کز اوراسی نه‌سزك بیله‌جککز شی نه ده بنم بیله‌جکم شی .

ایرانده وبا ایله بر قز

سوالف ایامده وبا دنیلان اوقورقونج ساری خسته‌لق ایرانده برقاچ سنه‌لر شدتله حکمنی اجرا ایدر . وقتك پادشاهی بوحالدن

مضطر ووكلا و حكما علتك دفعندن عاجز قالورلر. برياز موسمى
علتك شدتلى زماننده كولكه وسرين محللرده وطـام اوزرلرنده
وقت كچوردكلرى كبى كيجـهلرى دخى طامده يتـارلر. و اولرك
طاملرندن بر برينه كچرلرمش. بر كيجه قزك برى طامه يتـاغنى
سروب ياتار. اويويهجغى زمان حريفك برى قزك يتاغنه كيرر.
قز هول جان ايله سن كيمسك دينجه حريف بن وبايم اكر تكليفمه
مخالفت ايدرايسهڭ سنى و آنانى بابانى اولديررم. مخالفت ايتمزايسهڭ
هيچ بريكزه ضررم طوقنمز دير. قز ايسـه امان جانمزه قيمـهده
نه ياپارسهڭ ياپ ديه روى رضا كوسترر. حريف بو حيـله ايله
قزه تسلط ايدرك چيقوب كيدر. بو وقعه شهرده شايع اولور.
شاهك نديملرندن برى وقعهيى طرز لطيفهده شاهه حكايه ايدنجه
شـاه تأسف اولنـور بز وبايى بيكار ايكن دفع ايدهميـوردق
شمدى ايسـه اولى بارقلى اولدى بوندن بويله هيچ دفع ايدهميز
ديمشدر.

بيوكلردن بعضيلرينك مراقى

اون دردنجى لوئى

فرانسه قراللرندن اون دردنجى لوئى ساعت مراقنه دوشر.
اك قيمتدار ومنتخب ساعتلرينى بر ماصه اوزرينه قويوب جملهسنى
بر عيارده يوروتمك ايچون كيجه كوندز اوغراشير طورزمش.

فقط ساعتلری بردرلو ایستدیکی کبی ایشلتمکه موفق اوله‌مدیغندن دائما مضطرب بر حالده بولنورمش. بر کون یاوری مهم بر خبر وکال تلاشله لوئینك حضورینه کیروب تلاشندن ماصه‌یه چاربجه ماصه‌یی دویرر. ساعتلری بر برینه قاتار. هپسنی پاره پارچه‌ایدر. یاور ایسه بو حالدن دها زیاده خوف وتلاشه دوشوبجه لوئی حدت ایده‌جکنه بالعکس تشکر ایدوب دوستم تلاش ایتمه بوقدر ماهر ساعتجیلرك سنه‌لرجه قورتاره‌مدقلری بر مراقدن بنی بر دقیقه‌ده قورتاردك دیمشدر.

پرنس بسمارقك

پرنس بسمارقده المانجه‌نك لسان عمومی اولمسی مراقنه‌دوشمر. وبتون دوائر رسمیه‌ده المانجه سویلنمسنی واوراق رسمیه‌نك المانجه یازلمسنی آرزو ایدر. ایشته بو آرزوسنی روسیه باش وکیلی غورچاقوفه‌ده اکلاتمق ایچون کندوسنه المانجه بر مکتوب یازار. غورچاقوف ایشی اکلایوب درحال جوابنی روسجه یازارکوندرر. بسمارق بو جوابی الىجه مشارالیه تکرار فرانسزجه بر مکتوب یازوب دوستم بز یکی بر لسان یاپالم دیرکن اسکی لساننمزیده غیب ایدوب ارا یرده ترجمانه محتاج اولمیه‌لم دیمشدر.

بر انكليز لوردی

لوردلردن بری نقریس علتنه مبتلا اولوب لاجل التداوی چفتلكنه كیدر . یولده حریفی حیدودلر طوتدقلری كبی طاغه قالدیررلر . فدیهٔ نجات اولهرق اون بیك لیرا ایسترلر . لوردك آدملری اون بیك لیرانی تدارك ایدوب كوندرنجه‌یه قدر ارادن كچن كونلرده حیدودلر لورده یومیه بر قوری اكمك ویرر و تعذیب ایچون طبانه اون عدد صوپه اوررلر ایمش . وقتاكه اون بیك لیرا كلیر . حیدودلر لوردی براقیرلر . لورد یورویه یورویه مملكتنه عودت ایدر . تصادفی اولهرق علتندن اثر قالمز . لوردك بو علته مبتلا اولدیغنی بیلوبده خلاص اولدیغنی كورنلر بو علتدن نصل قورتلدیغنی سؤال ایتدكلرنده بش اون كون یومیه برر قوری اكمك ایله اونر صوپه اك صكره اون بیك عدد لیرا ایله قورتلدم دیمشدر .

چیرمه‌دن یوقاری چیقمه

فرانسه‌ده غایت مشهور و صنعتنده ماهر رسامك بری بر انسان رسمی یاپوب صنعتنده‌كی مهارتنی كوسترمك ایچون رسم سركیسنه وضع ایدر . رسامك شهرتنه مبنی سیر ایدنلر هیچ بر

قصور بولهمیوب یالکز رسامه القشخوان اولورلر. او ارالق حریفك بری سرکیی کزرکن بو رسمك اوکنه کلوب براز کوز کزدیردکدنصکره بونك برقصوری‌وار. اوده چیزمه‌لری‌اویمامش دیجه درحال رسامه‌خبر ویررلر. رسام‌کلوب فی‌الحقیقه چیزمه‌لری حریفك دیدیکی کبی قصورلی کوروب درحال دوزلدیر. حریفه تشکر ایدر. حریف ایسه خلقه قارشو اظهار فضیلت مقصدیله چیزمه‌دن یوقارولرینه‌ده تعریضه باشلایجه رسام اورالرده قصور اولمدیغنی کوروب معترضه صنعتی‌صورار. معترض بن چیزمه‌جی‌یم دیدکده رسام ایشی اکلایوب مادامکه چیزمه‌جیسك چیزمه‌دن یوقاری چیقمه دیر.

ترکجه‌سی حامور آشنه قارشمه

امثال حکمیه‌مزدندرکه بغدای حجه کیده‌جك اولورده اربه‌یی یرینه براقق ایستر. اربه نه اوله‌یم دیر. بغدای اکمك‌اول مملکت خلقنی اداره ایت دیرسه‌ده اربه بقلوا بورکده اوله‌یمی دیجه بغدای حامور آشنه قارشمه دیمشدر.

آزوب ایله افندیسی

مشاهیر بذله‌کویاندن آزوب خدمت ایتدیکی افندیسیله بر

کون آوه کیدر. افندیسی بر قاچ قوش اورر. مکر آزوبك افندیسی حرمنه حقیقتلو دیرمش. او کون دخی آزوبه آل شو قوشلری حقیقتلیه کتور یسون دیر. آزوب آولری آلدیغی کبی کتیروب اوك بکجیسی اولان کوپکه یدیرر. آزوبك افندیسی کلهرك حاله واقف اولنجه آزوبه حدتله اوغلان سکا بو آولری حقیقتلیه ویر دیدم سن کوپکه ویرمش سك دیدکده آزوب بو اوده آندن بشقه حقیقتلی کورهمدیکم ایچون امریکز وجهله اکا ویردم دیمشدر.

بر مادامله بر موسیو

پارسده حسن و آنیله مشهوره مادامله‌دن بری بر ضیافتده بولنور. اثنای طعامده یوز ویرمدیکی موسیولردن بری اوقدر خلق ایچنده مادامه تعریض یوللو بر قاچ سوز سویلکه بهانه ارارکن صوفره‌یه کولباصدی قونور. موسیو کولباصدینك براز چیکجه اولدیغی کوروب مادامه خطاب ایله افندم آتش عشقکز جکرلری قاویررکن ایشته بو کولباصدی‌یه برپارچه اولسون تأثیر ایتمامش دیدکده. مادام مکر حاضر جوابلردن اولمغله درحال (اوت موسیو کولباصدینك براز چیکجه اولدیغی تصدیق ایدرم لکن تأسف ایدرم‌که سز کولباصدی‌قدرده پیشمامشسکز دیمشدر.

بر كورله احباسی

پارــده كورك بری تأهل ايدر . هفته‌سنده احباسندن بری كورك اوينه كلوب اثنای مصاحبتده سوزكورك زوجه‌سی اوزرينه كلوب احبابيله بينلرنده شويله بر محاوره كچر .

مسافر ــ ماشا الله زوجه‌كز كل كبی .

كور ــ بنده اويله حس ايديورم .

مسافر ــ نه‌سندن ؟

كور ــ ديكنلرندن .

قاری ايله قوجه

حريفك بری هراقشام اوينه كلنجه قاريسی قپودن قارشوليوب افندی بو اقشام صغوقلق نه كتيردك ديه صورار . آدمجكز موسمه مناسب يمشلردن برشی كتيره‌مامش ايسه او كيجه صباحه قدر حريفی تعجيز ايدرمش . بر اقشام حريفك بو يولده برشی آلوب كتيرمكه وقتی مساعد اولمديغندن دوشونه‌رك خانه‌سنه كلدكده قاريسی برمعتاد افندی صغوقلق نه كتيردك دينجه حريف سزلره عمر بدرك وفاتی خبرينی ديمشدر .

مشهور دونکیشوت

دونکیشوت اسپانیالی بر حریفدرکه دنیاده هر شیئی بیلیرم یاپارم دعواسنده ایکن کندوسنه هر نه تکلیف اولنسه بر بهانه وتأویل ایله رد ایدرمش .
بر کون قارشوسنه بر پهلوان چیقوب یکیت ایسه‌ك طوتده نی یره اور دیدکده دونکیشوت دوستم بن کوزل بر آوجییم طوتدیغمی اورەمم آتدیغمی اوررم دیمشدر .

اون دردنجی لوئی

اون دردنجی لوئی دونکیشوت اخلاقنده اولان برجنراله آد نه اولیدی اسپانیولجه بیلیدك دیر . جنرال ایسه بولسانی بیلمش اولسه بر بیوك مکافاته نائل اوله‌جغنه ذاهب اوله‌رق افندم بیلمش اولیدم نه اوله‌جقدم دیجه قرال دونکیشوتی اصل یازلدیغی لسان ایله اوقور مزایاسنه او وقت واررداك دیه حریفی تزیین اتمشدر .

بريكی كوكی ايله كلين

حريفك بری اولنور . هفته‌سنده قاين والده‌سی وفات ايدر .
حريف اوقدر آغلاركه كوزلرندن قان كلور .

كلين ـــ والده‌مى اوقدر سورميديكزكه بوقدر اغلايورسكز .

كوكی ـــ نه سويليورسكز خانم ، ايتديكی ايلكی قيامته قدر اونوده‌ميه‌جغم .

كلين ـــ عجايب سزه نه ايلك ايتدی .

كوكی ـــ اولنديكمك هفته‌سنده وفات ايلدی . بوندن بيوك ايلك اولورمی !

يكيچری ايله يهودی

يكيچرينك بری صماتيه ميخانه‌لرنده چاقار چاقار تمام قفاسنی طوتدينی كبی بر آدم كسمكی قورار . او قورتی ايله سوقاغه چيقار . يولده كيدركن تنهـا بر محلده قارشوسنه اسكيلر آليجی يهودی چيقـار . يكيچری تمـام آراديغم قارشومه چيقدی ديوب يهودی‌يی كسمكه قيام ايدنجه يهودی اغلامغه باشلايوب امان اغا سوجم نه دركه بنی كسه‌جكسك نيازينه يكيچری حدتله اوغلان فلان فلان ذاتلره بونجه اذا وجفا ايدن سن دكليسـك جوابيله

مقابله ایلدکده یهودی امان اغا بیك بشیوز سنه اول اویله برشی یاپمشلر بنم سوچم نه دیمسیله یکیچری اویله اما بن دها خبر آله‌لی اوچ کون اولدی سنی طانیرم دیمشدر .

بوستانجی باشی ایله بکری مصطفی

مشهور بکری مصطفی‌یی بر کیجـه سرخوش اولدیغی حالده چوپروب بوستانجی باشی محبسـنه کتوررلر. صباح اولور اوکیجه وقوعات ایله کلنلری بوسـتانجی باشینك قارشوسنه چیقاررلر. اغا فلقه دکنك احضارلیوب مجرملری برر برر چاغرر . ابتدا سن کیمسك دیه صورار بری یکیچری اولدیغنی سویلر . اغا بن یکیچری اغاسیم یاتیرك دیوب دوکر . دیکری قالیونجی اولدیغنی سـویلر . اغا بن قپودان پاشـایم یاتیرك دیوب آنی‌ده دوکر . بر دیکری جبه‌جی‌یم دیر . اغا بن جبـه‌جی باشیم دیر دوکر . بکری مصطفی باقارکه حریفك الندن قورتیلش یوق . نوبت کندوسنه کلدکده اغا سن کیمسك دینجه بکری مصطفی بن بلاطده فلان حاورانك فراشی‌یم دیمسیله اغا بن حاخام باشی دکلم هایدی شورادن دفع اول دیوب بکری‌یی قوغار . بکری‌ده طیاقدن قورتیلور .

حیرتله جلال پاشا

دیوان کاتبلرندن مشهور حیرت افندیکه بوندن قرق سنه اول مصرده وفات ایتمشدر . ارضروم والیسی جلال پاشانك دیوان افندیسی ایکن برگیجه اثنای عشرتده پاشایه غایت گوزل برحکایه سویلر . حکایه پاشانك خوشنه گیدوب حیرته بش بیك غروش احسان ایلر . ایرتسی گون حیرت پاره‌لری خزینه‌داردن ایستر . خزینه‌دار پاشادن استیذان ایدر . پاشا حیرتی چاغروب اقشام عشرت حالیله اویله برخلط ایتمشم اکا باقیلورمی دیجه حیرت استغفرالله اقشام خلط ایتمدیکز اوخلطی شمدی‌ایدیورسکز دیمشدر .

مرکبجی عزت

تحفلردن مشهور مرکبجی عزت وزرادن برینك قوناغنه گیدوب پاشایی اکلندیرر . اثنای بذله‌گوییده خانه‌سنی تعمیر ایده‌جکندن بحثله برمقدار عطیه امیدنده اولدیغنی ایما ایدر . پاشا خزینه‌دارینی چاغروب برشی امر ایدر ایرتسی گون خزینه‌داری گورمسنی عزته سویلر . عزت برچوق تشکر ایدوب ایرتسی‌گون خزینه‌دارك یانه یناشور . خزینه‌دار چیقاروب عزته بیك غروش

اولور دیدکده بکری مصطفی بن آنلرك اوکسورکه مضراولدیغنی بیله بیلهیورمکه چوقـدنبرو کیجه کوندز راحتی بکا حرام ایدن اوکسورکه مضرتی طوقونسونده بنده هیچ اولمز ایسه بوقدرجق اولسون اوندن انتقام المش اولهیم دیمشدر .

جحا

جحـا برکون دوسـتلرندن برینـه بنی نیچون یمکه دعوت ایتمزسـك دیر . حریف جواباً سن حریص برآدمسـك هنوز لقمهنك برینی آغزینه کتورمهدن دیکرینی الکه آلورسك دیدکده جحا سن بنی دعوت ایت بن هرایکی لقمه آراسـنده برطاقلاق قیلرم دیمشدر .

ینه جحا

جحانك حرمی آشفته مزاج برقادین اولوب هرکیجه برخانهده مسافر اولورمش . جحانك دوستلری برکون جحایه حرمنه سویله ده اوده اوطورسـون خانه خانه طولاشمسون دیدکلرنده جحا باش اوسـتنه اوده راست کتورهبیلیرسـهم ایلك سـوزم بو اولسون دیمشدر .

یلانجی

یلانجینك بری برمجلسده پدرمدن بر ترلا قالمشــدی. بویی یوز بیك آرشوندی دینجه اصحاب مجلس کولمکه باشلارلر. یلانجی ایسه بو استهزائی آکلادیغی کبی ایشی زعمنجه تعمیره قالقیشوب انیده بر پارمق ایدی دیمسیله مجلسده برقهقههدر کیدر. یلانجی نیچون کولیورسکز بواولمز برشیمدر دیدکده ایچلرندن بری واقعا اولور. لکن ترلا اولمز اوحالده شرید اولور دیمشدر.

جحا

بو قبیلدن اولهرق جحایه پدری برکون برایپ اصمارلیــوب بویی اون آرشون اولســون دیمش. جحا پك اعلا بویی اوقدر اولسون اکی نهقدر اولهجق دیدیکی کتب محاضراتده مذکوردر.

برصاغر وکوهزه

حریفك بری هم صاغر همــده پك کوهزه ایمش. غرائب طبیعتدن اولمق اوزره بو حریفك صقالی بم بیاض اولدیغی حالده صاچــنده بردانه بیاض کورلمزمش. ذاتك بری بونك حکمتنی

برحكيمدن سؤال ايتدكده حكيم ديمشكه بو حريفك قولاقلرى سوز ايشتمزكه قفاسى مشغول اولوب يورولسونده اختيارلسون. صاچلرى آغارسون. فقط برعكس چكهسى طورميوب دائما مشغول اولهرق پك زياده يورولديغندن انكچون يالكز اوراسى اختيارليهرق صقالى آغارمشدر.

برافندى ايله اوشاق

افندينك برى خانهسنى تعمير ايدر اوشاق ايسه تعميره نظارت ايلرمش. بركون خانهده بولنان ادوات تعميريهنك پك چوغى ضايع اولديغنى افندىيه خبر ويردكلرنده اوشاغى چاغروب اوغلان بز سنى آدم ديه بورايه ناظر نصب ايتدك حالبوكه برچوق اشيا ضايع اولمش. آرامشلر آرامشلر بولهمامشلر بونلر نرده ديدكده اوشاق هيچ مراق ايتميك بن ياپيده نه قدر اشيا وارسه جملهسنى بردفتره يازمش ايدم. نرده اولهجق اورادهدر شمدى آچديغم كبى بولورم ديمش.

برقايقجى

قايقجينك برى صوقاقده كيدركن اوتهدن برقودورمش بوغانك آلابيلديكنه اوزرينه كلمكده اولديغنى كورنجه برقچ كره

« آچیق کل » دیه باغرمش . فقط قودوزمش بوغایه آچیق کل دیه باغرمه‌نك تأثیری اوله‌میه‌جغندن بوغا قایقجی‌یه یاقلاشدیغی کبی برکره بوینوزیله چارپمسیله قایقجی‌یی یره اوروب کچمش کیتمش . بو حالی کورنلردن بری قایقجی‌یه نیچون قاچمـدکده بویله اولدك دیدکده «خلط ایتدکده آچیق کل دیه باغردق طوردق ؛ آزجق قي کیده ایدك بویله اولمزدق» دیمش .

برریاضی معلمی

حمقادن برریاضی معلمی هرنصلســه ریاضی ممیزلکیله برمکتبه کوندررلر. دیکر ممیزلر صره‌ســنه کچوب امتحانده نوبت کندوسنه کلنجه ایاغه قالقه‌رق «افندیلر ! برقیه ات درت غروشــه صاتیلنجه برعربه‌کمور قاچ غروشه صاتلمق لازم کلور» دیدکده مجلس امتحانده برقهقهه قوپمشدر .

خواجه نصرالدین

خواجه مرحومه نسبت اولنان فقره‌لردندرکه مرحوم وفاتنه قریب دوســتلرینی دعوتله «بن اولورسم مزاره تپه‌سی اوزرینه دیکینه کومکز» دیمش . ســببنی صوردقلرنده یارین قیامت قوپنجه

دنیـا الت اوست اولەجق دیورلر . اوحالده یعنی دنیـانك التی اوستنه اوستی التنه کلنجه بن طوس طوغری قالقارم دیمشدر .

ینه خواجه نصرالدین

خواجه مرحوم برمجلسده بولنور . عربستاندن هنوز کلمش برقاچ سیاح عربستانك حالندن بحث ایدوب عربسـتانك بعض محللری اوقدر صیجاقدرکه اهالیسی چیرل‌چیپلاق کزرلر دیدکلرنده خواجـه مرحوم عجبا اورالرده قادین ارککك نصل بللی اولور دیمشدر .

برافندی ایله برظریف

کیاردن بری دالقاوغیله شطرنج اوینارکن برمنازعه چیقارر حالبـوکه کنـدوسی حقسز دالقاوق حقلی اولدیغی حالده سیر ایدنلردن هیچ بری دالقاوغك حقلی اولدیغنه دائر شق شفه ایده‌میوب سکوتی التزام ایدرلر . افندی حدتله اهل مجلسه خطـاب ایدرك طوغری سویلیك بوایشـده حقلی کیم حقسز کیم دینجه ایچـلرندن برظریف حقلی کیم حقسز کیم اولدیغنی دیمنـدنبرو سـکوتمزله سـویلیوب طوریورز نه‌چاره‌که افـندمزك آکلامق شانکزدن دکل دیمشدر .

هبنقه

هبنقه دوستلرندن برینك اوینه كیدر. قپوسنی چالهجنی وقت باقاركه قپونك طوقماغی یوق . همان یانندهكی اوك قپوسنه قوشوب طوقماغنی سوكمكه باشلار. خانه صاحبی طویوب پنجرهدن باشنی چیقاردرق به حریف نهیاپیورسك دیدكده جانم شو اوك قپوسنی چالهجقدم ده انكچون ایكرتی (عاریتی) سزك طوقماغی آلیورم قومشولقده بویله شیلر آرانمز دیمش .

براسكی عثمانلی

اسكی عثمانلیلردن بری هرنهزمان برایشه و یا اقچه تحصیلنه كیتسه عودتده كندوسنی مطلقا یولده خرسزلر صویار ایمش . بردفعه دخی بویله برایشله مأموریته كیدركن آرقداشلری جانم یانسه بر چفت طبانچه آل دیه اصرار ایلدكلرنده پیر اولیكز شمدی‌یه‌قدر چالدیردیغم شیلر ایچنده بر او اكسك ایدی آنیده چالدیرهیم‌ده تمام اولسون دیمشدر .

برمملكت اهالیسی

برمملكتلی قاضیلرندن شكایت ایتمك اوزره استانبوله كلمشلر .

سبب شکایتلری صورلدقده ایچلرندن بری ایلرو کلوب افندم بوقاضی اوقدر جاهلکه الندن بتون کون کتاب دوشمیور هرنه ایش اولسه کتابه باقیور بوندن اولکی قاضی اوقدر عالمدیکه برکون النه کتاب آلدیغنی کورمدك دیه‌رك زعمنجه اثبات مدعا ایتمشدر .

درت دیلنجی

سائلدن درت کشی بریره کلوب کچکوللرنده هرنه وارسه یدکدنصکره ایچلرندن بری اللرینی قالدیره‌رق حالمزه چوق شکر اکر پیرمز بو کچکولی ایجاد ایتمامش اولسه‌ایدی نه‌یاپاردق دیدیکنده آرقداشلرندن بری نه‌یاپه‌جقدق بوده اولمسه دیلنیردك دیمشدر .

برکویلی

کویلینك بری غسل ایچون صو ایصیده‌جق اولور. قاب آرار بوله‌مز . مکر اوینك اوکندن بر دره کچرمش . دره‌نك یاننه کیدوب باقارکه صوبك دیبنده بر طوپراق تنجره طوریور . همان صویونوب تنجره‌یی چیقارمقله مشغول ایکن قومشوسی کورر . نه یاپدیغنی سؤال ایدنجه شو قابی چیقاروب غسل ایچون صو

ایصیده‌جغم دیدکده جانم حاضر صویونمش دره‌یه کیرمش‌سك
باشنیده صوق غسل ایت دیمسیله کویلی اوح جانم بو صغوقده
دره‌ده غسل ایده‌یمده طونه‌یم دیمش.

خواجه نصرالدین

خواجه مرحومك حرمی صانجیلنور. امان افندی بکا بر
حکیم کتیر دیدکده مرحوم حکیمی کتیرمك اوزره اوك قپوسندن
چیقارکن حرمی پنجره‌دن باشنی چیقاروب افندی چوق شکر
صانجی دفع اولدی حکیم ایستمز دیر. خواجه ینه طورمیوب
حکیم دکانه کیدرك حکیمه بزم قادین صانجیلنمش ایدی. بنده سنی
کتوره‌جك ایدم. فقط اوك قپوسندن چیقارکن قادین پنجره‌دن
باشنی چیقاروب چوق شکر صانجی دفع اولدی حکیمه احتیاج
قالمدی دیدی انکچون زحمت ایدوب کلمه‌سك دیه خبر ویرمکه
کلدم دیمشدر.

هبنقه

هبنقه (دستکیره) ایله کزمکه هوس ایدرك بو ارزوسنی
دوستلرینه سویلر، دوستلری بر دستکیره بولوب اوطوره‌جق
تحته‌لرینی سوکه‌رك هبنقه‌یی ایچنه قورلر. درت کشی قوللرندن

طوتوب يورودكلرى كبى هنقه‌ده ناچار دستكيره‌نك ايچنده‌يورومكه باشلر . بر خيلى كزديردكدنصكره نصل دستكيره‌يى بكنديمى ديدكلرنده پك كوزل شى اما آدم ايستديكى كبى يورويه‌مديكندن زياده‌جه يوريليور ديمشدر .

قوجه راغب پاشا

مشهور راغب پاشـا صدارتنده تبديلا بر كتبخانه‌يه كيرر . كتبخانه‌يى وموجود كتابلرى هيچ سوپرلمامش توز طوپراق ايچنده كورنجه حافظ كتبى چاغروب آفرين افندى دنياده سندن دها امين آدم كورمدم تسليم اولنـان شيلره هيچ ال سورميورسك ديمشدر .

ايكى يهودى

وقتيله اسكيلر آليجى اصنافندن ايكى يهودى‌يى قلبزندر ديه طوتوب برنى آصه‌رق ديكرينيده آصه‌جقلرى صره‌ده بونلرك قلبزن اولمدقلرى اكلاشلمغله ديكرينى عفو ايدرلر . عفو اولنـان يهودى مصلوبك التنـه اوطورر . خلق ايسـه بيريكوب سـير ايدرلركن حقيقت حاله واقف اولان بر ذات اوغلان يهودى ايشته عفو اولندك دها نه طوريورسك قالق كيت ديدكده يهودى

يا بن كيده‌يمده ارقداشمك ارقه‌سنده بولنان اسكيلری بشــقه‌سيی آلسون ديمشدر .

بر عالم ايله جاهل

جاهلك بری بر عالمك يانـنه كيدوب برلكده بر كتاب تأليف ايتملرينی و فقط تأليف ايده‌جكلری كتابك منــدرجاتی نه اولمق مناسب اوله‌جغنی سويلمسيله او ذات سنك بيلمديكنی بنم بيلديكمی جمع ايدرز اعلا بر كتاب اولور ديمشدر .

بر حسيس

احسادن بری كيجه وقتی خسته‌لنور . لاجل المعــاينه حكيم جلب ايدرلر . حكيم كلوب خسته‌يی معاينه ايله بوندن اميد يوق ديجه خسته يتاقدن باشنی قالديروب اويله ايسه مومی سونديرك مادامكه بندن اميد يوقدر بيهوده موم زيان اولمسون ديمشدر .

ينه بر حسيس

برحسيسی دوكونه دعوت ايتمشلر . حسيس اوغلينيده برابر كتورمش . زوالی چوجوق يمكلری كورديكی كبی آجلغنــدن

جیلدیرەجق بر حاله کلەرك و لقمەنك برینی آغزینه دیکرینی الینه اوچیجیسنیده کوز حبسنه الەرق یمکه باشلاینجه باباسی اوغلم کوردیم سنی یارینکی او برکونکی یيەجکنیده چیقار دیجه چوجق دونوب امان بابا عجله ایتمه دونکی و اولکی کونکی غـدامی تکمیل ایدەمدم آنلری صکره چیقارەیم دیمشدر .

بر کویلی

بازاره کیدوب بر مرکبه صاحب چیقەرق باشندن قیچنه قدر اولچمکه باشلاینجه مرکبی صاتان جانم مرکبی بویله معـاینه ایتمزلر دیشینه باقارلر دیدکده کویلی ترلایەکیدرکن بر بن بردەباجی برده چوجق اوچمز برلکده بینەجکز بکا دیشی لازم دکل بویی لازم دیمش .

برشاکردله برخواجه

بر آدم برخواجەدن درس اوقومق ایسـتیوب شهری قاچ غروش اجرتله اوقودەجغنی صورار . خواجـه ایلك آی یوز غروش ایکنجی آی اللی غروش اجرت ایسـترم الی نهایه اللی غروشله اوقودیرم سز نه دیرسـکز دیدکده شاکرد اویله ایسه بنده ایکنجی آیدن باشلارم دیمشدر .

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

برچوبان ايله چفتلك صاحبى

بر زنكين آدمك چفتلكنده بولنان قويونلرى اقشاملرى چوبان چفتلكه كتورديكى وقت بر بر صايار تمام اولديغنى افنديسنه خبر ويررمش. براقشامينه چوبان قويونلرى چفتلكه كتيرر.

چفتلك صاحبى ــ چوبان قويونلرى صايدكمى؟

چوبان ــ اوت افندم.

چفتلك صاحبى ــ تمامدر يا؟

چوبان ــ اوت افندم صايدقلريمك هپسى تمام. يالكز صايەمدقلرمدن ايكى دانه اكسك!

اسكى قراللردن برى

اسكى قراللردن برى سراى مطبخنده نوبتله عسكر بكلديرمش، حكمتندن سؤال اولندقده آتش تعليمنه آلشديرمق ايچون ديمش.

بر اوشاق

بر چفتلك صاحبى احبابندن برينه اوشاغيله التى طاوق

هدیه کوندروب طاوقلرك عددینی مکتوبه یازمش ، اوشاق یولده کیدرکن طاوقلرك ایکی عددینی قاچیروب آرامش آرامش بوله‌مامش . او حالده مرسل الیهه درت عدد طاوق کتوروب مکتوبله برابر تسلیم ایدرك بونلری بزم اغا سزه کوندردی دیدکده او ذات مکتوبی کوزدن کچیروب طرفکزه التی عدد طاوق کوندرلمشدر سوزینی آچیقدن آچیغه اوقوینجه اوشاق سوینه‌رك های الله سندن راضی اولسون بنم یولده قاچیردیغم ایکی طاوغی سن مکتوبده بولدك دیمشدر .

بر قصابله مشتری

ایاق قصابلرندن بری براز صاتیلق ات ایله بیت بازارندن کچرکن بر آدم اوقه‌سی قاچه دیه صورمش . قصاب یوز پاره دینجه آفرین به! بن یوزلکی‌ویره‌جك اولدقدنصکره کیدر طاوق بازاری قصابلرندن یکیسنی آلورم دیمش .

الاجه بونجق کیمده ایسه بنم کوکلم اونده‌در

وقتیله اوچ نفر قاریسی اولان آدمك بری اوچنه‌ده بر برندن کیزلو محبت نشانی اوله‌رق برر آلاجه بونجق ویروب « صاقن اوته‌کیلرینه سویله » دیه تنبیه ایدر . انلرده سویله‌مزلر .

بر كون اوچى برلكده اوتوروب عقد مجلس محبت ايتمكده ايكن مزبوره قادينلرك هر برى قوجه‌لرينه يمين ويرديره‌رك «طوغرى سويله . قوجه‌جغم ! سنك كوكلك هانكيمزده‌در؟» ديه سؤال ايتدكارنده «الاجه بونجق كيمده ايسه بنم‌ده كوكلم اونده‌در» جوابنى ويرنجه هر برنده‌ده بر آلاجه بونجق بولنديغندن اوچى‌ده ممنون ومسرور اولورلر .

صوص! افندى سنك قدر بيلمزمى؟

اختيار قارينك برينك اوغلى هر كون «والده‌جكم سنى صرتمه الوب حجه كوتورسه‌م والده‌لك حقكى اوده‌يه‌مم» ديرمش . بر كون صحيح صرتله‌يوب حجه كوتوره‌جك اولور . امام ديركه آيول والده‌كى بويله صرتليوب حجه كوتوره‌جكنه اولنديرسك دها ايى اولمازمى؟» بوسوز اوزرينه اوغلى «باقسه‌ك آ بونك نه اولنه‌جك حالى وار؟» ديجه . والده‌سى «صوص اول ! امام‌افندى سنك قدر بيلمزمى» ديمش .

بر خوش كلدك ه قالدى ايشم

بر ولايتده اصحاب ثروت وزادكاندن برينك دامادى بيرام كونى ال اوپمكه كلور . قاين‌پدرينك النى اوپوب اجراى تبريك،

ایلدکدن صکره دامادینی یاننده اوطورتدیرر. بونك اوزرینه اعیان بلده و وجوه مملکت برر ایکیشر بیرام تبریکنه کلیرلر. وکلنی خوش کلدك! یوقاری بیورك! و دامادینه آزجق آشاغی اوطورده اغا اوطورسون دیه‌رك اشاغی‌یه ایندیره ایندیره تا قپو دیبنه سورر. بونك اوزرینه دامادی قپودن طیشاری چیقه‌جق اولوب قائم پدری‌ده «کیدیورمیسك؟» دیه صورنجه. دامادی «نه یاپه‌یم پدر افندی. ایتمز برخوش کلدك ه قالدی» دیمش.

اونوتمشم قرداش!

وقتیله مشهور بکری مصطفی‌یی طانیمایان خراججینك بری مرقومی بر میخانه‌ده قیلق قیافت بوزق دوزن اولدیغی حالده کوروب خراج کاغدی صورار اوده «بنده کاغد ماغد یوق. بن خراج مراج بیلمم» جوابنی ویردیکندن طوتوب کتورمکده ایکن طانیانلر راست کلوب سبب دردستی سؤال ایدرلر. خراججی‌ده «خراج کاغدی ایچون» جوابنی ویرنجه. مرقوملر «بو مشهور بکری مصطفی‌در. رعایادن دکلدرکه خراج کاغدی اولسون. مسلمان اوغلی مسلماندر» دیه‌رك کندیسنه‌ده «سکا خراج کاغدی صورنجه نیچون مسلمان اولدیغکی بیان ایتمدك دینجه. بکری مصطفی «اونوتمشم قرداش» جوابنی ویرمشدر.

التمشندهیم اما طقساندن طوتك

هر شیده احتیاطی الدن براقمیان آدمك بری خستهلنوب بر طبیب جاب ایدرلر . طبیب معالجهیی یاشنه کوره ترتیب ایتمك نیتیله قاچ یاشنده اولدیغنی سؤال ایدنجه حریف « التمشندهیم اما طقساندن طوتك » جوابنی ویرمشدر .

یانمده ایکی آدم اولایدی بن آکا آتمی ویرردم !

ایرانلینك بری استانبوله کلوب آرپه چایرینی گچوب ارضروم جوارنده برحرامییه راست کلهرك حرامی آتنی هر برشیئنی الندن آلیر عریان حالده براقیر . حریف ارضرومه کلوب چار. شوده ایپ عریان کزرکن کندیسنی صویان خرسزی کوروب آتنی واشیاسنی ایستر . اوده انکار ایدوب برعربدهدر چیقار . نهایت حضور حاکمه کیدیلوب حاکم « آتنی اشیاکی آلدیغنه ایکی شاهدك وارمی ؟ دیه سؤال ایدنجه ایرانلی « سن نهدیورسك هله بنم یانمده ایکی آدم اولیدی بن اوکا آتمی ویریردم ! » دیمش .

آل قفتانی کیت آتیده پیدا ایدر ویریز

وقتیله عجمستانده مشهور (روان) خان وفات ایدوب یرینه اوغلی کچر. برکون ترزی باشی‌یی چاغروب کندیسنه بر قفتان بچدیرر. ترزی قفتانی دیکوب کتیرنجـه خان «ای ترزی باشی! بو قفتانه دیکمه پاره‌سی نه ویرسـه‌م کرك!» دیر. ترزی باشی‌ده «خانم! مرحوم پدرك هر قفتان دیکدیرنجه بکا بر قفتان کیدیروب برده بر آت ویررده‌ی. سن‌ده شانکه شهرتکه نه دوشرسه ویر!» دینجه خان «اویله ایسه سن هله دیکدیکك قفتانی آل کیت ایش آته قالسون» دیمش.

سوکولدکجه دیکرمیسك؟

آدمك بری ترزی‌یه بر قفتـان دیکدیروب دیکمه پاره‌سنی ایسته‌ینجه «اوسته بر آز بکا حرمت ایت» دیر. ترزی «هایدی ایپك پاره‌سی سکا جبا قصور پاره‌یی ویر» حریف ینه «اوسته! از دها حرمت ایت» دیر. ترزی‌ده هایدی یاریسنی‌ده باغشلادم قصورینی ویر. حریف تکرار «اوسته ازاجق دها حرمت ایت» دیر. ترزی «حرمت حرمت دیه‌رك برشی قالمدی. دهـا نصل حرمت ایده‌یم. هایدی قفتـانی آل ده کیت» دینجه حریف «اوسته! هرسوکولدکجه کوتورسه‌م دیکرمیسك» دیمش.

هبنقه

هبنقه بر کون صویه کیروب بوغیله‌جق راده‌یه کلشیکن کوج حال قورتیلنجه بر دها یوزمه اوکرنمدن صویه کیرمیه‌یم دیه یمین ایتمشدر .

ینه هبنقه

هبنقه اوزون بر یوله کیدرکن والده‌سی اوغلم اتمکنی صوینی الدکمی کیده‌جکك چولدر دیدکده هبنقه والده اکمکی آلدم لکن صویه لزوم کورمدم . چونکه بیلورسك بن صو برینه چای ایچرم دیمشدر .

خواجه نصر الدین

خواجه نصرالدین بر کون زیاده‌سیله دوشنیورمش . خواجه بو کون پك زیاده دوشنیورسك سببی نه در دیدکلرنده والله‌ی بزم قوجه والده‌نك بو صباح یوزینه باقدم الت چکه‌سیله بورننك اوجی بیننده بر چوق لاقردی کچیوردی . بو کیدشله یقینده ارا .

لرنده بر غوغا چیقه‌جق آنی دوشنیورم دیه والده‌سنك چكه‌سی
دوشك بورنی صارقق بر حاله كلدیكنی ایما ایلمشدر.

دردنجی هانری

دردنجی هانری بر مجلس مباحثه‌ده بولنوب اعضانك یكد-
یكریله باغره باغره مشاتمه درجه‌سنه واران مباحثه‌لری اثناده
طیشاریدن بر مركب آغرمغه باشلامسیله افندیلر نوبتكزه قائل
اولكز برازده طیشاریده‌كی ظیرلایانی دكلیه‌لم دیوب حریفلری
محجوب ایتمشدر.

هبنقه

هبنقه‌نك اوغلی یرامزلق ایتدكچه هبنقه مقام تأدیب وتهدیدده
اوغلم بوفنا ایشلری سن كیمدن اوكرندك بن چوجقلغمده بویله ایشلر
یاپدیغمی كوردكمی دیرمش.

اوروپالی بر تاجر

لاجل التجاره امریقایه كیدوب عودتنده اوروپالی بر چوق

تجار يانه كلوب امريقا تجارى نصل آدملر ديه سؤال ايتدكلرنده اوروپالى تاجر آنلرده بزم كبى تجارت اصولنى پك اعلا بيليورلر، هم يالان سويليورلر همده يمين ايدييورلر ديمش .

بر احمق

احمقك برى اوزونجه بر سياحت ايتمك اوزره واپوره بينمش. واپور قالقه‌جغى اثناده رفقاى كشتيدن بر ذات احمقك آياقده طورديغنى كوروب ياهو آياقده نه طوريورسك شو قماره‌يه اينده بر صنداليه آل اوطور ديـنجـه احمق سن بنى اوقدر بدلامى صانيورسك بن قماره اينجه شايد كيمى قالقيويررسه صكره نه ياپارم ديمشدر .

خواجه نصر الدين

اوينى تعمير ايتمش . قپوسى اوكنده بر چوق مولوز ييغلمش قالمش . خواجه بر كون الينه بر قازمه آلوب يرى قازمقله مشغول اولديغى حالده احبابندن برى كوروب خواجـه او يرى نيچون قازيورسك ديدكده شو مولوزى طولديرمق ايچون ديمش . او ذات قازديغك يردن چيقان طوپراغى نه‌ياپه‌جقسك ديمسيله خواجه حدت ايدوب يوق باق بن اوقدر اينجـه اليوب صيق طوقويه‌م ديمشدر .

ينه خواجه نصرالدين

خواجه نصرالدين مرحومه بر دفعه قاچ ياشنده اولديغنى صورمشلر. قرق ياشنده اولديغنى سويلمش. اراسى بش اون سنه كچدكدنصكره ياشنى بر دها صورمشلر ينه قرق ياشنده بولنديغنى سويلمش. او وقت سائللر بو جوابه تعجبله خواجه سن اون سنه اول قرق ياشند، اولديغنى سويلمش ايدك شمديده ينه قرق ياشنده‌يم ديورسك بو نصل اولور ديدكلرنده انسان اولان سوزندن دونمز سوز بر الله بر يكرمى سنه صكره صورسه‌كز ينه سويليه‌جكم بودر ديمش.

بر كورله بر طوپال

طوپالك برى يولده كيدركن احباسندن بولنان بر كوره تصادف ايدر كورطوپالك يوريشندن احباسندن اولان طوپال اولد. يعنى حس ايدرك برادر بويله قوشه‌رق نره‌يه كيديورسك دينجه طوپال كوره خطاباً آقرداش كوريورسك عجله ايشم اولمسه‌بويله قوشه‌رق كيدرميم ديمشدر.

بر سرخوشله حاکم

سرخوشلك برینی ضابطه مأمورلری چویروب حضورحاکمه چیقاردقلرنده حاکم سرخوشلك درجـهٔ سکرینی اکلامق ایچون سرخوشه بردن بره (من ربك) دینجه سرخوش کولەرك افندی بن سرخوش ایسەمده میت اولمدیغم کبی بووظیفەده سنك اولمیوب سؤال ملکلرینکدر دیمسیله حاکمی قهقهەیه وقباحتنی عفوه مجبور ایلمشدر .

مادام ایله بسلمه

مادام زوجنك وفاتندن طولایی قرالر کیمش اولدیغی حالده بسلمه آچیق رنك روبەلرله یاننه کلنجه مادام حـدتلنوب بسلمەیه عتاب ایله دیرکه

مادام ــ دنیع اول قارشمدن دەلی . بو آچیق رنك اوربەلری نیچون کیدك ؟ .

بسلمه ــ سزدەکی قیافت نه ؟ سز بو سیـاه البسەلری نیچون کیدیکز . ؟

مادام ــ بیلورمیسك قوجەم وفات ایتدی آنك ایچون .

بسلمه ــ جانی جهنمه .

مادام ــ هله شو دەلينك سـويلديكى سوزه باق . او شمدى جنتده صفاسنه باقيور .

بسله ــ يا اويلەمى ! ! ! ديمككه زوجكز جنتده صفـاسنه باقيور ديه سز دنياده سياهلركيوب اغلايورسكز . عفو ايدرسكز مادام اويلەايسه دەلى‌بن‌دكلم اصل دەلى سزسكز!

وولترله شيطان

وولترك پاپاسلر ايله كليسا عليهنده نشريات ايله مشغول او . لديغى صرەده بر كون شيطان بردن برده قارشوسنه چيقەرق الندەكى قلمه اشارتله وولتره ديركه

شيطان ــ اليكزه او قازمەيى نه ايچون آلديكز.

وولتر ــ معلوم آكليسالرى ييقمق ايچون .

شيطان ــ عجايب . بوكا نەقدر وقتده موفق اولەبيلەجككزى اميد ايدرسكز ؟

وولتر ــ اون سنه كافيدر .

شيطان ــ بكا بويله بر سند ويرەبيلورميسكز .

وولتر ــ مجبوريت .

شيطان ــ مجبور دكلسكز . چونكه بن شيطان اولديغم حالده بيك سنەدن زيادەدر بو ايشـه چاليشيورم بر درلو موفق اوله . ميورم . سز اون سـنەده موفق اولەبيلەجككزه بنى تأمين ايده .

یاورسه‌کز شمدیدن بالاستعفا مأموریتمی سزه فارغ اوله‌جغمده آنك ایچون بویله بر سند ایستیورم!

بر میراث یدیله معلم

فرانسه میراث یدیلرندن بری بر لسان معلمی نزدینه دعوتله دیرکه:

میراث یدی ــ معلم افندی بر کوپکم وار. کندوسنی غایت سورم. فقط نه او بنم لسانمدن اکلایور نه‌ده بن انك لسانندن اکلایورم. انك ایچون شوکا فرانسزجه‌یی اوکرته‌بیلورسه‌کز سزه هر لغت ایچون ایکی فرانق اجرت ویررم.

معلم ــ افندم فرانسزجه معلومکزدرکه التیوز بیك لغتدن زیاده‌در بونك ایچون برمیلیون ایکیوز بیك فرانق ویره‌جککزه ایکی فرانق ویرکده سزه ایکی لغتدن عبارت اولان کوپکجه‌یی (عو عوه) تعلیم ایدهیم هم اهون همده قولای حاصل اولور. دوستکزله ایستدیککز زمان طویه طویه کوریشیرسکز.

والده‌سیله چوجق

چوجق هر نه زمان النه بر شی الاجق اولسه والده‌سی چوجغه داریلوب ینه سنی شیطان دورتیور دیرمش.

بر کون چوجق پدرینك یازی طاقمندن بر قلم بر پارچه‌ده کاغد آلور. یازی یازه‌جغی صره‌ده والده‌سی حدتله نه یاپیورسك دینجه چوجق والده‌جکم بر دها کلوب بنی دورتمسون دیه شیطانه تذکره یازیورم دیمشدر.

خواجه نصرالدین

خواجه مرحومه کونشمی فائده‌لیدر آیمی دیه صورمشلر. کونش کوندز طوغدیغندن قرانلغه فائده‌سی اولمیور. آی ایسه کیجه‌لری طوغوب اورطه‌لغی کوندز کبی ایدیور دیمشدر.

حمقای عربدن بری

دوه‌سنی صاتمق ایچون پازاره کتورمش. دوه پك اختیار و بی قدرت اولمغله مزایده‌ده اون بش غروشه چیقنجه عرب دلالك الینه اون بش غروشی ویروب دوه‌یی سوره‌رك خانه‌سنه کتیرمش. حرمی نه یاپدك صاتمدکمی دیدکده اون بش غروشه چیقدی. بویله کله‌پیر بر دها نرذن اله کچه‌جك! بشـقه‌لرینه ویره‌جکمه کندم آلدم دیمشدر.

بر كاتبله قلم ضابطی

كتبه‌دن بری صباحلری قلمه پك كچ كليرمش . قلمك ضابطی بركون بوافندی‌یی يانه‌چاغروب صباحلری قلمه‌پك كچ كليورسكز . بو سببله ايشلر كورلميوب يوز اوستی قاليور . انك ايچون براز ايركن يعنی وقتنــده قلمه كلمكزی رجا ايدرم يوللی نازكانه بعض وصايادە بولنمش ايسه‌ده كاتب افندی امان افندم بوامريكزی يرينه كتيره‌ميه‌جكمی كمال تأسفله بيان ايدرم زيرا صباحلری دورابواب بادتمدر انك ايچون قلمه ضروری كچ كله‌بيليرم بشقه درلو اوله‌ماز جوابنی ويرنجه قلم ضابطی بو دفعه حدتله

ضابط ــ بو دور ابواب هر صباحمی ؟

كاتب ــ هر صباح .

ضابط ــ هانكی قپولری دور ايدرسكز ؟

كاتب ــ اولا مراقم دوشش قپوسنه قوشارم .

ضابط ــ ای صكره .

كاتب ــ اندنصكره هب يك قپوسنه سكرديرم .

ضابط ــ پك اعلا دها .

كاتب ــ برده دوسه قپوسنی طوتدمی .

ضابط ــ اندنصكره نره‌يه كيدرسكز ؟

كاتب ــ نره‌يه كيده‌جكم مارسه قدر كيدرم .

دیوب قومار مراقی اولدیغنی بیلدیرمشدر .

مسافرله صاحب خانه

صاحب خانه (اثنای طعامده) بیوریکز شو بالق نه کوزل پیشمش .

مسافر ــ اوت پك کوزل پیشمش . اکا دیه‌جك یوق براز بایات کبی !

صاحب خانه ــ بایات نه ایچون اولسون ! دها آلته‌لی اوچ کون اولدی .

مسافر ــ اوچ کونلك بالق تازه طوررمی ! البت بایاتلر .

صاحب خانه ــ اما یاپدیکزها ! اوچ کونده بالق بایاتلسون ! هیچ ایشتمدم . مسافرمی بو ! ! ! !

امساکی منلا

حساسته مشهور امساکی منلایه دنیاده الك جـدی آدم کیمی تصور ایدرسك دیدکلرنده تصورمی اوقدر بیهوده یره صرف واسراف ایده‌مم دیمش .

ينه منلا

اياصوفيه جامعى طوليسى التونك اولسه نه يابارسك ديمشلر. خريفانه ايله يمك يرم ديمش.

ينه منلا

دنيايى سورميسك ديمشلر. بك سورم اما ييوب ايچمه‌سى كينوب قوشامسى اولسه ديمش.

برصرفيون

صرفيوندن برينه انسانلر بيننده اك زياده تصريف ايديلان فعل نه‌در ديمشلر. (اوطورمق) فعلى ديمش.

اثبات ايت ديدكلرنده مثلا بر آدم برينه فلان ذات نه ياپيور ديه صورسه اك اولكى جوابى «نه‌ياپسون اوطوريور» سوزيدر. مثلا بر والده چوجغنه حدت ايدنجه ايده‌جكى تكدير «اوصلى اوطور» تنبيهيدر.

برذات برذاتى خانه‌سنه دعوت ايده‌جك اولسه «بوكون بزه بيورك اوطورەلم» دير.

برتن پروره نه اولدك ديسه‌لر «امان اوطوره اوطوره كميكلرم آغريدى» ديه حالندن شكايت ايلر .

بر آدمك سوءحالندن بحث اولنمق لازم كلسه اولا « بر يرده اوطوروب طورمز» دينور .

وقس على هذا !!!!

برميراث يديله دالقاوق

ميراث يدى دالقاووقله يمك يرمش . ميراث يدينك اوكنه قزارمش اعلا برطاووق دالقاووغك اوكنه‌ده صوده حاشلانمش لاحانه موصقه‌سى كتورمشلر . ميراث يدى دالقاووقله اكلنمك ايچون لاحانه‌نك خاصه‌سندن بحث آچوب لاحانه وجوده نافع غايت خفيف بر طعامدر دينجه دالقاووق حدت ايدوب افندم اوككزده‌كى طعامك نه‌قدر خفيف اولديغنى حال حياتنده هواده اوچمسيله اثبات ايده‌بيلورم . لكن ظن ايدرم‌كه سز لاحانه‌نك اوچديغنى اثبات ايده‌مزسكز ديمشدر .

مشهور كوچك حسين پاشا

كوچك حسين پاشا كه سخا وكثرت عطا ايله مشهوردر

قپودان دریا ایکن برکون بوغاز ایچنده واقع ساحلخانه‌سنده دکزه ناظر براوطه‌ده اوطورمش. اوته‌دنبرو براختیار قایقجینك دالغین دالغین کورك چکدرك کلمکده اولدیغی کورمسیله حریفك بو حالندن کمال ضرورتده اولدیغنی استدلال ایدوب تمام قایقجی پاشانك اوطوردیغی اوطه‌نك اوکنه کلنجه پاشا پنجره‌دن قایغك ایچنه برکیسه آلتون آتار. کیسه قایغك انبارینه دوشر. آلتونلر یاییلور. قایقجی بردن برءه اولدیغنی شاشیروب اپاغه قالقار. اللرینی آسمانه قالدیرر. برکره (یاربی) دیرسه‌ده دعانك الت طرفنی کتیره‌مز. همان پاشا پنجره‌دن باشنی چیقاروب قایقجی (صوص) دیه باغرر. قایقجی قورقوسندن درحال صوصوب اللرینی ایندیرر. اوحالده پاشانك کتخداسی یانه کیروب افندم فقیرك شو حالده جان و دلدن ایده‌جکی دعایی نیچون کسدیردك دیدکده پاشا «کورمدکمی حریف حیرتندن نه‌سویلیه‌جکنی شاشردی. یا معاذالله امان یاربی شو آدمی قایقجیلر کتخداسی یاپده بزده راحت ایدەلم دیرده دعاسی قبول اولورسه بنم حالم نیجه اولور» دیمشدر.

نکته

هارون رشید ایله برفقیر

فقیرك بری هارونك حضورینه کیروب یا خلیفه دنیاده

بر بیوك دشمن جانمـه قصد ایدیور . مدافعـه ایچون لازم اولان اسلحه‌دن برنسنه‌یه مالك دكلم دینجه هارون فقیرك ظرافتنی پسـند ایله كندوسسنه بیك آلتون ویرنجه فقیر یا خلیفه سن بنی اویله برسلاح ایله تسلیح ایتدككه دشمن جانم اولان نقر وفاقه الی الابد یانمه اوغرایه‌مز دیمشدر .

قره عثمان اوغلی یعقوب پاشا ایله تحفلردن برذات

یعقوب پاشا ازمیره والی اولور . اعیان واكابر بلده فوج‌فوج تبریكه كلدكاری صره‌ده تحفلردن برذات دخی لاجل التبریك والینك بولندیغی اوطه‌یه داخل اولور. والی ایسه اكابر بلده ایله اوطوروب او وقتك اصولنجه مسلم‌قالدیران چوبوقلر واوزون‌مار-پوجلی ناركیله‌لر اوطه‌نك‌اورطه‌سنه قدراوزانمش‌اولدیغی حالده بوذات تمام والینك اتكنی اوپوب تعظیماً آرقه آرقه كیرو چكلمك اوزره ایكن لوله‌نك برینـه باصدیغی كبی لوله‌یی قیرار. حریف بوحر-كتندن پك زیاده محجوب اولوب لوله‌دن دوكیلان توتونلری طوپلایم چوبوغی دوزلته‌یم دیركن ازقضا ناركوله‌نك برینی‌دویرر دها زیاده تلاش ایدوب ناركیله‌یی قالدیرمغه چبالاركن چوبوغك برینك لوله‌سنی‌دهاقیرار. بوحالده بتون یتون شاشیروب اوطه‌نك اورته‌سنده فیرل فیرل دونر ودوندكجه چوبوقلرك لوله‌لرینی‌قیروب

چیقیرر . والی ایسه حریفك تلاشنی تسکین ایچون افندی ارتق زحمت ایتمیك اوطورك دینجه حریف ایکی طرفنه باقندقدنصکره والی‌یه برتمنا ایدوب رجا ایدرم براز دها مساعده بیورك طوپی ایکی لوله قالمش آنلریده قیره‌تمده اویله اوطوره‌یم دیوب مجلسی ضروری کولدیره‌رك قباحتنی اورتمشدر.

افندی ایله وکیلخرج

افندی ــ وکیلخرج بزم اصنافه بورجمز نه قدردر؟
وکیلخرج ــ اونی بز بیلمیز .
افندی ــ یا بز نه‌یی بیلیرز ؟
وکیلخرج ــ بز یالکز بورج ایتمکی بیلیرز . مقدارینی الاجقلیلر دوشونسون !

حسیس ایله اشجی

احسادن بر افندی‌یه صنعتنده غایت ماهر بر آشجی انتساب ایدر . افندی ایسه احسادن اولمغله صباحلین آشجی باشی‌یی یانه چاغروب « آشجی باشی بوکون مخدوم بر پوف بورکی ایستیور . یمز آ یتز آ سن ینه نخودلی یهنی ایله لاحانه‌ك باق » دیر . ایشنه کیدر . ایرتسی کون ینه چاغروب « آشجی باشی کریشه بر آیوا

طاتلیسی ایستیور یمز آیمز آســن ینه نخودلی یهنی ایله پراصه‌یه باق » دیوب کیدر . دها ایرتسی کون ینه چاغروب « آشجی باشی خانم برمحلبی ایستیور یمز آیمز آسن ینه نخودلی یهنی ایله قباق باصدیسنه باق » دیر کیدر . الحاصل بو حال بر ســنه دوام ایدر . برکون آشجی‌باشی افـندینك یانه کیروب نان و نعمتـکزی یدم ، پاره‌کزی آلدم ؛ سزدن پك ممنونم لکن بنده‌کزه اذن دیرســه‌ده افندی سبب نه اولدیکه طورمیورسك دینجه آشجی‌باشی برسنه‌در نخودلی یهنی ایله پراصه اسـپناق قباقدن بشقه برشی پیشیردیکم یوق اولدن بیلدیکم شـیاریده اونوتدم . دیکر برقپویه کیره‌جك اولورسه‌م اونوتدقلریمی اوکرنمك ایچـون بوسن وسالدن صکره آشجی چراقلغی ایده‌مم دیمشدر .

برحکیم ایله اختیار

اختیـارك بری تداوی ایچون احباسـندن برینك دلالتیله برحکیمه مراجعت ایدر . ایکی رفیق ایله حکیم بیننده شویله برمحاوره جریان ایلر .

اختیار ــ حکیم باشی بن نیچون پك چوق ترلیورم .

حکیم ــ اختیارلقدن .

رفیق ــ اختیارلقدنمی ؟ سن اویله ظن ایدرســك . اونك صقالنك صاچنك بیاضلغنه باقه اوهمزدن کنج .

حکیم ــ نه‌دن ؟
رفیق ــ نه‌دن اوله‌جق باجی بردکلده ایکی .
حکیم ــ آفرین !
اختیار ــ ایکیمی ! اونك ایکیده یدکی وار !
حکیم ــ اویله ایسه تراله بابام تراله ! تراله بابام تراله !

خواجه نصر الدین

نصر الدین مرحوم برصباح ایرکن برخصوصك تسویه‌سیچون همجوار کویلردن برینه کیتمك اوزره خانه‌سندن چیقار . محله اهالیسندن برقاچ کشی خواجه‌نك کندرکاهنه چیقوب نره‌یه کیده‌جکنی سؤال ایدرلر . خواجه برایش ایچون فلان کویه کیده‌جکم جوابنی ویرر . بونلر سن بریره کیده‌مزسك . چونکه وفات ایتمشسك . شمدی سنی کوزلجه تجهیز وتکفین ایدوب دفن ایتمك جمله‌مزك بورجیدر دیه مرحومك یقاسنه یاپیشیرلر . خواجه مرحوم امان چوجقلر ایتمیك بنم عجله ایشم‌وار یقامی قویویرك دیرسه‌ده حریفلر دیکله‌مز . مرحومی یقا پاچه محله مسجدینك تابوتلغنه کتورركن یولده بر بیلدکارینه تصادف ایدوب خواجه‌نك وفات ایلدیکنی وتجهیز وتدفیننده بولنق اوزره برابر کلسنی افاده وتکلیف ایلرلر . بیچاره آدم حریفلرك اللرندن

قورتلق ایچون پك عجله برایشی اولدیغنی بیان ایله اعتذار ایدر . حریفلر عذر قبول ایدر شیلر اولمدیغندن مطلقا جنازه‌ده بولنمسی ایچون اصرار ایلرلر . حریف تکرار رجایه باشلاینجه خواجه مرحوم دونوب حریفه دیرکه ناغله چبالاما بنم ایشم سندن‌دها عجله ایدی . بیچاره که اجل کلمش جماعت طوپلانمش کیتمکدن بشقه چاره‌سی یوق دیمشدر . »

بر چینکانه

چینکانه کمی‌ایله برکوزل هواده یولجیلق ایدرکن یواش‌یواش دومنجینك یاننه صوقیلوب شورادن بورادن سوزه کیریشیر . دومنجی ایله چینکانه عادتا محبتی قیزشدیررلر . شوقدرکه دومنجی برقاچ کیجه اویقوسز قالمش اولدیغندن او ارالق اویوقلمغه‌باشلار . چینکانه ایسه یکی‌دوستنك راحتسزلکنی کوروب دومنی‌کندوسنه تسلیم ایله براز راحت ایتمسنی تکلیف ایلر . مکر چینکانه دومنجینك اداره‌سنه دقت ایتدیکی صره‌ده دومن قوللانمغی یکه دنیلان آلت تحریکی قولتق آلتنه آلوب صیقمقدن عبارت ظن ایدرمش . دومنجی دومن اداره‌سنی بیلوب بیلدیکنی چینکانه‌دن صورار . چینکانه بوقدرجق معلوماتنه‌استناداً پك‌اعلا بردومنجی اولدیغنی وبوندن طولایی قطعا مراق ایتمیوب همان براز اویقو

کسدیرمسنی سویلر . الحاصل دومنجی دومنی چینکانه‌یه تسلیم
ایدر . کندیده او یقویه وارر . چینکانه یکدیی قولتننه قیصدرر .
هر نصلسه کمینك باشی قره طرفنه دونر . چینکانه کمی‌یی دکزه
آچمق ایچون یکدیی صیقمنه باشلار . کمی دکزه دونمك شویله
طورسون آلا بیلدیکنه قره‌یه کیدر . نهایت برکوراتی ایله قره‌یه
اوتورر . دومنجی کوراتی اوزرینه اویانوب کمی‌یی قره‌یه دوشمش
کورر چینکانه‌یه ارقداش نه یاپدك دیدکده چینکانه بن برشی
یاپمدم دکز توکندی دیمشدر . »

برحاکم

فرانسه‌ده ایکی خصم بینلرنده منازع فیه بردعوانك فصلی
ایچون محکمه‌یه مراجعته مجبور اولورلر . قبل المراجعه مدعی
ومدعی علیه آیری آیری حاکمی کوروب دعوانك لهنه حکم
اولنمسیچون حاکه بری برطلوم زیتون یاغی دیکری ایری بر
طموز تقدیم ایدر . طموز حاکمك دها زیاده خوشنه کیدوب
دعوایی اوطرفه حکم ایدنجه زیتون یاغنی ویرن حریف حاکمه
دونوب افندی نه‌یاپیورسك عقلك نرده‌دینجه حاکم دون بزم اوه
برطموز کتیرمشلردی . بنم‌ده اوده برطلوم یاغم واردی . طموز
طلومی دلمش . یاغی دوکمش عقلم اوراده دیمشدر . »

برعاقل چوجق

برعاقل چوجق — (باباسنه) بابا بنی چوق سورمیسك.»
پدری — نصل سومم . البته سوه‌جکم . »
عاقل چوجق ـ ای برادرمی سومزمیسك ؟
پدری ـ سنی نه‌درجه سورسه‌م اونیده اودرجه سورم.
چوجق ـ اویله ایسه سن بنی بنم سودیکم قدر سوه‌مزسك!
پدری ـ نه‌دن اوغلم ؟
چوجق ـ ای سنك اوغلك ایکی بنم بابام بر. ایشته آنك ایچون.

ناپلیون

بیوك ناپلیون خدمته آلدیغی برآدمی تجربه ایچون برمجلسده چاغروب قولاغنه برشی سویلر. سوزی تکمیل ایتدکدن صکره بو برسردرکه بونی سویلسه‌ك ایجق بر ناپلیونه سویلیه‌بیلورسك دیه کندوسندن بشقه‌سنه سویلمامسنی تنبیه ایلر. قرناسی مراق ایدوب ایکییوز ناپلیون التونی مقابلنده حریفی سویلدیرلر. ناپلیون خبر آلوب حریفه بن سکا بوسری ایجق

برناپلیونه سویلیه‌بیلورسك دیمشدم سن نه یاپدك دیدکده حریف امریکزی مع زیادة یرینــه کتیردم . برناپلیونه دکل حتی ایکیوز ناپلیونه سویلدم دیمشدر .

برکویلی

انکلتره قراللرندن هانری ایرلانده‌دن کلیرکن برکویه اوغرار . کیجه کویلك اوتلنده قالیر . صباحلین ایکی تازه یمورطه کتیردوب صوده از پیشــیردکدن صکره یر . اوتلجی‌یه یمورطــه‌لرك فیئاتنی صورار . اوتلجی ایکی‌یوز فیورین ایســتر . هانری کویکزده ایکی یمورطه ایکیوز فیورین ایده‌جك قدر نادرمیدر ؟ دیدکده کویلی خیر افندم یمورطه پك مبذولدر فقط قرال نادردر دینجه کویلینك بوظرافتی هانری‌یی ممنون ایدوب مأمولندن زیاده احسان ویرر .

ایکی قرنداش

حریفك بری یوقوشدن یوقاری چیقارکن یانده برقوجه قاری ده دکنکنه طیــانوب ایکلده‌یه ایکلده‌یه یوقوشی چیقمغــه چبــالارمش . او آرالق یکیچری آغاسی یوقوشــدن اشــاغی کورونجه قوجــه قاری حریفی کوســتره‌رك یوکســك سس ایله

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

عمروده مفعولی اولوب معناسی زید عمروی دوکدی دینجه قاضی زاده حدتلنوب شمدی محضر کیتسون زیدی کتیرسون عمروی دوکدیکنك سببی اکلاشیلوب احقاق حق ایدلسوندیر. معلم هرنقدر بو برقاعدهٔ نحویه‌در. نه‌زیدك دوکدیکی نه‌ده عمروك دوکلدیکی وار دیرسه‌ده قاضی‌زاده حیرحیر اولکی اقرارك طوغریدر شمدی قورقوکدن انکار ایدیورسك! بن زمانمده بویله ظلمك وقوعنه راضی دکلم الا بونلر جاب اولنسونلر دیه اصرار و معلمی حبس ایتمسیله اهالی معلمی کوج حال قورتاروب قاضی زاده‌یی عزل ایتدیرمشلردر.

اینجیلی چاوش

مشهور اینجیلی چاوش ایرانده بر عجمله کورشدیکی صرده عجم بزم کویده بر قارپوز چیقار. اوقدر بیوك اولورکه بر دانه‌سنی اوچ آیده بر کوی اهالیسی انجق یه‌بیلورلر. کوکندنده اعلا چماشور تکنه‌سی اولور دیر. اینجیلی‌ده بزم استانبولده لانغه بوستانلرنده بر خیار اولور. بیور بیور. قلعه دیوارینی دله‌لوب اسکداره کچر. اناطولی طریقیله دیاربکر کردستان. آذربایجان. ایران طرفلرینه طوغری یولی طوتار. دینجه عجم دها نره‌یه قدر کیده‌جك دیدکده اینجیلی قارپوز حلواجی قباغی درجه‌سنه ایندیرلمدکجه خیارك ماوراالنهره قدر یولی وار دیمشدر.

خواجه نصر الدين

نصرالدين مرحوم محكمه‌ده قاضی ایله مصاحبت ایدركن محكمه‌یه بریلان شاهدی كتیررلر . حریفی مركبه ترس بیندیروب شهری طولاشدیرمق لازم كاور . خواجه‌نك مركبی ایسه محكمه قپوسنده باغلو طوردیغندن یلان شاهدینی نصرالدینك مركبنه بیندیروب شهری كزدیررلرسه‌ده خواجه بر چوق زمانلر مركبی بكلمكه مجبور و بوندنطولایی آشوری بیحضور اولور . آرادن برمدت كچرینه اوحریف یلان شاهدلكیله متهم ایدیلوب بو جزانك عینی اجرا اولنمق لازم كاور . بر مركب ارارلر بوله‌مزلر . همان خواجه‌نك اوینه قوشوب حالی حكایه ایله مركبنی ایسترلر . خواجه حدت ایدوب واریكز حریفه سویلیكز یا بو صنعتدن واز كچسون . یاخود احتیاطاً یاننده بر مركب بولندیرسون دیمشدر .

بركو یلی

وقتیله فرانسه كویلرندن برنده ضالقین بر خسته‌لق ظهور ایدر . كویلی تابع اولدقلری ولایت بلدیه‌سندن بر حكیم ایسترلر . بلدیه ایسه درعقب برینی بولوب كوندرر . مكر طبیب طبدن

بی خبر. جاهل قاتل بر حریف ایمش. هانکی خستەیه کیتسه خسته ایرتسی کون آخرته سفر ایدرمش. کویلینك کوزی قورقوب حکیمی خستەیه چاغرمز اولورلر. حکیمك ایسه بتون کون بوش اوطورمقدن جانی صیقیلوب بر تننك تدارك ایله هر کون آوه کیتمکه و بو نکاه وقت کچیرمکه باشلار. کویلینك بری مصالح ذاتیەسنك تسویەسیچون او ارالق شهره کیدر. بلدیه رئیسی کویلی‌یی کوروب خستەلریکز نصل کیدیور دینجه کویلی اوللری پك خفیف کیدیوردی حکیمز آوه دادانەلی براز آغرلاشدی دیمشدر.

بکری مصطفی

بکری مصطفی‌یه شو ایچدیکك راقیلر اختیارلقده بورنکدن کله‌جك دیدکلرنده بکری نه اعلا بنده قدح، طولدیرر طولدیرر ایچرم. اختیارلقده‌ده‌می صفا بکری مصطفی دیمشدر.

ینه بکری مصطفی

بکری مصطفی برمیخانەده چاقارمش. یکیچری قولی بکری‌یی کوروب میخانەدن قالدیرمشلر. اقا قپوسنده انکاره مجال قالمسون

دیه راقی شیشه‌سیله قدحی دخی برلکده آلوب آغا قپوسنه کتورمشلر . »

حالبوکه شیشه‌نك دیبنده برقدح راقی قالمش بکری مصطفی ایسه او برقدح بقیه‌یی دخی بالتقریب ایچمه‌نك طریقنی ارارمش . »

بزم قوجه عیاشی اغانك قارشوسنه چیقارمشلر . اغا بکری‌یه توجیه روی عتاب ایله بره آدم شو زهری نصل ایچرسك دیدکده بکری شیشه‌یی النه آلوب افندم شیشه‌یی ابتدا ایچه‌الیر . صکره بویله قدحه بوشالدر . قدح طولدیغی کبی قالدیرر یوارلرم دیه راقی نصل ایچلدیکنی تعریف ایتمك مقصدیله اوقدحی دخی یوارلمشدر . »

عزت منلا

احسادن برینك خانه‌سنده یمك یرمش . پیلاو پك یاغسز اولمش . خانه صاحبی آشجیسندن شکایته باشلایوب فلان ذات شهری یکرمی غروش معاشله برآشجی طوتمش . یکرمی درهم شکرله برتپسی قطائف یاپارمش دینجه عزت منلا کرم ایدك سزك آشجینك یاننده اونك معرفتی یکرمی پاره ایتمز . زیرا سزکی اون درهم یاغله برقزغان پیلاو یاپیور دیمشدر . »

خواجه نصرالدين

خواجه مرحوم بركويه مسافر اولمش . هرنه‌دن ايسه خواجه‌يه يمك ويرمامشلر . خواجه آچلقدن اسنمكه باشلامش . كويليلردن برى افندى انسان نه‌دن اسنر دينجه خواجه مرحوم معلوم آ ايكيشيدن اسنر. آنك برى آچلق ديكرى اويقوسزلقدر حالبوكه بنم اويقوم يوق ديمشدر . »

برسوارى

سوارينك برى حربه كيدركن شمدى دشمن كورينه‌جك . محاربه باشلايه‌جق ديه يوره‌كى تيرل تيرل تيتررمش . اثناى راهده حيوانى بر انسان نعشى كوروب اوركمسيله سوارى قيزوب سن اولوسندن بن ديريسندن قورقه قورقه باقه‌لم حالمز نره‌يه واره‌جق ديمشدر .

برچوبان

قويونلرى اوتلاديركن قواله دالوب يدى دانه‌سنى خرسزلر چالار. ايكى دانه‌سنى‌ده قورد قاپار. مكر قويونده اون دانه ايمش .

چوبانده قلان بر دانه‌سنی کسوب طاغده دیکر چوبانلرله پیشیرر یر. دریسنی یوکلنوب اقشام اوزری قویون صاحبنك یاننه کلور. قویون صاحبی قویونلری سؤال ایدنجه چوبان دیرکه خرسزه کیتدی یدیسی. قوردك حقی ایکیسی. کیروده قالدی بریسی. ایشته انکده دریسی. بونك اوزرینه قویون صاحبی چوبانه برکوزل طپاق آتار. کویلیلر آغاك سنی نه‌ایچون دوکدی دیدکلرنده حساب بیلدیکی ایچون دوکدی دیمشدر.

برصیغیرتماج

صیغیرتماجك بری طاغده اوکوز اینك مانده مرکب اوتلا. دیرکن برقورت کلوب مرکبك برینی یر. یالکز قویروغنی برا. قیر. صیغیرتماجده مرکبك قویروغنی بلینه صاروب کویه کلیر. مرکب صاحبی هانی بزم اشك دینجه امان اغا بوکون سزك اشکه برشی اولدی. برقورت کوردی اویله حدت ایتدی اویله قیزدی اویله قیزدی‌که بردرلو ضبط اتمك تمکن اوله‌مدی دینجه اغا حدت ایدوب به اوغلان نیچون براقدك! صکره نصل اولدی دیدکده صیغیرتماج بلندن قویروغنی چیقاروب صکره براقدمده بویله اولدی دیمشدر.»

خواجه نصر الدین

مرحوم برعجمی بربره تراش اولورمش . بربر اوستره‌یی اوردقجه خواجه‌نك باشندن آتش چیقار كوزلرندن سیل كبی یاش آقارمش . او آرالق سوقاقده آجی آجی برسس پیدا اولمش . خواجه كمال تلاش ایله عجبا بوسس نه‌در دیمش . بربر دكانك قپوسندن باقوب یانمزده كی دكانده براوكوز نعلبورلرده او باغریور دینجه خواجه مرحوم بنده بریسی تراش اولیور ظن ایتدم دیمشدر . »

بر بر بر

حریفك بری تراش اولمق ایچون بر بربر دكانه كیرمش . مكر بربر دلی ایمش . بربر حریفك باشنی ایصلادوب تراشه باشلایه‌جغی زمان مشترینك اسمنی صورمش . مشتریده سویلمش بربر تراشه باشلایوب حریفك بیننده اوستره ایله اوینارطورورمش مشتری برارالق آینه‌یی الینه الوب باقمش كه بربر اوستره ایله بیننه حریفك آدینی یازمغه چالیشیور . مشترینك عقلی باشندن كیدوب همان بربردن صو ایسته‌مش . بربر صو كتیرمك ایچون

اوجاق باشنه کیدوب کوپدن صو طولدیررکن حریف پیشکیری
آتدیغی کبی دکاندن فیرلامش بربر ارقه‌سـندن باقوب برکت
ویرسونکه چابوق طاوراندك ازدها طوریدك چکه‌کی تراش ایدرکن
بوغازینه جهنه طینغیر مینغیر عباره‌سنی یازه‌جقدم دیمش . »

خواجه نصرالدین ایله برکویلی

برکویلینك کچیسی اویوز علتنه مبلا اولور . کویلی کچی‌یی
آلوب خواجه‌یه کتیرر دیرکه افندی سـنك نفسك اویوز علتنه
بره بر ایمش شو کچی‌یه برنفس ایتمکی رجا ایدرم . »
بونك اوزرینه نصرالدین مرحوم بك اعلا نفس ایدرم لکن
علتك برآن اقدم حیواندن دفع اولمسیچون ایده‌جکم نفسه سنك
طرفندنده برمقدار قطران قارشدیرلمق شرطیله دیمشدر . »

برمادامله برموسیو

مادام ــ موسیو سزده بشقه‌لری کبی برکون بنی ترك
ایده‌جکمیسکز ؟ »
موسیو ــ حاشـا مادام اونصل سـوز . بونی قطعا قبول
ایدەمم . »

مادام ـــ بوكا نصل اینانه‌یم ؟ »

موسیو ـــ نصل ایناغکز ممکن ایسه اودرلو ایناندیره‌یم . »

مادام ـــ بنی ترك ایتمیه‌جکزه یمین ایده بیلورمیسکز . »

موسیو ـــ قاچ‌دانه ایسترسکز ایده‌یم . »

مادام ـــ بردانه کافی . »

موسیو ـــ اویله ایسه بوکوزللك سنده بو محبتده بنده ایکن سزی ترك ایتمیه‌جکمه سوز ویریورم ! ! ! »

مادام ـــ یاربی شکر شمدی راحت ایتدم ! »

برکتابجی ایله مشتری

کتابجی ـــ افندم بونیده آلیکز یکی ترجمه وطبع اولندی کوزل بررومان . »

مشتری ـــ اسمی نه ؟ . »

کتابجی ـــ قادینلر محاربه‌سی . »

مشتری ـــ اونك مکملی بزده وار . »

کتابجی ـــ بوندن‌بشقه اواسمده بررومان نه کوردم نه‌ده ایشتدم . »

مشتری ـــ وار وار . هم‌ده پك‌مفصل . »

کتابجی ـــ مؤلفی کیم ؟ »

مشتری ـــ کیم اوله‌جق بزم قوجه‌والده ایله کلین . »

برزنکین ایله برحکیم

زنکینك بری برحکیمه سکابیك التون ویرسم نصل اولور دیدکده مشار الیه جوابنده ویرر ایسه‌ك سنك حقنده ویرمز ایسه‌ك بنم حقمده خیرلی اولور . چونکه ویرر ایسه‌ك بنی منتدار ایتمش ویرمز ایسه‌ك بنی منت التنده براقامش اولورسن دیمك ایستمشدر . »

خواجه نصرالدین

خواجه مرحومدن هرکیم هر نه ایستسه اوکون ویرمیوب ایرتسی‌کون ویرمك عادتی ایمش . سببندن سؤال ایتمشلر ویره‌جکم شیئك قدرینی بیلدیرمك ایچون بویله ایدرم دیمشدر. »

ینه خواجه نصرالدین

برکون خواجه مرحوم کوروك ایله آتش یاقوب تمام آتش یاندقدن‌صکره کوروکك آغزینی طیقایوب دیواره آصمش . کورنلر افندی کوروکك اغزینی نیچون طیقادك دیدکلرنده ایچنده اوقدر هوا وار طیقامیده ضایعمی اولسون ! اسرافی سوم دیمشدر . »

